

ONS ZEELAND PANORAMA

4 FEBRUARI 1937

LOSSE NUMMERS 15 CENT

DE SPORT DER
WITTE BERGEN

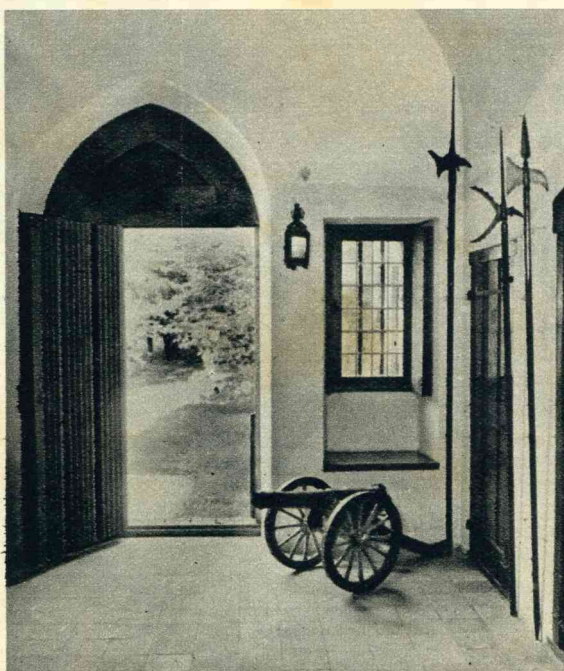

De groote zaal. Rechts aan den wand enkele familieportretten, geschilderd door Troost en Cornelius Maes. De prachtige klok, links, is met haar inlagen van schildpad en koper een waar unicum. Er zijn in totaal maar drie soortgelijke klokken.

HET KASTEEL DE SYPESTEYN TE NIEUW-LOOSDRECHT

Onder de vele kasteelen, die op een rijk en afwisselend verleden kunnen terugzien, neemt het kasteel de Sypesteyn een niet onbelangrijke plaats in. Na tweemaal te zijn verwoest (een keer in 1400 en den tweeden keer in 1598 gedurende de Reformatie), werd de oude ruïne in 1666 weer bewoonbaar gemaakt, dank zij de goede zorgen van den toenmaligen eigenaar, jhr. C. A. van Sypesteyn. Jammer genoeg beleefde hij niet veel plezier van dit herstel, want toen in 1672 de hertog van Luxemburg zijn kwartier opsloeg te Hilversum en de geheele omliggende streek wilde zuiveren, werd door zijn soldaten een zoo grondige „schoonmaak” gehouden, dat er van het oude kasteel weinig of niets overbleef. Maar het oude spreekwoord: „driemaal is scheepsrecht” liet zich ook hier weer gelden. In 1898 kocht jhr. C. A. C. A. van Sypesteyn alle woningen en terreinen, die sinds 1815 van de familie waren vervreemd, weer op, liet de fundamenteën van 't kasteel zeer zorgvuldig blootleggen en herbouwde in 1911 het kasteel, zooals het nu is.

Bij dezen nieuwbouw heeft men zich laten leiden door het streven om het middeleeuwsche karakter zoo goed mogelijk te behouden en tevens te beantwoorden aan alle eischen, die een hedendaagsch museum eventueel zou kunnen stellen.

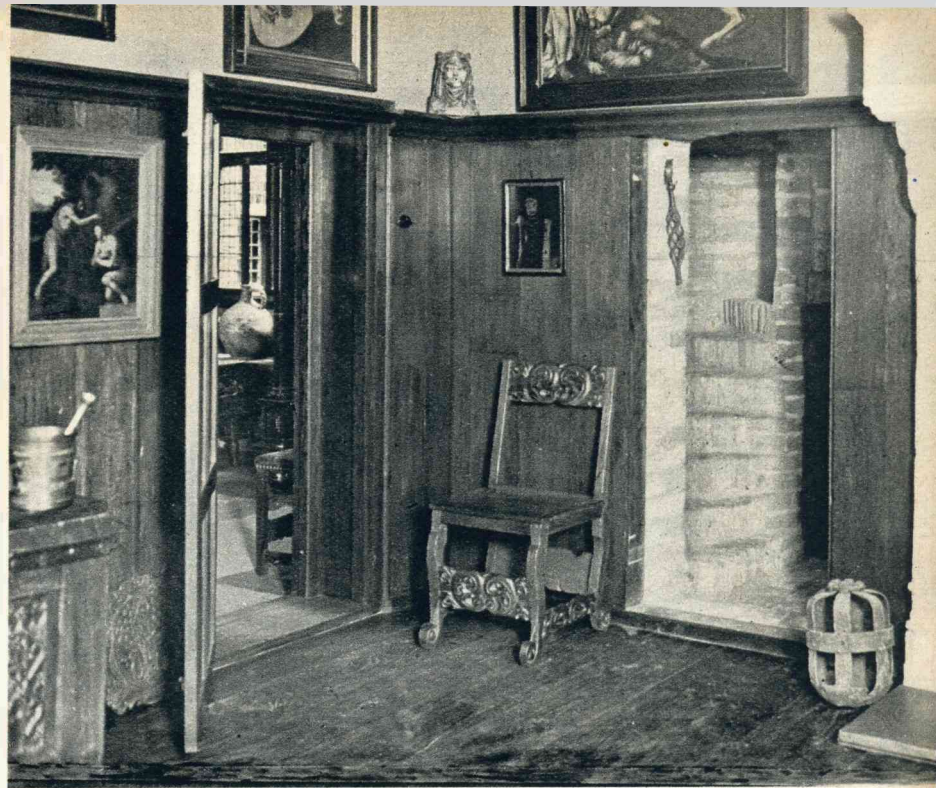
De aanleg is geheel in overeenstemming met de oorspronkelijke terreinverdeling, die in alle opzichten had rekening te houden met de grachten en wijken, die het water van de hoogte van het Gooi naar de lager gelegen velden brachten en er de Drecht vormden. Achter het kasteel was de boomgaard, die, zooals dit trouwens bij alle middeleeuwsche kasteelen het geval was, in het meer beschutte gedeelte van 't terrein was gelegen en dien men gemakkelijk moest kunnen bereiken vanuit het kasteel. Aan den eenen kant van het huis lagen de rozentuin en 't park met zijn ruim tweehonderd-en-vijftig verschillende boomsoorten, w.o. zeer zeldzame specimina; aan den anderen kant vond men het voorplein, beplant met tamme kastanjes, zoodat het heele gebouwencomplex als het ware omsloten was door een gordel van boomen.

Dit complex bestond in den regel uit twee zeer uiteenlopende gedeelten. Een versterkt gebouw en een bepaald aantal bijgebouwen, die soms los van en soms aangebouwd aan het versterkt gedeelte waren. In 't eerste geval diende een toren of een

De hoofdingang, met uitzicht op het zg. Fransche Pad, dat dwars over het voorplein toegang verleent tot den grooten weg.

De Lage Zaal van kasteel De Sydesteyn. Het zeldzaam mooie bijoutherkistje (Fransche kunst), naast de schouw, dateert van 1550. De portretten zijn meest alle het werk van den schilder van Miereveld.

Een van de geheime wenteltrappen, die in de dikke muren zijn uitgehouwen. Naast de geheime opening ziet men nog een zg. korfgranaat staan, afkomstig uit de zestiende eeuw.

gemakkelijk te versperren poortje tot voornaamste verbindingsmiddel. De toegang van de beneden- naar de bovenverdiepingen werd oorspronkelijk gevormd door ladders, die men in tijd van nood kon wegnemen via een speciaal hiervoor geconstrueerd luik; een voorzorg die voor de bijgebouwen overbodig was, daar men, zoodra er gevaar dreigde, toch zijn intrek nam in het versterkte gedeelte van den burcht. De muren van 't kasteel waren meestal dik genoeg om er een trap in te kunnen maken die vanuit de kelders tot aan de bovenste verdieping liep. Eenmaal op den zolder, was het niet moeilijk de eigenlijke transen te bereiken. Uit dit alles blijkt, dat de algemeene inrichting — althans wat de middeleeuwen betreft — zoodanig was, dat de vaste bewoners van het huis — in casu de kasteelheer en de zijnen — zoo weinig mogelijk last ondervonden van alle heen en weer geloop der onderhoorigen.

Dat het aanhoudend beklimmen van ladders een groote handicap was, bewijzen wel de aanhoudende pogingen die men in het werk stelde om hierin verbetering te brengen. Frankrijk ging hierin — begin der 17e eeuw — vooraan en verving de ladders door losse trappen. Men koos hiervoor een in het midden van het gebouw gelegen vertrek uit, dat om zoo te zeggen de centrale hal vormde en waarop de omliggende zalen en vertrekken aansloten.

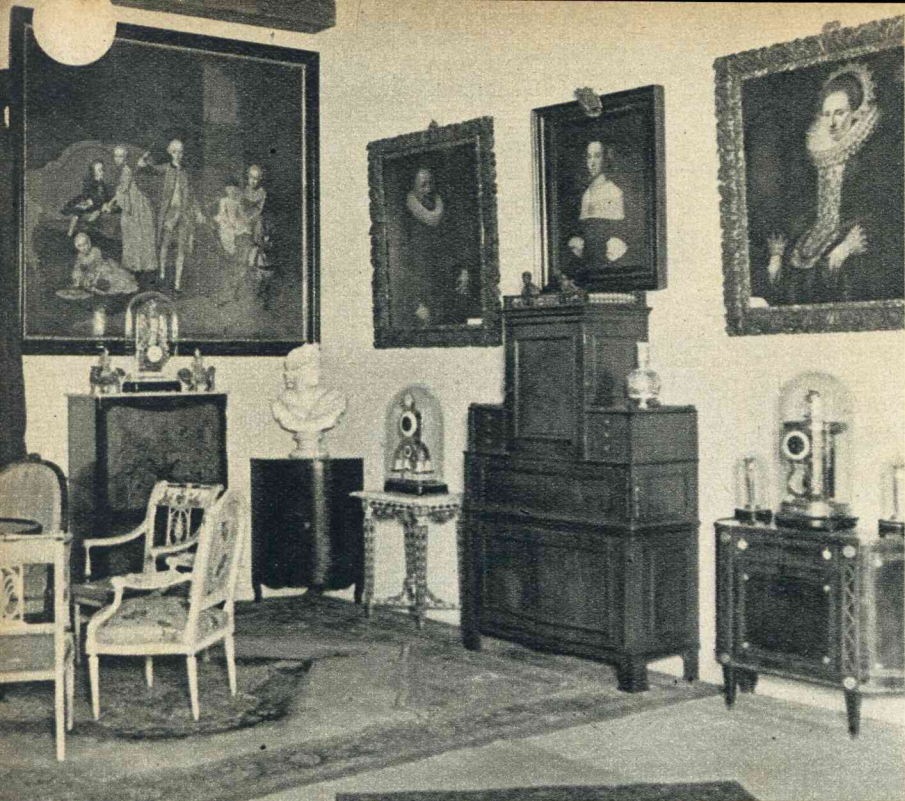
Bij een bezoek aan zoo'n museum dient de belangstellende nimmer uit het oog te verliezen, dat de oude woningtoestanden een scherp contrast vormen met die van thans; dat men zich in de middeleeuwen, bij het bouwen van een kasteel, móést laten leiden door één hoofdgedachte: de verdediging. De algemeene veiligheid eischte de grootste voorzichtigheid en die voorzichtigheid kwam niet alleen tot uiting in den aard van het gebouw zelf, maar ook — en hoofdzakelijk — in de indeeling er van.

De bijgebouwen bevatten o.m. localiteiten speciaal gereserveerd voor de bewoners der heerlijkheid, voor de vaste bewoners, voor de vluchtelingen enz. Verder: kelders voor het bewaren van levensmiddelen, gewelven waarin zich de keukens en de gevangenis bevonden, wapenzalen.

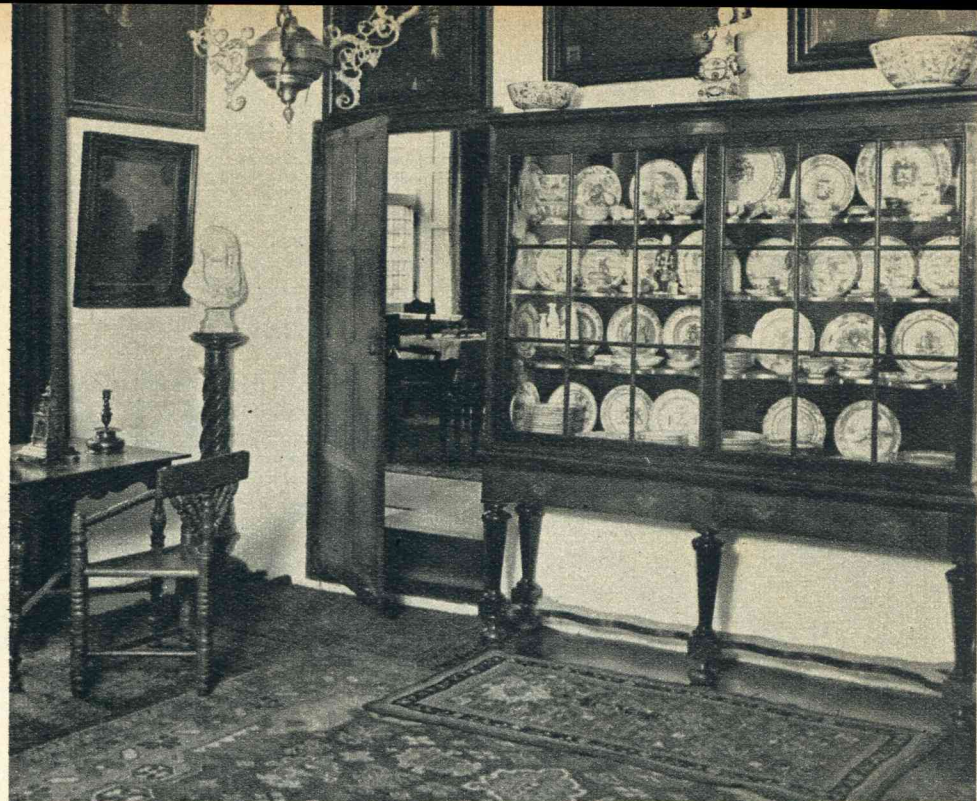
Naast hoofd- en bijgebouwen vormden de torens een factor van groot belang. Eén hoofdtoren verdedigde de groote toegangspoort en andere torentjes van verschillende afmetingen zorgden voor dekking van de bijgebouwen en de buitenmuren. Speciale vermelding verdient in 't kasteel van Sydesteyn een soort miniatuur-communicatietorentje op de binnenplaats. Het

Het kasteel De Sydesteyn te Nieuw-Loosdrecht werd in 1911 op de oude fundamente van het in 1672 door Fransche soldaten verwoeste slot herbouwd. Een hoekje van het gerestaureerde kasteel.

De Grootte Zaal op de eerste verdieping. De talrijke portretten, die men hier kan bewonderen, zijn het werk van Ravenstein en de Jodé (1615).

De Boekkamer, grenzend aan de Grootte Zaal. Het Chineesche porselein, dat hier wordt tentoongesteld, werd destijds vervaardigd op verzoek der O.I. Compagnie.

is gedeeltelijk uitgebouwd en vormde een natuurlijke versperring, voor 't geval dat, door overwicht van den aanvaller, de bijgebouwen tijdelijk moesten worden ontruimd. Wij vermelden deze constructie speciaal hierom, omdat ze alleen nog in 't kasteel te Neder-Hemert wordt aangetroffen.

Men zal thans ook tevergeefs zoeken naar de met stroo bedekte vloeren en zalen waar de vluchtelingen vroeger een eenvoudig maar tamelijk veilig onderkomen vonden. Dit zijn enkele van de concessies

die de tijd der middeleeuwen heeft moeten doen aan onze moderne eischen en die overigens weinig afbreuk doen aan het typische karakter van den bouw op zichzelf.

De vertrekken zijn thans bijna alle ingericht als bewoonbare kamers, behalve dan de wapenkamer en een zg. ijzerkamertje. Voor de verschillende collecties porselein zijn aparte en zeer overzichtelijke afdelingen ingericht, zoodat het Chineesche, het zeldzaam Oud-Hollandsche en het Delftsch aardewerk geheel onafhankelijk van elkaar kunnen worden gezien en bewonderd.

In de prachtige Gothische kamer vindt men de fraaie besneden kisten en beelden, ijzeren handsmeewerk enz., dat binnen het rustige kader van een betimmering in origineel Gothisch en zeer kostbaar snijwerk allerprettigst aanvoelt.

De verzamelingen worden verder gecompleteerd door een groot aantal schilderijen, familie-portretten van bekende meesters, zooals v. Miereveld, Maes, Moreelse, v. Vliet e.a., die door de jaren heen niets van hun frissche levendigheid hebben ingeboet.

Zoo staat het kasteel-museum dáár thans als een vreedzame wachter aan de poort van een diep, groot en romantisch verleden. Het rijke leven dat deze gebouwen eens bezielde is voorbijgegaan, maar de vele, de frissche en boeiende herinneringen zijn gebleven en doen den bezoeker, die 't de moeite waard vindt om eens van nabij van dit verleden te gaan genieten, warm aan. Een verleden dat aan den tijd gemeten zoo ver af schijnt, en in de doode, materiele dingen toch weer zoo nabij, Want weer staan als een krans van groen, De boomen in den wijden kring, Die eenmaal om de slotgracht ging En prijken even schoon als toen, Vóór eeuwen, andere geslachten, Maar van één stam, hier ommegingen ; En weer hoort men de vog'len zingen : Hun eeuwig lied van blij verwachten.

De Gothische Zaal. Midden boven de kast hangt een portret van Gael, burgemeester van Haarlem tijdens het beleg van 1572.

De Wapenkamer. De prachtige Gothische deur rechts is afkomstig uit de kerk te Grave.

WOORDEN VAN LIEFDE

door Philip Mortimer

En man als Billy Laugh had weinig aantrekkingskracht voor een mooie jonge vrouw als Jenny Stampledon. Noch in zijn uiterlijk, noch wat zijn omstandigheden betrof. Hij was maar klein van gestalte, had een eenigszins hoogen rug en een te lang gezicht. Geen man, op wien een vrouw gemakkelijk verliefd zou worden.

Zijn omstandigheden waren ook al niet van dien aard. Billy speelde zoo'n beetje voor hansworst in de kermisttent van Jenny's vader. Hij moest de pauzes tusschen de verschillende nummers aanvullen, maar tot een eigen nummer bracht hij het nooit. Zijn grollen waren soms grappig genoeg, maar het ontbrak hem aan mimische gaven, om het belachelijke ervan in het oog te doen vallen.

Misschien was ook zijn aangeboren verlegenheid een rem, om iets grootsch te bereiken in zijn vak. Hij schaamde er zich eigenlijk voor, om zich als een idioot aan te stellen voor het ginnegappende, ordinaire publiek, dat de kermisttent van directeur Stampledon bij voorkeur bezocht. En dat werd er niet beter op, toen Jenny bij haar vader terugkeerde en zijn optreden aanzag.

Jenny was een knappe jonge weduwe. In den grond van haar hart was zij óók een goede moeder voor haar kind, dat zij had meegebracht. Maar uiterlijk bleek daar weinig van. Het leven in een kermisttent is vaak zoo ongeregeld en brengt zooveel besommelingen mee, dat zelfs de dierbaarste plichten er gewoonlijk door in de knel komen. De kleine, driejarige Jenny werd wat verwaarloosd en als Billy zich niet vaak met haar had beziggehouden, zou zij zich bepaald moederloos en ongelukkig hebben gevoeld.

Billy hield veel van het kind. Méér nog hield hij van haar moeder. Maar dat was een andere liefde; een gevoel, waaronder hij meer leéde, dan dat het hem vreugde verschafte. Jenny, de groote Jenny, vermoedde daar niets van. Maar zij kreeg het te hooren op een avond, toen zij samen op het trapje zaten van den grooten tentwagen, en Billy al zijn moed verzamelde, omdat zijn hart hem tot spreken dwong. Hij had toen al langer dan een jaar gewacht.

„Ik had je allang eens iets willen vragen, Jenny,” begon hij hortend.

Jenny ried aan zijn trillende stem wat hij op het hart had. Zij zat een oogenblik verbaasd. Zou hij werkelijk eenige hoop koesteren, dat zij ja zou zeggen? Dát begreep zij niet. Zij keek naar zijn te korte, gedrongen gestalte, naar zijn hoogen rug en zijn lang uitgerekt gezicht. Toen trilde er een glimlachje om haar mond, dat zoowel spot als medelijden uitdrukte. Doch toen zij aan de bleke kleur van zijn gezicht zijn innerlijke beroering ried, keek zij ernstig.

„Het spijt me dat ik het zeggen moet, maar daar kan niets van komen, Bill,” zei ze ronduit. „Heb je al eens van iemand gehoord, wat ik allemaal achter den rug heb?”

Billy knikte heftig. Haar man was een drinker geweest, van wien zij na een kortstondig schijngeluk een massa verdriet had ondervonden. Hij had haar leven aan de grens van de wanhoop gebracht en bij zijn ontijdigen dood moest zij zich hebben gevoeld als een verlorne martelares.

Toen Billy haar even later verliet, nam hij zich stellig voor werk te maken van een anderen baas. Inderdaad ging hij er den volgenden dag op uit, doch hij vroeg nergens om werk. Hij had er den moed niet toe. Als hij Jenny niet meer zag, en ook kleine Jenny niet, zou hij heelemaal geen vreugde meer vinden in het leven. Hij bleef liever in hun nabijheid, al hield hij zijn verdriet daardoor levendig.

Jenny meende het, toen ze zei dat ze niet meer aan trouwen dacht. Er kwam menige man bp haar af, maar het bléef bij een onverbiddelijk neen. Het schrok haar af het waagstuk opnieuw te ondernemen en geen man of positie vermocht zoóveel indruk op haar te maken, dat zij over het verleden heen kon stappen.

Maar geen mensch is ooit geheel zeker van zichzelf. Het hart is wispelturig en het gevoel houdt zich maar al te graag doof voor de stem van het verstand. Er kwam spoedig een dag, waarop Jenny bereid was al die stellige voornemens overboord te werpen. Dat was, toen haar vader mr. John Scott voor een tournee engageerde.

John Scott reisde met drie leeuwen en een leeuw,

die een massa kunstjes verstonden. Voor een kermisttent was het een geweldig nummer, dat op de dorpen veel publiek trok. Méér publiek nog trok de verschijning van John Scott zelf. Vooral meisjes. In zijn lichtblauwe, nauwsluitende uniform met roode tressen maakte hij een uitstekend figuur. Daarbij had hij koolzwarte oogen en een prettigen glimlach. Directeur Stampledon had nog nooit zoo'n succes gekend en evenmin zulke hooge ontvangsten. Hij dacht er ernstig over John Scott voor te stellen zich met hem te associeeren.

Dát was de man, voor wien Jenny bereid was haar voornemens af te zweren, al liet zij niemand iets blijken. John Scott maakte haar ijverig het hof, maar zij was geen gemakkelijke verovering. Zij wilde weten, of het hem ernst was en hield hem voorloopig op een afstand.

Billy zag dat spelletje treurig aan. „Ik denk,” zei hij met een trieste stem tegen kleine Jenny, „dat oom Bill hier voor het langst geweest is, liefje. Ik hoop dat je moeder er nooit spijt van zal hoeven hebben. Hij lijkt me wel een geschikte kerel; ik zou liegen als ik anders zei. En voor jou is het ook beter...”

Jenny was te jong, om den zin van zijn woorden te begrijpen. Zij zat op zijn knie en drukte zich stijf tegen hem aan. Zoo zag Jenny hen even later zitten. Zij lachte verstrooid; de laatste weken was zij zoo goed als vergeten, dat zij ook nog moeder was.

„Dat staat je wel aan, hè, kleine ondengd, zoo'n halve dag met oom Bill.” Het was bijna altijd een heéle dag, maar dat was haar nooit zoo opgevallen. „Misschien...” vervolgde zij en toen hield zij eensklaps op. Wat zij eigenlijk had willen zeggen wist zij niet goed, maar toen zij Billy aanzag voelde zij dat het iets was, dat zij in zijn bijzijn niet zeggen kon. Dien avond zou de zaak van dat compagnonschap beëindigd worden en na afloop verwachtte zij een beslissende vraag...

Dienzelfden middag viel die geschiedenis met Hertha voor. Hertha was de eenige dame van het verscheurend gezelschap, waarmee John Scott zijn voorstellingen gaf. Het was een uiterst mak dier, dat gehoorzaam haar kunstjes vertoonde en nooit gevaarlijke neigingen aan den dag legde.

's Middags was er een voorstelling geweest in de kermisttent. De leeuwen waren uit de kooi naar hun nachtverblijf teruggebracht en in de tent bevond zich niemand dan Billy en kleine Jenny. Billy was bezig den vloer te vegen en Jenny speelde tusschen de banken.

Toen klonk er plotseling een gil buiten. Billy keerde zich om en vroeg zich verschrikt af, wat er aan de hand kon zijn. Hij dacht dat Jenny's moeder dien gil uitgestooten had.

Het volgend oogenblik dacht hij het te zullen besterven van ontzetting. Door de open deur, die in verbinding stond met het leeuwenverblijf, zag hij Hertha binnenwandelen. Zij keek zenuwachtig om zich heen, als zocht zij naar een uitweg...

„Jenny, blijf daar; kruip onder de bank!” schreeuwde Billy, in doodsangst om het kind. De zenuwachtige leeuw stond hoogstens drie meter van haar vandaan. Maar Jenny, niet het minst verschrikt, bleef kalm op de bank staan. Billy liep naar voren met den bezem in zijn hand. En op hetzelfde oogenblik vertoonde John Scott zich aan den ingang.

„Blijf daar staan!” riep hij Billy opgewonden toe. „Ik zal haar wel met een zacht lijntje binnen zien te krijgen. Hertha, kom hier!” zei hij gebiedend.

Maar Hertha negeerde het bevel. Zij wendde zich half om en liet een zacht gegrom hooren, alsof zij haar misnoegen te kennen wilde geven. Toen stormde eensklaps Jenny binnen. Zij zag doodsblijk.

„Het kind!” gilte ze, haar handen wringend.

John Scott viel boos tegen haar uit. „Hou je mond dan toch! Zie je niet, hoe zenuwachtig het dier is? Als er ongelukken van komen, zou het jullie schuld zijn.”

„Maar het kind!” snikte Jenny buiten zichzelf. „Schiets het beest liever dood, voor het te laat is.”

„Doodschieten — wat denk je dat een leeuw kost?” voer John Scott nijdig uit. „Kom hier, Hertha! Allé, kom hier!”

Dreigend met de zweep maakte hij een omtrekken-de beweging, met het doel achter Hertha te komen. Wellicht zou er niets gebeurd zijn, als Jenny haar zenuwen in bedwang had kunnen houden. Maar het was een doodsheengeste en verontwaardigde moeder, die daar stond en die alleen het oogenblikkelijke gevaar zag.

„Wat een leeuw kost? Mijn kind! Zie je niet...”

Haar gillen bracht Hertha nog meer van streek. Zij zocht de zweep te ontkomen en zag geen vrijen uitweg. Zij dook ineen en nam een aanvallende houding aan. Haar loerende blik was op kleine Jenny gericht, die boven op een bank en het dichtst bij haar stond...

Op dat oogenblik, toen het reeds te laat scheen, sprong Billy naar voren. Hij trok Jenny van de bank en tegelijk zag hij een katachtig lichaam op zich toe vliegen. Hij hoorde een gebrul, voelde een klauw in zijn hals en werd tusschen de banken neergesmaakt. Maar de klauw liet niet los. Er lag een zware vracht op zijn lichaam. Hij sloot zijn oogen, dacht aan Jenny en geloofde dat het gedaan was. Toen klonk er eensklaps een schot. De klauw werd uit zijn hals weggenomen, zijn ooren werden verdoofd door een heesch gebrul en daarop viel de zware last van hem af en naast hem neer.

Hertha was dood...

John Scott stond met een somber gezicht bij het doode lichaam. „Als jullie haar niet zoo zenuwachtig hadden gemaakt, was er niets gebeurd,” knorde hij, zonder naar Billy om te zien.

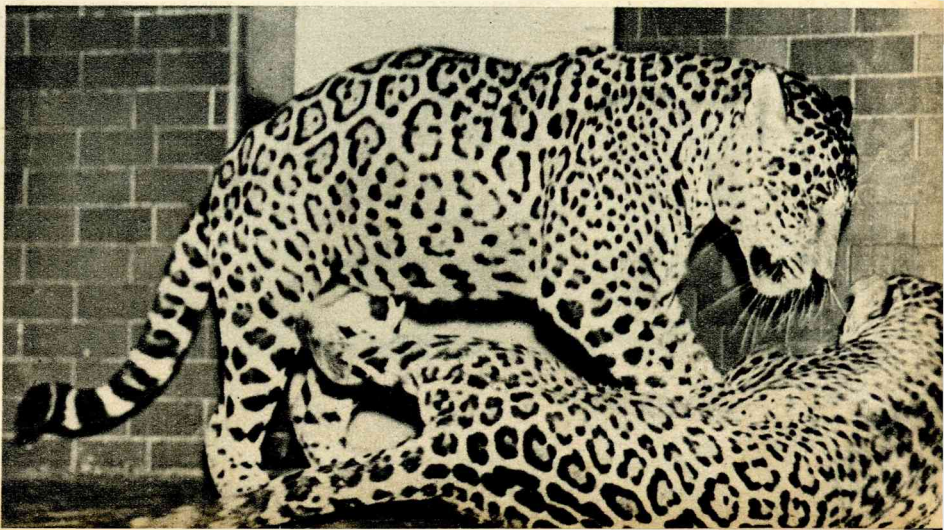
Billy krabbelde overeind, wierp een schuiven blik op de leeuw en tastte naar zijn hals. Hij voelde iets kleverigs, bloed, maar de wonden schenen niet ernstig te zijn. Hij wankelde tusschen de banken uit en zijn oogen zochten Jenny. Moeder en kind bevonden zich allebei aan den ingang en directeur Stampledon stond met verschrikte oogen naast hen. Maar eensklaps kreeg hij Billy in het oog. Hij kwam op hem toe en sloeg een arm om hem heen.

„Het kind, Bill. Ik weet niet wat er gebeurd zou zijn, als het eens te laat was geweest. Misschien kan men haar verwijten, dat zij zich te weinig met het kind bemoeit, maar ik geloof dat zij gek geworden zou zijn, als het iets ernstigs overkomen was. Kom vlug mee, we moeten een dokter hebben...”

Billy knikte maar, hij was nog een beetje versuft van den schrik. Directeur Stampledon liep naar den grooten ingang en wierp de deuren open. „Ik moet er niet aan denken...” begon hij nog eens.

Billy volgde hem, de heele tent door. Hij kreeg een aanval van zwakte en moest zich geweld aandoen, om op de been te kunnen blijven. Dicht bij den uitgang rustte hij even. En daar voelde hij eensklaps de weeke ronding van een vrouwenarm om zijn gekwetsten hals. Het deed erg veel pijn, maar hij slaakte zelfs geen zucht, laat staan een klacht. Want door den nevel heen, die voor zijn oogen hing, zag hij een betraand vrouwengelaat. En een bevende stem verjoeg het gevoel van zwakte, dat hem dreigde te overmeesteren.

„Billy, je bent een held,” zei de stem vlak bij zijn oor. En daarop nóg een paar woorden, die voor Billy Laugh, wiens uiterlijk en omstandigheden niets aantrekkelijks hadden voor een vrouw, veel méér beteekenden, dan alleen maar een held te zijn voor Jenny Stampledon. Woorden van liefde: „En mijn man, Billy...”

SPELENDE JAGOEARS

Man met pikolan op een heuvelpad in Java. De pikolan, twee rieten manden aan een soort juk bevestigd, is een veel gebruikt transportmiddel op Java en in de buitenbezittingen en vormt dikwijls een soort wandelenden winkel. De naam is overdrachtelijk afgeleid van het woord pikol (pikoel), dat eigenlijk een schouder-vracht beteekent, zooveel als aan een draagstok, aan beide einden van een juk door een man gedragen kan worden. Het gewicht zelf varieerde op verschillende tijdstippen en streken van 122 tot 160 pond. De bergpikol in de Preanger-koffiecultuur bedroeg zelfs van 225 tot 250 pond.

FLITSSEN UIT INSULINDE

Iedereen herinnert zich natuurlijk dat heerlijk proza-fragment, waarmee Multatuli in zijn „Max Havelaar”, als met één geniale pennestreek onze Oost-Indische bezittingen karakteriseerend, van ons Insulinde gewaagt als van „een gordel van smaragd, die zich daar slingert om den evenaar”.

We zouden gearzeld hebben deze bijna tot gemeenplaats geworden uitdrukking hier nog eens ter inleiding van deze korte beschouwing te gebruiken, ware het niet, dat ze zoo volkomen karakteriseert, wat we aan flonkerende flitsen uit dat smaragdgroene zonneland op deze fotopagina's bijeen-gaarden. Zij, die Indië uit eigen aanschouwing kennen, zullen opmerken, dat de sprookjesachtige werkelijkheid inderdaad nog veel aangrijpender is en schilderachtiger dan eenige afbeelding ooit zou kunnen weergeven. Doch waar de kennis van en de genegenheid voor

Links: Interieur van een Moham-medaansch bedehuis. Men lette hier vooral op de mengeling in de stof-feering van oud en nieuw, welke op deze foto goed uitkomt; op de tegenstelling tusschen kroonluchter en olielamp en op beide in stijl nogal uiteenlopende klokken aan weerszijden der uitgebouwde nissen.

Een oude Inlandsche vrouw uit Batavia. De adel van een oeroud, hoog ontwikkeld volk spreekt nog uit haar gelaatstreken en uit haar intelligente oogen.

Links: Jonge Mohammedanen bij de Koran-les. De vestiging van den Islam in onzen Oost-Indischen archipel dateert ongeveer uit de twaalfde eeuw, en het totaal zijner belijders komt er op rond veertig miljoen, dat wil zeggen: zeven achtsten der geheele bevolking, waarvan alleen op het dichtbevolkte Java vijfendertig miljoen.

Een steen van eenigszins ongewonen vorm, met iets als den afdruk van een grooten voet op een der kanten, rustend tegen een boom, is voldoende om een of andere sage aan dit voorwerp te verbinden, er sprookjes over te vertellen en er een offerplaats van te maken. Natuurlijk komen er dan menschen deze offerplaats bezoeken. Ze brengen kleine offers mee in den vorm van vruchten of kleine pakjes rijst en kleine zonnenschermpjes.... en de oude Sarangan-knaap, op wiens erf de steen zich bevindt, haalt er tot het einde zijner dagen een rustig leventje uit....

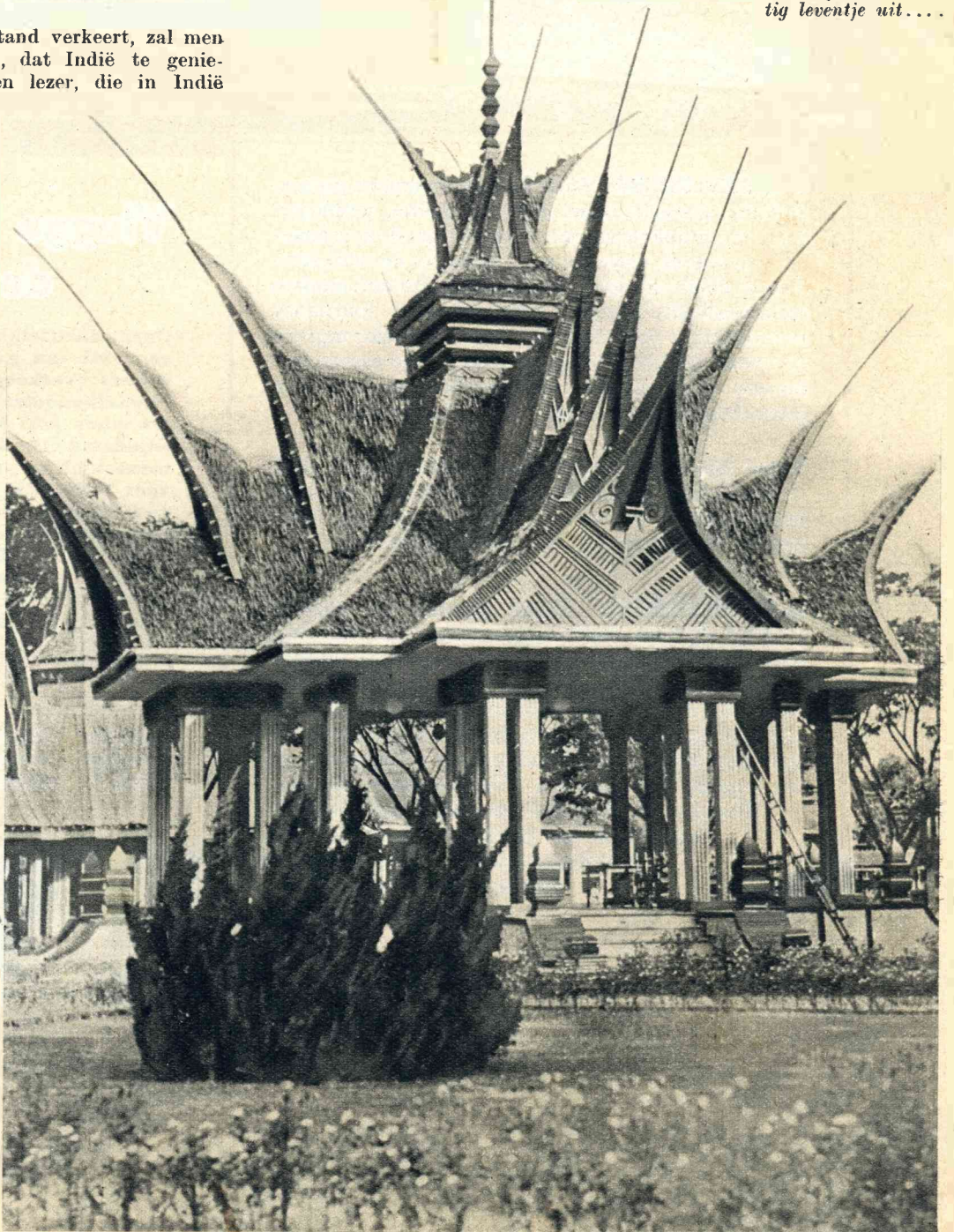
onze Koloniën bij de groote massa nog altijd in sluimertoestand verkeert, zal men het ons niet euvel duiden, wanneer we van het vele schoons, dat Indië te genieten geeft, hier een serie afbeeldingen bijeenbrachten voor den lezer, die in Indië niet thuis is. Wij kozen die met opzet zoo veelzijdig mogelijk, ten einde te trachten, de veelheid van indrukken, welke men er kan opdoen, recht te doen wedervaren, ons nochtans terdege bewust, dat de gemaakte keuze gemakkelijker met tientallen zou zijn te vermenigvuldigen.

Voor nadere bijzonderheden mogen we wel naar de uitgebreide bijschriften verwijzen, welke de lezer onder de illustraties aantreft.

De prachtig bewerkte koperen vazen, welke deze kleine Javaansche koopman op den pasar (markt) tentoontstelt, zullen zeker niet nalaten, koopers te trekken, al zullen de onderhandelingen over den te betalen prijs misschien nogal geruimen tijd in beslag nemen.

Binnen het tijdsbestek van enkele weken, zoo tegen het einde van Augustus, verrijst er op het Koningsplein te Batavia 'n dorp, neen, een kleine stad van bamboe en stroo. Dat is voor het groote jaarfeest, een soort jaarbeurs, dat Pasar Gambir heet, en waar in de feestelijk versierde en verlichte oorden van vermaak zich de duizenden feestgangers verdringen. Onze foto geeft de prachtige architectuur van een der talrijke gebouwtjes, een muziektent, uitstekend weer. Na twee weken wordt het sierlijke bouwwerk weer afgebroken.

SCHEP U 'N GOEDE TOEKOMST IN HET WINKELBEDRIJF!

Verkoopster, chef-verkoper, filiaalhouder.

Een prettige werkring: etaleur, etaleuse.

A-CURSUSSEN: Voor heren: kommies, politie-diploma, marechaussee, militaire politie, verpleger, besteller, hulpkeurmeester (voor slagers), keurmeester van waren, warenkennis, verkoper en winkelbediende, chef-verkoper, filiaalhouder, etaleur, modern reclameschrift, reiziger, administrateur, journalist, notarisklerk, makelaar-taxateur, verzekerings-inspecteur, directeur van een woning- en assurantie-bureau, havenmeester, brugwachter, sluiswachter, gemeentebode, concierge, veeverloskundige.

Voor dames: verpleegster, verkoopster, chef-verkoopster, filiaalhoudster, etaleuse, modern reclameschrift, reiziger, privé-secretaresse, journaliste, kinderverzorgster, kinderjuffrouw.

B-CURSUSSEN: Voor dames en heren: praktijk diploma boekhouden (dubbelboekhouden), stenografie (systeem „Groote”), algemene ontwikkeling, Nederlandse taal, Frans, Duits, Engels, rekenen, meetkunde, aardrijkskunde, handschriftverbetering, handelskennis, handelsrecht, statistiek, handelsrekenen, boekhouddiploma's Mercurius en Vereniging van Leraren, Nederlandse-, Franse-, Duitse- en Engelse handelscorrespondentie, spreken in het openbaar, belastingrecht, belastingconsulent, beschavingsleer (goede omgangsvormen), eerste hulp bij ongelukken.

Flugge en volledige opleiding door ASSO-cursus!

Onze schriftelijke cursussen leiden U geheel en met succes op voor tal van goede winkelbetrekkingen. Naar kundige verkopers (verkoopsters), etaleurs (etaleuses) en filiaalhouders (filiaalhoudsters) is altijd vraag. Zij worden flink betaald. Laet Uw kans niet voorbijgaan. Regelmatig worden onze cursisten geplaatst. De lessen zijn prettig geschreven door bekwame mensen uit de praktijk; dus grondige opleiding. Geschikt zowel voor ieder, die de lagere school heeft bezocht, als voor meer-gevorderden. Aparte lessen voor de verschillende branches (kruidenier, manufacturen, bakker, chocolaterie, bloemen, schoenen, boekhandel, enz.). Begin nu met de studie voor beter betaalde posities. Laag maandelijks lesgeld, correctie van gemaakt werk. Na goede afloop fraai diploma en hulp bij sollicitatie tot Uw doel is bereikt.

BELANGRIJK! Met het oog op de wet „vestigingseisen voor de middenstand”, raden wij alle winkeliers en winkelbedienden aan, een diploma te behalen. Het is Uw belang!

Kies nog heden uit nevenstaande cursussen. Zend de bon in gesloten enveloppe gefrankeerd met postzegel van 6 ct., of schrijf ons een brief. Wij zenden U gratis inlichtingen en adressen van geslaagden.

ASSO

INSTITUUT VOOR SCHRIFTELIJK ONDERWIJS

Dir. J. van der Bij, Hoofdonderwijzer

Nieuwe Plein 31, bij het Station, Arnhem

BON

Aan het A.S.S.O.-Instituut, Nieuwe Plein 31, bij het Station - Arnhem.
Ik verzoek, zonder enige verplichting, inlichtingen omtrent de cursus voor:
Naam:
Straat en nummer:
Woonplaats:
Leeftijd:

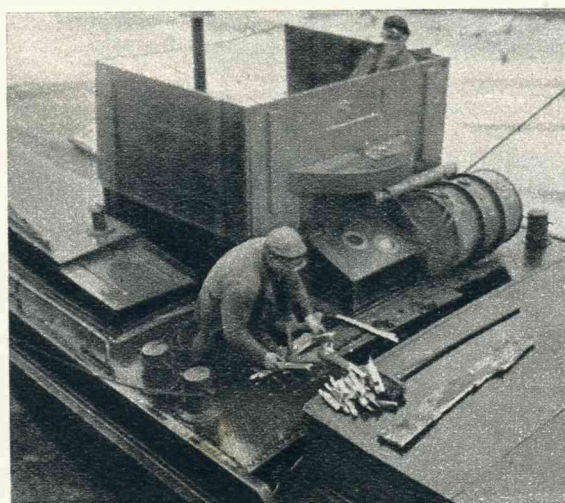

Onverwachts heeft de nacht een witte wade getooverd over boomen en huizen van 't Vliissingsche villapark.

Als 't wintert in Zeeland

Ook de winter heeft zijn zonnige dagen en de schoolgang langs de statige laan en den rijzigen toren is dan 'n feest voor de hopen van 's Heer Hendrikskinderen.

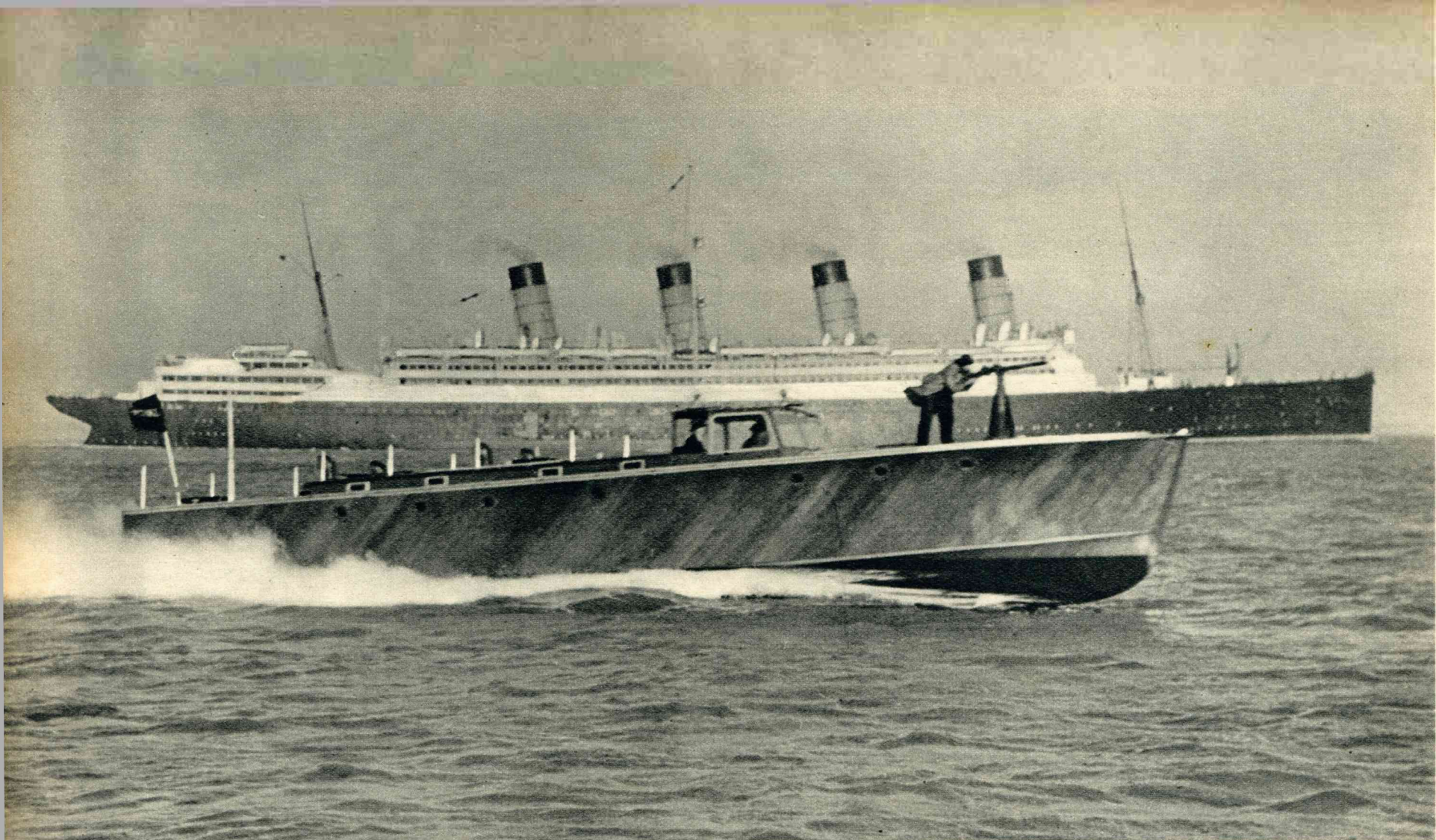
In het haventje van Colijnsplaat: de schipper neemt de rust aan de kade waar om slookvoorraad gereed te maken voor het roefkachtje.

Rechts: Zijn eigen bekoring behoudt ook in den winter het prachtige water De Vogel, de rietomzoomde kreek tusschen Hengstdijk en Kwilaart.

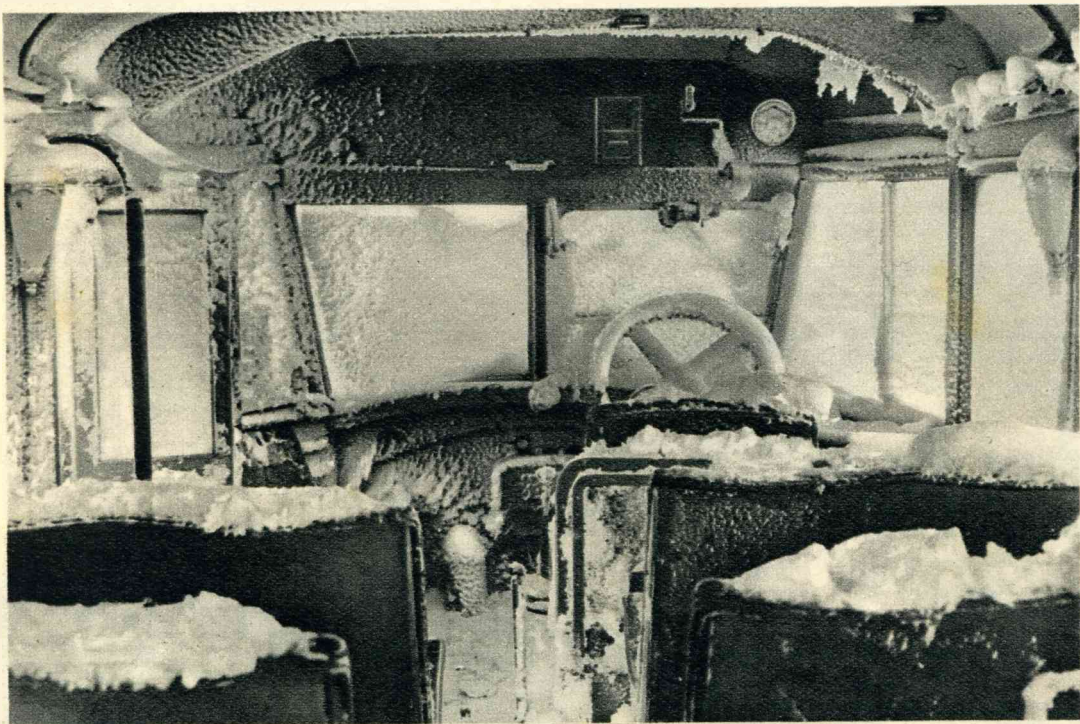

Al is de winterdag nog zoo grauw, de schooljeugd van Kapelle verliest er haar goed humeur niet bij.

De bewoners van Ameland, dat geheel door ijs omringd was, werden uit hun isolement verlost door de komst van een K.L.M.-vliegtuig.

De Egyptische regeering heeft in Engeland een snelle motorboot besteld, welke door haar kustwacht gebruikt zal worden voor de achtervolging van smokkelaars in verdoovende artikelen. Het vaartuig werd vorige week te Cowes gedemonstreerd.

GEMENGD NIEUWS

De jonge kroonprins Michael van Roemenië ligt momenteel zwaar ziek te Florence.

Een autobus welke op weg was van Minehead naar Lynton bleef onderweg in de sneeuw steken. Hoe het voertuig er van binnen uitzag, toen 't twintig uur later werd teruggevonden. De passagiers en chauffeur bleken in een boerderij 'n onderkomen te hebben gezocht.

De Neuzensche winkeliers weten den gragen koopsters de waar wel verleidelijk onder de aandacht te brengen ; de étalage volstaat daar niet voor : de verlokkelijkste koopjes worden op de straat daarvóór uitgestald.

U ziet het aan de stemming van de koopsters : de tijd van uitverkoop is er een feest.

En de patriarchaalste Azelsche-in-traditioneele-dracht krijgt modieuze bevestigingen bij zooveel verleiding.

Dat kún je gewoon niet laten liggen '

Rechts : En de hoofdstraat van Terneuzen neemt grootsteedsche allures aan, zoo druk is 't er, wanneer er koopjes te halen vallen.

OPRUIMING!

Tafereeltjes in Terneuzen

MYSTERIES EN RAADSELS

De passagier met de tasch

Een aantekening van lord Halifax verklaart, dat hij met zijn eigen gezag voor 't volgend verhaal instond.

Een heer, wiens naam niet genoemd wordt, vertrok op een ochtend met den trein uit Londen, van Euston. Wyl hij eenige papieren bij zich had, die hij onder de reis wenschte te lezen, vroeg hij, of hij een coupé alleen kon krijgen. De trein was niet erg bezet, dus de conducteur vond een leeg compartiment en sloot het portier. Juist toen de trein ging vertrekken, kwam er met groote haast een bedaagd heer aan, die een tasch droeg. Hij draaide aan de kruk van het portier, dat blijkbaar niet op slot was gedaan, zooals de eerste passagier meende, en stapte in. Na een kort poosje geraakten de twee mannen in gesprek; de laatstgekome deelde zijn reisgezel mee, dat hij een der directeuren van de spoorwegmaatschappij was en dat hij speciaal betrokken was bij een zijlijn, die binnenkort in gebruik genomen zou worden. Hij voegde er aan toe, dat hij zeventigduizend pond bij zich had, die hij op een plaatselijke bank wou deponeren, en die voor de voortzetting van het werk bestemd waren.

„Vindt u 't niet gewaagd,” zei de ander, „zoo'n groot bedrag bij u te dragen?”

„O nee!” was het antwoord. „Geen mensch kan 't weten. Trouwens, wie zou me bestelen? U niet, juist omdat ik 't u verteld heb. Ik ben niet bang, dat er iets gebeuren zal.”

Zij praatten door, en in den loop van hun gesprek zei de heer met de tasch: „Tusschen twee haakjes, ik ken de familie, waar u heen gaat. De vrouw des huizes is mijn nicht. Wilt u haar mijn hartelijke groeten doen en zeggen dat ik hoop, dat ze niet zoo hard stookt in de blauwe kamer als den laatsten keer, als ik weer eens kom logeeren? Ze heeft me er toen bijna uit gebraden. En hier moet ik uitstappen.”

Met deze woorden stond de oude heer op en maakte hij zich gereed, den trein te verlaten. Maar voor hij dit deed, gaf hij zijn reisgezel zijn kaartje, waarop de naam Dwerringhouse stond. Daarna stapte hij uit, en zijn medereiziger ging weer zitten en zag

hem met zijn tasch het perron langs loopen. Op dat moment zag hij een sigarenkoker op den vloer liggen, dicht bij zijn voeten. Hij raapte hem op en zag er den naam van mr. Dwerringhouse op staan. Aangezien de trein nog een minuut of twee moest blijven staan, sprong hij uit den coupé en rende het perron langs in de hoop, mr. Dwerringhouse te kunnen inhalen en hem den sigarenkoker te kunnen overhandigen. Hij zag hem nog even, onder een lantaarnpaal staande en met een anderen man pratend, aan het einde van het perron. Hij merkte op, dat die man rossig haar had en hij kon duidelijk zijn gezicht zien, dat naar hem toe was gekeerd. Toen hij echter dichterbij kwam, verloor hij beide figuren uit het oog, en hij begreep niet goed waar zij heen konden zijn. Hij keek nauwlettend naar hen rond, maar zag geen spoor van hen, en toen hij aan een kruier, die in de buurt stond, vroeg, waar ze gebleven waren, gaf de man ten antwoord, dat hij die twee heeren niet gezien had en dat ze onmogelijk zijn kant langs gekomen konden zijn.

De trein stond nu op het punt te vertrekken en al begreep de meneer er niets van, hij moest zich terughasten naar zijn coupé, en kon onmogelijk verder navraag doen.

Nadat hij dien avond de plaats van zijn bestemming bereikt had, kleepte hij zich voor het diner en vond in den salon een groot gezelschap aanwezig.

Onder het diner schoot de boodschap voor zijn gastvrouw hem te binnen; hij sprak haar aan en zei: „Ik heb met een oom van u gereisd, en hij heeft me verzocht de volgende boodschap over te brengen.” En hij vervulde zijn opdracht.

De dame leek hierop erg ontsteld en bedroefd te zijn, en haar man ook, en de gast voelde, dat hij iets zeer onaangenaams had gezegd. Wat het was, of hoe hij zijn gastheer en gastvrouw geërgerd kon hebben, kon hij zich niet indenken. Toen de dames zich echter teruggetrokken hadden uit de eetkamer, nam de gastheer hem apart en zei: „Vervelend, wat u mijn vrouw verteld hebt, die boodschap van haar oom. Hij is namelijk verdwenen, en niemand weet, waar hij zit. En wat nog erger is: hij heeft zich met zeventigduizend pond uit de voeten gemaakt. De politie zoekt hem, dus u kunt u wel voorstellen, dat we hier in huis niet gaarne over hem spreken.”

Nu waren er onder de gasten twee directeuren van de spoorwegmaatschappij. Zij hadden het gesprek aan tafel gehoord, en kwamen later naar den heer toe, en vroegen hem, of hij ook nadere bijzonderheden kon geven over dien man, dien hij in den trein getroffen had.

„Nee,” antwoordde hij, „ik kan u verder niets vertellen, alleen heb ik hem gezien en met hem gesproken, en toen ik hem 't laatst zag, stond hij, meende ik, met een anderen man te praten op 't perron van 't station, waar hij uit was gestapt.”

De directeuren drongen nader aan en vroegen verder, of hij er op tegen zou hebben, bij hun bestuur te komen en daar zijn ervaring nog eens te vertellen. Hij stemde hier in toe, en te zijner tijd had het onderhoud plaats. Hij was midden in zijn verhaal, toen hij opeens uitriep: „Dát is de man, dien ik met mr. Dwerringhouse heb zien praten — die meneer met 't rossige haar!”

Er zat inderdaad iemand, die aan deze beschrijving beantwoordde, bij de directeuren. Hij was de kassier van de maatschappij, en nu hij aldus overrompeld werd, riep hij uit: „Maar ik was er niet! Ik was uit, ik had mijn vrijen dag!” Die opmerking kwam zoo onverwacht en vreemd, dat de directeuren aanstonds de staten van dienst lieten komen en ze inkeken, en toen bleek, dat de kassier niet weg was geweest met een vrijen dag, zooals hij beweerd had. Hij werd scherp in verhoor genomen en eindelijk tot een bekentenis gedwongen. Hij erkende, dat hij mr. Dwerringhouse vermoord had. Hij verklaarde, dat dit geen vooraf beraamd opzet was geweest, maar dat hij geweten had van die reis van den directeur en van het geld, dat hij mee zou nemen. Hij had hem op het station ontmoet en hem overgehaald, 'n korteren binnenweg te nemen — zij waren door een steengroef gekomen, en daar had hij hem een slag op 't hoofd gegeven.

Hij had geen andere bedoeling gehad dan hem bewusteloos te slaan en zich dan meester te maken van de tasch, maar in zijn val was mr. Dwerringhouse met 't hoofd tegen een steen geslagen en daardoor omgekomen.

Het vreemde geval met den sigarenkoker werd hierdoor verklaard, dat het rijtuig, waarin mr. Dwerringhouse had gereisd, wegens noodige reparaties geen dienst had gedaan van den dag van zijn reis tot dien van zijn latere verschijning. Vermeld moet nog worden, dat de conducteur stellig verklaarde, op den dag der verschijning de deur van den coupé op slot te hebben gedaan en dat er maar één heer in het compartiment zat, toen de trein vertrok.

LADY GORING'S DROOM

Medegedeeld door
lady Margaret Shelley

Zekeren nacht zag lady Goring duidelijk in een droom een oud huis, dat haar geheel onbekend was. Zij wist, dat er iemand bij haar was, en dat zij met een bepaald doel in dat huis kwam; en toen zij binnen was, trok een speciale kamer sterk haar aandacht. Ten eerste had die een zeer eigenaardige fries bij de zoldering; vervolgens waren de tralievensters van een bijzonder model, lang en smal, en door een opvallende kroonlijst met elkaar verbonden. In haar droom zag zij een bejaarde vrouw ineen-gedoken zitten in een leunstoel bij het vuur; maar even later werd haar aandacht van haar afgetrokken naar de deur, die zacht openging. Zij zag een man binnenkomen, snel voortsluipen naar de oude vrouw, die scheen te slapen, opeens een revolver te voorschijn halen, en die dicht bij haar slaap hielden en afvuren. Toen zijn slachtoffer viel, trachtte de moordenaar de revolver zoo te leggen, dat het scheen, alsof die uit haar hand was gevallen. Toen verliet hij zonder gerucht de kamer, en deed de deur achter zich dicht, maar enkele oogenblikken later kwam hij terug en veranderde hij het een en ander in de houding van de doode vrouw en de revolver. Toen hij dit gedaan had, ging hij weg en kwam niet meer terug. Lady Goring zag in haar droom zijn gezicht zoo duidelijk, dat het in haar geheugen werd gegrift.

Na verloop van tijd wilden zij en haar echtgenoot, sir Craven, een huis huren, en bezichtigden zij verschillende panden, onder andere een oud slot in Cheshire. Zoodra lady Goring dit huis binnenkwam, had zij het eigenaardige gevoel, dat zij het meer had gezien. Toen kwam de waarheid in haar op.

„Ik ben hier nog nooit geweest,” zei ze bij zichzelf, „maar het is het huis uit mijn droom.”

Op dat moment zei de huisbewaarder: „Hier rechts hebben we de deur van het salon”; waarop lady Goring haar verbeterde, door te zeggen: „U bedoelt zeker de eetkamer.”

De huisbewaarder vroeg excuus en antwoordde: „Zei ik het salon? Ik bedoelde de eetkamer.”

Zoodra de deur openging, herkende lady Goring de eigenaardige fries, de

tralievensters en de opvallende kroonlijst. Ook stond er een leunstoel bij den haard.

Op een vraag naar bijzonderheden over het huis vertelde de huisbewaarder aan de Gorings, dat de laatste bewoner er niet erg lang in gewoond had, en dat de familie, die aan hem vooraf was gegaan, buitenlanders geweest waren. Zij méende Oostenrijkers of Zwitsers. Zij waren met drieën, een heer, zijn vrouw en zijn schoonmoeder. Er had in hun tijd een treurig drama plaats gegrepen: de oude dame had zichzelf doodgeschoten. Daarna waren man en vrouw naar het buitenland vertrokken, en had het huis eenigen tijd leeggestaan.

Lady Goring nam het huis niet, maar toen zij eenige maanden later door Regent Street liep en zoo'n beetje winkels keek, bleef zij staan tegenover het Stereoscopisch Salon. Haar aandacht was getrokken door een foto voor het raam. „Hé!” verbaasde zij zich, „dat is de moordenaar uit mijn droom!”

Zij ging naar binnen en informeerde wiens foto het was, en zij kreeg ten antwoord, dat het Tourville voorstelde, die toen terechtstond wegens moord op zijn tweede vrouw, in Tyrol.

KINDERHOOFD

Dit verhaal werd lord Halifax toegezonden door lady Margaret Shelley, dochter van den eersten graaf van Iddesleigh. Lady Margaret bezat zelf een verzameling verhalen van dien aard.

Sir Charles en lady Hobhouse gaven een feest in hun huis, Monkton Farleigh, en miss May Hobhouse was in gesprek met een der gasten, die zei: „Ik heb eens iets heel vreemds en griezeligs ondervonden. Dat was toen moeder, mijn zusje en ik op Sutton Verney logeerden. Er waren veel mensen, dus vroeg onze gastvrouw, of ik 't erg zou vinden, als mijn zusje bij mij in de kamer sliep. Midden in den nacht werd ik wakker met het duidelijke gevoel, dat er een kinderhoofd op mijn schouder rustte. Ik zei, tegen mijn zusje dacht ik: „Waarom ben je bij mij in bed gekomen, Maudie?” Er kwam geen antwoord, ik stak licht aan, en toen ik keek, zag ik mijn zusje in haar bedje naast mij liggen, slapend als een roos. Ik viel weer in slaap, maar werd wéér wakker met precies hetzelfde gevoel, maar toen ik mijn hand uitstak, was er geen kinderhoofd op mijn schouder. Toen kon ik niet meer slapen, en den volgende dag vertelde ik aan mijn gastvrouw, wat ik ondervonden had. Toen ik den volgende nacht hetzelfde gevoel weer kreeg, maakte 't me erg zenuwachtig, en toen kreeg ik gelukkig een andere kamer, waarin ik rustig sliep, zoolang ik daar nog logeerde.”

Terwijl het meisje dit aan miss Hobhouse vertelde, kwam er een andere gast, mrs. L. . . , bij en sprak: „U hebt 't natuurlijk over Sutton Verney. Wij hebben dat huis gekocht, en die kamer werd op den duur zoo bezwaarlijk, dat we den vleugel, waar ze toe hoorde, hebben afgebroken. Toen de sloopers den vloer opbraken, vonden ze 'n holte, waarin de geraamten van vijf kinderen lagen.”

Geef niet de schuld aan de keuken van Uw vrouw HET IS UW MAAG

Een maag die slecht haar werk verricht, of een trage of bemoeilijkt spijsvertering, kan zenuwstoringen veroorzaken die U neerslachtig maken en indien gij U niet in acht neemt, kan de neurasthenie en droefgeestigheid die daardoor ontstaat niet alleen Uw leven vergallen, maar bovendien dat van Uw huisgezin en omgeving. Verwaarloos daarom Uw maag niet, en daar bijna alle aandoeningen der spijsvertering hun oorzaak vinden in overmatige aciditeit der maagsappen, dient zorg te worden gedragen dat een dergelijke toestand van aciditeit verdreven wordt door het gebruik van een alcalisch middel, zooals Gebismureerd Magnesium. Dit zuurwerend middel maakt vanaf de allereerste dosis het overmatig zuur onschadelijk, stuit de gisting van het voedsel en verzacht de geprikkelde vliezen der maag. Gebismureerd Magnesium doet de oprispingen, het gevoel van schroeïng, de maaguitzetting en alle bezwaren van dit orgaan, die het gevolg zijn van slechte spijsvertering, verdwijnen. Gebismureerd Magnesium is verkrijgbaar bij alle Apothekers en Drogisten à f 1.— per flesch of f 1.75 per groote flesch, die voordeliger is.

GEBISMUREERD MAGNESIUM

verzekert U een goede spijsvertering

EEN AFDOEND MIDDEL TEGEN VETPUISTJES

„Ik schrijf U om U te bedanken voor al het goed, dat Radox mij gedaan heeft. Na zes maanden lang zonder enig succes verschillende middeltjes gebruikt te hebben tegen vetwormpjes en uitgezette poriën, las ik een eenvoudige behandeling in Uw Radox-circulaire. Ik deed een theelepeltje Radox in een kopje heet water, en na met deze oplossing gebet te hebben, waren alle vetwormpjes en uitgezette poriën binnen eenige minuten verdwenen. Ik zal Radox aan al mijn vriendinnen aanbevelen en zelf zorgen, dat ik altijd een pakje in huis heb.”

Mej. M. L. te D.

Hebt U ook last van vetpuistjes, die Uw gezicht ontsieren en Uw uiterlijk totaal bederven? Waarom ergert U zich nog langer als er een zoo vlugge en gemakkelijke methode is om Uw huid te verbeteren? Koop nog heden een pakje Radox, doe een theelepeltje vol in een kopje warm water en het daarmee eenige minuten Uw gezicht. Wanneer U dan Uw gezicht aldroogt met een badhanddoek, zult U bemerken, dat onder den invloed der zuurstof, die Radox in het water vrijmaakt, alle vetpuistjes verdwenen zijn. Zelfs de meest hardnekkige verdwijnen na eenige malen behandeld te zijn. Indien U er nu nog voor zorgt iederen morgen een theelepeltje Radox in Uw waschwater te doen, kunt U er verzekerd van zijn, dat die leelijke vetpuistjes nooit meer zullen terugkomen, terwijl Uw huid er altijd frisch en jeugdig zal blijven uitzien. Radox is verkrijgbaar bij alle apothekers en erkende drogisten à f 0.90 per pak, omzetsbelasting inbegrepen, en in kleine pakjes à f 0.15.

„U ziet er niet meer
zoo mae uit!”

Mej. G. Veenendaal
te Doorn schreef:

„Ik heb Sanatogen gebruikt en het resultaat was schitterend. Na korten tijd gevoelde ik mij veel beter, de moeheid verdween en de gelaatskleur werd frisscher.”

„O, ik gebruik nu SANATOGEN”.

DE heerlijke, opwekkende en versterkende werking van Sanatogen komt al spoedig op allerlei wijzen tot uiting. Men voelt zich niet langer mae, ziet er beter uit en heeft weer plezier in het leven en toekomstige moeilijkheden lijken weldra niet meer onoverkomelijk.

In het kort: met Sanatogen voelt men zich spoedig weer kerngezond.

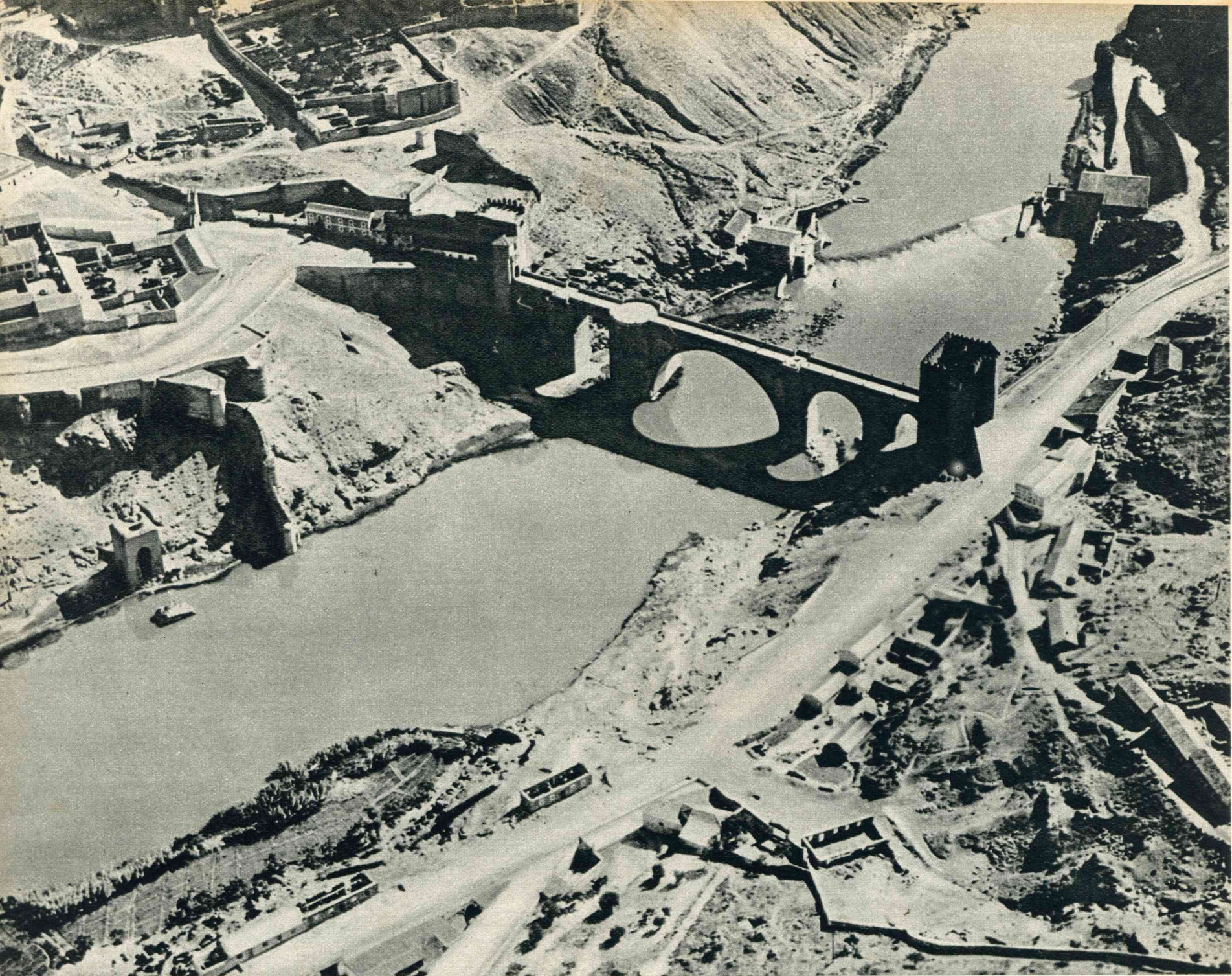
Probeer Sanatogen eens — begin er nog vandaag mee.

SANATOGEN

Iedere Apothe-
ker of Drogist
verkoopt het.

Het Zenuwsterkend Voedsel.

Vanaf fl. 1.—
per bus.

TOLEDO

De grilligste stad van Spanje

Tot voor enkele weken was Toledo, de oude Spaansche stad langs de boorden der woelige, woeste Taag-rivier, gedurende eenigen tijd ongetwijfeld de meest besproken stad der wereld. Het beleg en de epische verdediging van het beroemde Alcazar maakten dagelijks het onderwerp uit van aller gesprekken. Daarom moge de hierboven afgedrukte, van zeer groote hoogte genomen luchtfoto van een der voornaamste toegangswegen tot de aloude Moorenstad, de aanleiding zijn tot een korte historische en geographische beschouwing van de stad zelve, misschien de grilligste van de vele grillig gebouwde steden van het Iberische schiereiland. Waar meer dan een boekdeel noodig zijn zou, om te wijzen op de duizend en één waardevolle bijzonderheden en interessante monumenten, moge men onderstaande regelen als een geschiedenis in vogelvlucht voor lief nemen.

Toledo dan is bijna even oud als de wereld. Was het niet Hercules, die midden door het barre rotsgesteente van den bergrug het ravijn sneed, waarin sindsdien de woeste wateren van de Taag zich vaak met donderend geweld een weg kiezen? Bij een der scherpe krommingen van de rivier rijst daar plotseling uit de aardkorst een geweldige, harde rotsklomp, aan alle kanten steil en ongenaakbaar, omhoog, deze plaats vormend tot een natuurlijke acropolis, volkomen geschikt om te worden verdedigd, zonder dat het noodig was, haar met muren te versterken. Toch ging men hiertoe over in den loop der eeuwen, om de stad te maken tot een onneembare veste: op de steile bergkammen verrees ondoordringbare, hooge muren en een geweldige toren bekroonde het hoogst gelegen punt. Zoo werd Toledo als het ware de citadel van Spanje. Als een vooruitgeschoven wachtpost over de Taag, gelegen op den weg tusschen Guadalquivir en Douro, op gelijken afstand van Saragossa en Carthagena, aan het eindpunt der breede opening tusschen Tarragona en Lissabon, tusschen de uitmonding van Ebro en Taag, was Toledo de sleutel tusschen Noord en Zuid. Van hieruit was het voornamelijk dat de verschillende stammen en volkeren Spanje onder hun heerschappij brachten.

Als eerste bewoners kennen wij er de Iberen in het laatst van het steenen en in het kopertijdperk; later de Phoeniciërs en de Grieken; nog later de Carthagers en de Romeinen, nog later de Gothen, in de achttiende eeuw de Mooren, tot dezen in de vijftiende eeuw voorgoed uit Spanje werden verdreven.

Toledo vormde de basis der Moorsche troepen tegen het Noorden; was de voorpost der Castillanen tegen het Zuiden. Het was in het eeuwenoude Toledo, dat twee rassen, twee werelden, het Oosten en het Westen, met elkaar in botsing kwamen. Al de volken, die daar woonden, hebben van Toledo één groot museum gemaakt in de

meer dan twintig eeuwen, dat zij er elkaar opvolgden. Om Spanje te begripen moet men Toledo bezoeken. De monumentale brug van Alcantara met haar toren en poortboog voert u de grillige stad binnen, hoog boven de wateren van de Taag, en slechts op schijnbaar veiligen afstand ervan.

Want een opschrift op een der oude brugbogen vermeldt, dat in het jaar 1258 deze boog door de sterk gezwollen rivier werd vernield. De naam dezer brug Al-Khantara is nog van Moorschen oorsprong. We noemden Toledo grillig. En grillig is de stad, waar Cervantes zijn „Illustre Fregona” schreef, waar de Spaansche koningen lange jaren resideerden. Want welke richting ge ook wilt inslaan, ge zult altijd moeten klimmen of dalen, om verderop nog weer eens te stijgen of te dalen. Voertuigen ontmoet men dan ook slechts bij hooge uitzondering. De bakker brengt er zijn brood rond op zijn muilezel of zijn paard in twee groote, langs de flanken der dieren bengelende manden, terwijl hij er zelf tusschenin troont. Zelfs de voornaamste straat, de Calle del Comercio, is van een verbazingwekkende grilligheid, vol omwegen en slingers. En daar wordt dan, terwijl de kramen en tenten als aan een steil opstaande ladder hangen, in Augustus de

jaarlijksche kermis gehouden. De kathedraal met haar twintig zijkapellen is het hart en het kleinood van Toledo. Men bouwde er meer dan drie eeuwen aan. Op onze foto heeft men het gezicht op de brug van San Martin, vanaf den linkeroever der Taag, stroomafwaarts. Juist even zichtbaar op onze foto, in den linkerbovenhoek, staat de kerk van San Juan de los Reyes, een gebouw half in Gothischen, half in Renaissance-stijl opgetrokken: het klooster ernaast is ingericht tot museum. Duidelijk bemerkt men hier, hoe steil de berghelling afdaalt tot aan de rivier; ze is kaal en onbegroeid, en ternauwernood enkele magere geiten vinden er hun voedsel. Aan de boorden van het met groote snelheid vlietende water verheffen zich oude bouwvallen en muurresten, en liggen groote rotsblokken verspreid. Tusschen de donkere flanken van den berg slikt de rivier als met stalen glansen, en herinnert den bezoeker aan de bloeiende industrie, die eens de glorie uitmaakte van de welvarende stad, en nu nog voortbestaat in de beroemde wapenfabriek, in een der parken verscholen. Want nergens kende men het harden en damasceeren van staal, zooals de Toledanen zulks verstonden.

In de zestiende eeuw was de stad Toledo een der voornaamste steden van Spanje, door haar industrie en haar rijkdom, zooals ze steeds tot de eerste behoorde door den adel van haar oorsprong. Madrid, het eens onbekende gehucht, heeft haar van haar eereplaats gedrongen. Thans schijnt Toledo in slaap gedommeld, een doode stad, bezweken onder het gewicht van vergane glorie en grootheid, welke nochtans haar duidelijke sporen nalieten in bijna elk hoekje en als het ware gegrift op elken steen.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT

De Engelsche kruiser „Dorsetshire”, die deel uitmaakt van het zoogenaamde China-eskader der Britsche vloot, bracht een bezoek aan Ned.-Indië. Een foto van den oorlogsbodem in de haven van Priok.

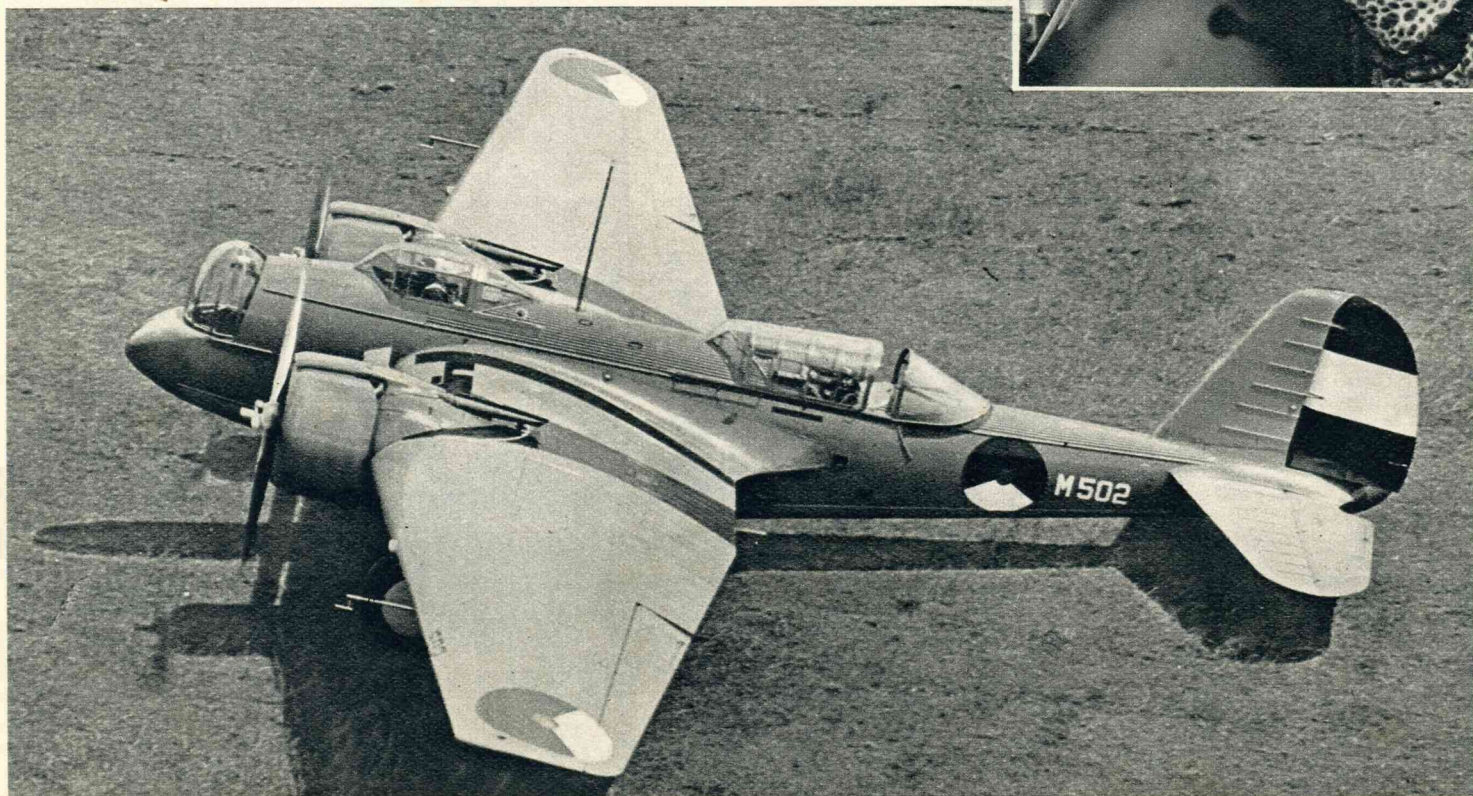
Van alles en overal

De sterit naar Monte Carlo: eenige Hollandsche deelnemers passeeren een contrôle-post aan de Place de la Concorde te Parijs.

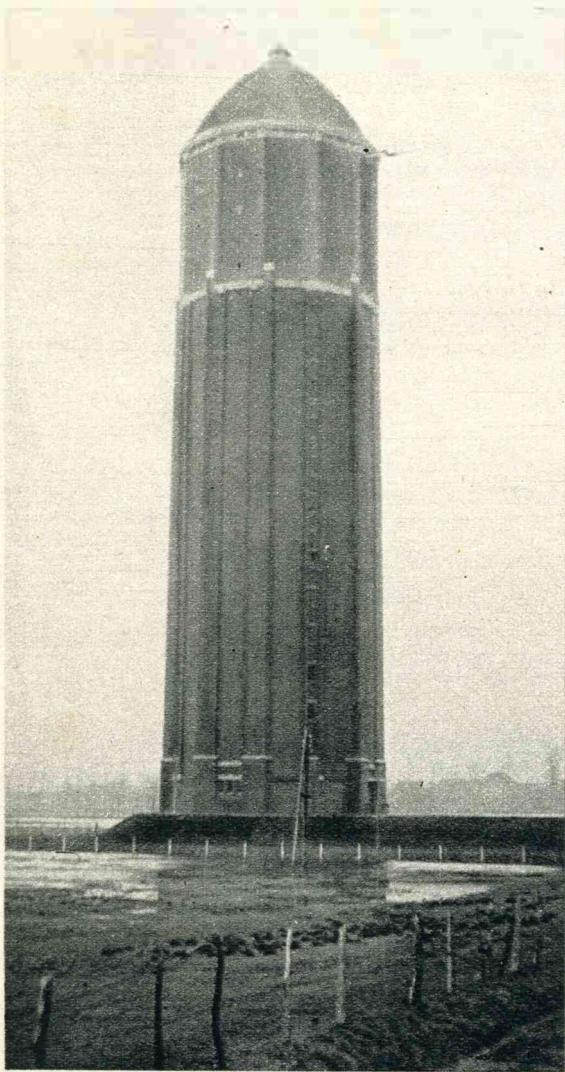
Een aardige foto van de groote vogeltentoonstelling welke te Londen gehouden werd.

Het eerste Glen Martin-vliegtuig, van de serie van 10, welke voor de Ned. Ind. Luchtvaart-Afdeeling in Amerika gebouwd wordt, is thans afgeleverd. Op het militaire vliegveld Andir nabij Bandoeng werden de eerste proefvluchten gehouden.

DE ZEEUWSCH-VLAAMSCHE WATERLEIDING GEOPEND

De zestig meter hoge watertoren te Axel, vanwaar het water naar de verschillende aangesloten gemeenten wordt gedistribueerd, is een der monumentaalste en mooiste van het land.

Een lust voor het oog is het interieur van het hoofdpompgebouw met zijn glanzende motoren en schakelborden, gerat in kleurig tegelwerk.

Op smaakvolle wijze passen door hun rustigen landelijken stijl de pompstationsgebouwen te Kapellebrug onder St. Jansteen zich onopvallend aan bij het omringende Zeeuwsch-Vlaamsche landschap.

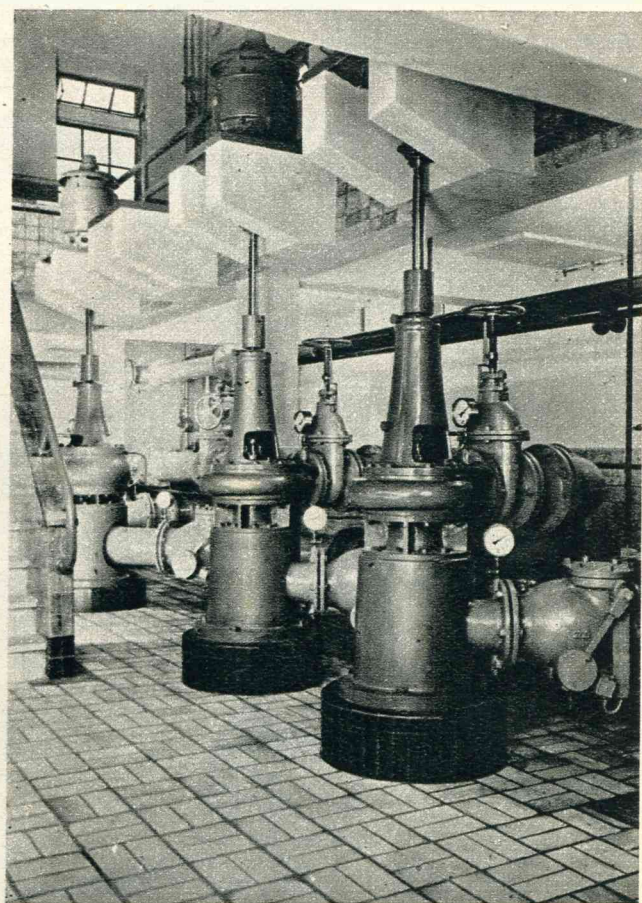
De lijdensgeschiedenis der Zeeuwsch-Vlaamsche drinkwatervoorziening heeft ten slotte haar einde gevonden. En al zullen nog hier en daar de debatten ook in de toekomst nog niet verstommen: de Zeeuwsch-Vlaamsche waterleiding is een feit en Zeeuwsch-Vlaanderen heeft daarmee een reden minder om zich bij andere streken achtergesteld te voelen.

De huidige N.V. Waterleiding-maatschappij „Zeeuwsch-Vlaanderen” werd opgericht in het jaar 1933, nadat de oude Zeeuwsch-Vlaamsche Waterleiding-maatschappij, nog voordat met den bouw van de werken kon worden aangevangen, wegens uitreden van diverse gemeenten moest worden ontbonden. Tot de nieuwe Maatschappij traden onmiddellijk als aandeelhouder toe de gemeenten Ter Neuzen, Sas van Gent, Hulst, Breskens, Oostburg en Aardenburg. Nadat in den loop van het jaar 1934 door het Rijk en de provincie Zeeland een risicogarantie aan de Maatschappij was verleend, kon een aanvang worden gemaakt met het uitvoeren van de drinkwatervoorziening van de in Oost-Zeeuwsch-

Vlaanderen gelegen gemeenten Ter Neuzen, Sas van Gent en Hulst. De voorziening van de Westelijke gemeenten Breskens, Oostburg en Aardenburg diende te worden uitgesteld, totdat door toetreding van meerdere gemeenten in dat gewest of anderszins de exploitatie van een drinkwatervoorziening aldaar rendabel zou zijn.

In Februari 1935 werd te Ter Neuzen het bouw-bureau voor de uitvoering van het Oostelijk plan ingericht. Bij den aanvang van den bouw traden nog als aandeelhouders toe de gemeenten Axel en St. Jansteen, zoodat thans vijf gemeenten in Oost-Zeeuwsch-Vlaanderen van drinkwater worden voorzien, omvattende 28.000 inwoners van de rond 57.000 in Oost- en rond 83.000 in geheel Zeeuwsch-Vlaanderen.

De laagdrukpompen persen het water naar de zuiverings-installaties met een capaciteit van 120 kub. meter per uur. De spoelpomp op den achtergrond zorgt voor het schoonspoelen der filters. Men ziet hier, hoe de motoren, waarop onze andere interieurfoto een blikje gaf, loodrecht boven de pompen zijn geplaatst.

Minister Slingenberg bij zijn aankomst aan het pompstation te Kapellebrug voor de officiële opening.

Het pompstation is gelegen in de gemeente St. Jansteen. De door 't Rijksbureau voor Drinkwatervoorziening te 's-Gravenhage verrichte uitvoerige onderzoeken, waarmede reeds in 1918 werd begonnen, hadden uitgewezen, dat de benodigde hoeveelheden water kunnen worden gewonnen uit de hogere zandgronden in de gemeenten St. Jansteen en Clinge. Een uitgebreid terrein, groot ca. 110 ha., werd aldaar aangekocht. Op deze terreinen zijn in totaal achtevenveertig pompputten gemaakt, onderverdeeld in zes batterijen van elk acht putten, welke te zamen een hoeveelheid van 120 à 150 m³ water per uur kunnen leveren.

Het uit den grond opgepompte ruwwater wordt in een kelder, groot 500 m³, verzameld en vervolgens door zuiveringswerken geleid, teneinde de overvloedige ijzer- en mangaanverbindingen uit het water te verwijderen. De zuiveringswerken bestaan achtereenvolgens uit een doseerinrichting, waar aan het water kaliumpermanganaat wordt toegevoegd, een sproeiruimte, waarin door sproeiing het water zuurstof uit de lucht kan opnemen, een bezinkkelder, waarin de eerste ijzer- en mangaanerslag wordt opgevangen en ten slotte vijf filters, elk met een oppervlak van 12 m², waarin het water geheel wordt gezuiverd. Het aldus gezuiverde water stroomt naar een reinwaterkelder met een inhoud van 500 m³ en wordt daaruit opgepompt naar den watertoren te Axel.

De pompinstallatie omvat zes bronnenpompen elk met een capaciteit van 25 m³/uur, twee, elkaars reserve vormende laag- en hoogdrukpompen met een capaciteit van 120 m³/uur en een spoelpomp met een opbrengst van ruim 400 m³/uur. Voorts omvat zij nog diverse hulppompaggregaten als vacuumpompen e.d. Alle pompen zijn voorzien van electro-motoren. De benodigde elektrische stroom wordt geleverd door de N.V. P.Z.E.M. waartoe een afzonderlijke transformator is opgesteld.

De elektrische installatie voor de bediening van de pompen kan zoowel met de hand als automatisch geregeld worden. Bij automatisch bedrijf zorgen de in de waterkelders en de torenreservoirs opgestelde waterstandmeldinstallaties er voor, dat de pompen langs electrischen weg in bedrijf worden gesteld, zodra de betrokken kelders of reservoirs leeg raken,

en uitgeschakeld worden wanneer deze reservoirs gevuld zijn. Door middel van in het pompstation opgestelde registreerende meters worden de grondwaterstanden, de waterstanden in de reservoirs en de door elke pomp opgepompte hoeveelheid water automatisch op papier vastgelegd. De installatie is voorts voorzien van een automatisch werkende signalering, waardoor het personeel door middel van licht- en geluidssignalen wordt gewaarschuwd, indien een of andere storing in het bedrijf mocht optreden. Ten einde een zoo ongestoord mogelijk bedrijf te verzekeren zijn voorts nog telefonische verbindingen gemaakt tusschen de voornaamste punten van het bedrijf.

De watertoren te Axel, met een totale hoogte van 60 m. gemeten tot de nok, bevat twee reservoirs, een hoogreservoir met een inhoud van 1000 m³ en een laagreservoir met een inhoud van 300 m³. Het eerstgenoemde reservoir dient voor de voeding van de verder afgelegen gemeenten Ter Neuzen, Sas van

Bij de plechtige opening der Zeeuwsch-Vlaamsche waterleiding: de autoriteiten in het pompstationsgebouw tijdens de rede van den president-commissaris, den burgemeester van Hulst.

Gent, Hulst en St. Jansteen, terwijl op het laagreservoir de gemeente Axel is aangesloten. De toren, met een totaal gewicht van rond 5.700.000 kg., is gefundeerd op een massieve betonplaat, met een oppervlakte van 430 m², waarop de twaalf opgaande kolommen steunen. Deze funderingswijze maakt het mogelijk, in den voet van den toren nog een reinwaterkelder met een inhoud van 250 m³ te maken. Aan den toren werden in totaal 1200 m³ beton, 140.000 kg. ijzer en 500.000 steenen verwerkt en men heeft hiermede wel een van de grootste watertorens van ons land gebouwd.

Zoo was het verleden

Voor de voeding van den toren en de voorziening van de aangesloten gemeenten is een buizenet met een lengte van 90 km. aangelegd, waarvoor stalen buizen zijn gebezigd. Het buizenet kruist op verschillende plaatsen het kanaal Ter Neuzen—Sas van Gent, waarvoor zinkers zijn gelegd. De grootste hiervan, gelegen te Sluiskil, heeft een lengte van rond 110 m. met een diepgang van ruim 9 meter.

Bij het bepalen van de afmetingen van de hoofdleidingen van het buizenet is zooveel mogelijk reeds rekening gehouden met de toekomstige voeding van het Westelijk deel van Zeeuwsch-Vlaanderen.

De totale kosten van alle werken te zamen inclusief den aankoop van de terreinen van de waterwinplaats bedragen fl. 1.180.000.—. Met uitzondering van de stalen buizen ter waarde van 300.000.— en enkele onderdeelen van de elektrische installatie is uitsluitend Nederlandsch fabrikaat toegepast. Hierdoor is een bedrag van rond fl.400.000.— aan de binnenlandsche industrie ten goede gekomen, terwijl in Zeeuwsch-Vlaanderen zelf in totaal rond fl. 250.000.— aan arbeidsloon kon worden uitgekeerd.

Rest nog te vermelden, dat op 1 Januari 1937 van de rond 5900 aansluitbare woningen ruim 2700 of bijna 46 % is aangesloten, terwijl reeds voor 2924 woningen of rond 49 % de aansluiting werd aangevraagd.

Door minister Slingenberg wordt de pompinstallatie officieel in werking gebracht.

.... en dit is de nieuwe tijd in Zeeuwsch-Vlaanderen.

DE VOETBALWEDSTRIJD IN DUSSELDORF

Sport van de week

De Nederlandsche voetbelploeg, hoewel Zondag j.l. niet in haar sterkste opstelling spelende, heeft te Dusseldorf keurig werk verricht. Een gelijk spel tegen een team, dat als een der beste van het continent geldt en wel als de beste amateurploeg, is een resultaat, waarop onze Oranjemannen terecht trotsch kunnen zijn.

Wat een verschil anders tusschen het Duitsche en Hollandsche spel. Wanneer men niet al te zeer op de doelpunten let, waarom het tenslotte toch maar gaat, dan kunnen wij ons indenken dat de Duitschers zullen zeggen: „Wij hadden den wedstrijd behooren te winnen.” In het veld waren de gastheeren ons elftal dan ook wel de baas. Dat goede positieospel, die fraaie passes, vlak over de schoenen van de tegenstanders, het was inderdaad beter dan het stuggere voetbal der onzen. Doch voor den goal bleef er nog wel de fraaiheid der combinatie, maar goede schoten werden niet gelost. Zoo kregen de Duitschers wel driemaal zooveel kansen om doelpunten te maken als de onzen, die er uit de weinige mogelijkheden twee benutten.

Hierin ligt het groote verschil. Wij meenen zelfs te mogen aannemen dat een complete Hollandsche aanval het tot meer goals had gebracht en waarschijnlijk zouden de Duitschers dan, ondanks hun werkelijk fraaier spel, geklopt worden zijn.

Over de Oranje-verdediging en idem middenlinie zijn wij vol lof, doch vóór werkte de machine lang niet op volle kracht. Het was van tevoren bekend dat Bakhuijs een speciale bewaking zou genieten. Welnu, de Deutsche spil Goldbrunner heeft zich wat dit betreft op uitstekende wijze van zijn taak gekweten. Vrijwel geen schot heeft onze midvoor kunnen lossen, aangezien zijn schaduw zich steeds in zijn onmiddellijke nabijheid bevond. Tegen het einde moest Goldbrunner dit zelfs met een vrij ernstige neusbleedsure bekoopen, gezien hij door laag te koppen, met Bakhuijs' been in aanraking kwam. Maar, zoo vragen wij ons af, zou een Smit en ook een de Bock niet van het bovenvermelde feit hebben geprofiteerd? Wij gelooven deze vraag bevestigend te kunnen beantwoorden. Smit, de Haarlemmer, en ook de Bloemendaler de Bock, die tegen de Noren zijn debuut maakte, hebben meer intelligentie in hun spel dan Spaandonck en Heetjans. Zij zouden er ongetwijfeld in geslaagd zijn de Deutsche defensie wat meer uit elkaar te halen en mogelijk waren meerdere doelpunten hiervan het gevolg geweest. In den eerstkomenden wedstrijd zal Smit wel weer beschikbaar zijn. Of de keuzecommissie dan de Bock weer zal opstellen dient te worden afgewacht, doch wij vermoeden van wel.

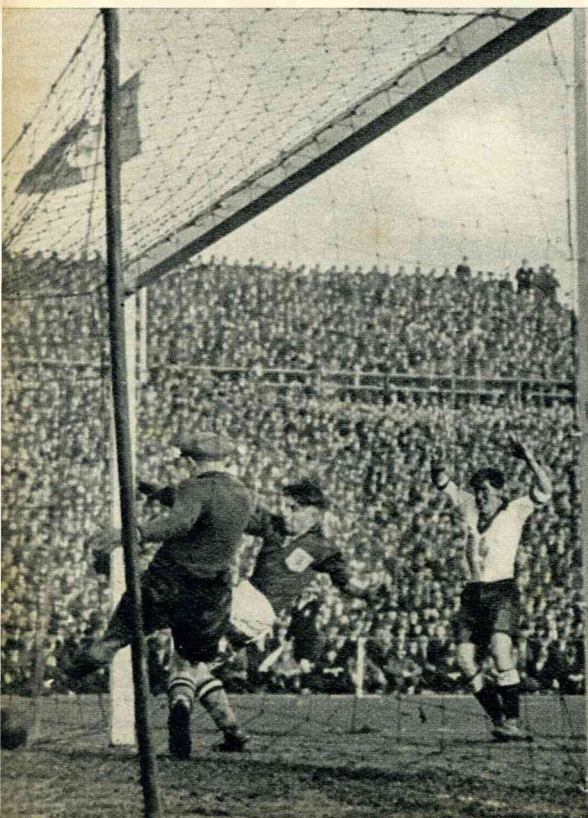
Een andere invaller was er Zondag, die buitengewoon goed heeft voldaan. De Blauw Wit-speler Wilders heeft Weber vervangen op een wijze, welke geen ander had kunnen verbeteren. Het gemis van den rechtsback werd dan ook absoluut niet gevoeld.

De Nederlandsche voetbelploeg, welke Zondag te Dusseldorf tegen Duitschland gelijk speelde. Van l.n.r.: v. Heel, Halle, Wels, B. Paauwe, Heetjans, v. Nellen, v. Spaandonck, Caldenhove, Wilders, Anderiesen, Bakhuijs.

Het Duitsche elftal, dat zich Zondag in de laatste minuut de overwinning zag ontgaan.

Spelmoment voor het Duitsche doel, tijdens een der aanvallen van Oranje. Keeper Jacob heeft ingegrepen.

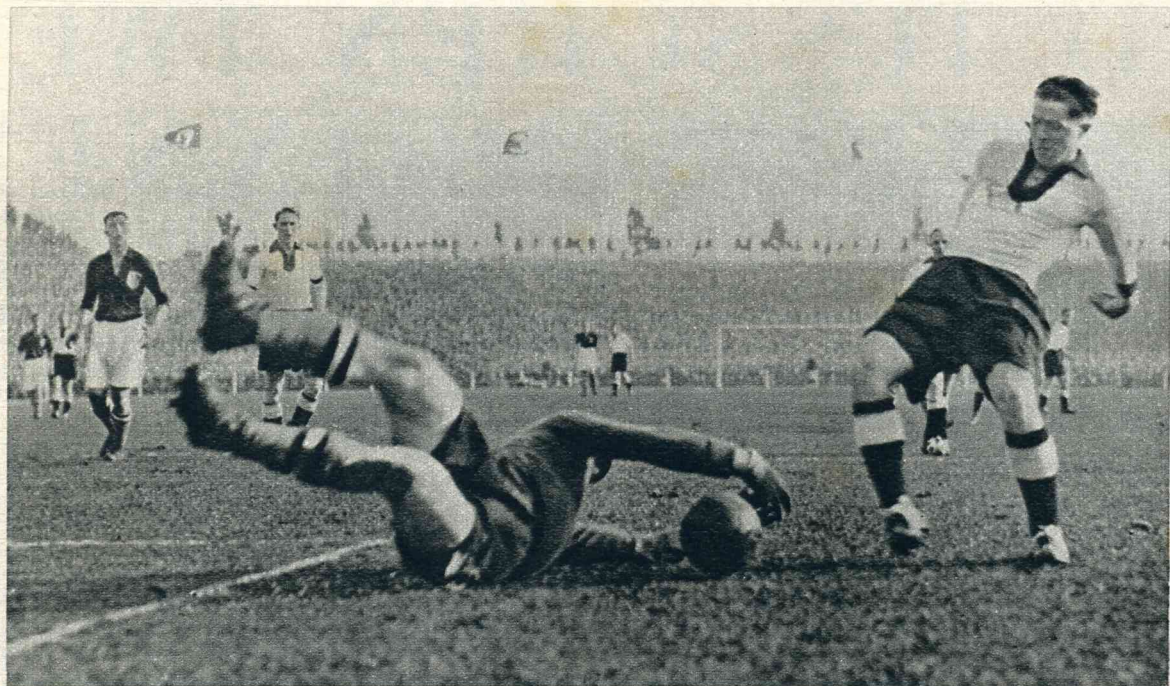
Duitschland neemt de leiding. Het eerste doelpunt. Tevergeefs hebben v. Heel en Halle getracht den bal nog uit het doel te trappen.

Wanneer Weber niet beschikbaar is, dan blijft Wilders voor die plaats de aangewezen man en wij gelooven zelfs dat de commissie het niet makkelijk zou hebben, wanneer zij een keuze moest maken uit het genoemde tweetal.

Uitblinkers in de Hollandsche ploeg vonden wij de beide Feijenoorders v. Heel en Paauwe, doch ook Anderiesen, wiens spel na de match tegen Noorwegen zoo slecht beoordeeld werd, heeft uitstekend werk verricht. Men behoeft er geen spijt van te hebben den Ajacied wederom te hebben opgesteld en een mid-halfplaatsvraagstuk bestaat er voor den eerstkomenden strijd absoluut niet meer.

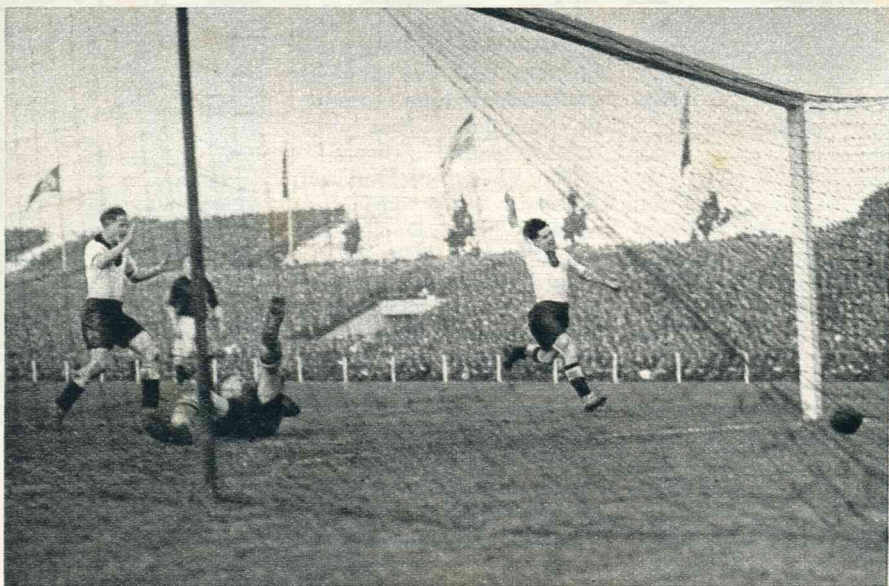
De match tegen de Duitschers heeft in elk geval geen voedsel geschonken aan het pessimisme van velen, die meenen dat we met onze prestaties over het hoogtepunt heen zijn. De nog komende belangrijke wedstrijden tegen Zwitserland en de Belgen kunnen dan ook met vertrouwen worden tegemoetgezien.

Leo Halle weert zich. Hij bemachtigt vallende den bal voor den Duitscher Hohmann.

*De elftallen betreden het veld. Van Heel en de Duit-
sche aanvoerder Szepan gaan voorop.*

*De wedstrijd Duitsland—
Nederland te Dusseldorf.
Leo Halle voor de tweede
maal gepasseerd.*

*Rechts: Zij die moesten toe-
zien. Op de eerste rij v.l.n.r.:
Smit, Pellikaan, Weber en
v. Male.*

*Spelmoment uit den wedstrijd te Dusseldorf. De streng
bewaakte Bakhuijs voor het Duitse doel in actie.*

*Groote vreugde in het Hollandsche kamp te Dussel-
dorf, toen een minuut voor het einde v. Spaandonck
gelijk maakte.*

EEN STRIJD TUSSCHEN TWEE KONINGINNEN

Koningin Mary van Schotland.

Driehonderd-vijftig jaar geleden (8 Febr. 1587) werd Mary, koningin der Schotten, onthoofd.

De hoofdpersonen in 't drama zijn twee vrouwen, door de politieke verwickelingen en de godsdiensttwisten van haar tijd tot levenslange tegenstrijdigheid gedreven: Elizabeth Tudor, koningin van Engeland, en Mary Stuart, koningin der Schotten. Elizabeth overwon, Mary stierf door beulshand.

Elizabeth wordt door velen voor een wreed en listig monster aangezien; maar zij was ook zelve een slachtoffer. Ten eerste maakte haar geboorte haar bitter. Zij was de dochter van Hendrik VIII en Anna Boleyn, kind uit een huwelijk, dat algemeen ongelukkig werd geoordeeld; dus had zij geen geboorterecht op den troon, terwijl haar halfzuster, Mary Tudor, vrij makkelijk den troon kon veroveren. Elizabeth, die reeds door haar geboorte het nieuwe Engelsche geloof en de opstandigheid tegen den Paus vertegenwoordigde, moest aanzien, dat het Protestantisme bloedig vervolgd werd, en raakte zelf op een-en-twintigjarigen leeftijd in de gevangenis, met groot gevaar voor haar hoofd. Toch werd zij, na het kinderloos overlijden van Mary Tudor, koningin — Hendrik VIII had haar, met medewerking van het Parlement, tot opvolgster aangewezen — en nam zij zich tot levenstaak, de eenheid des lands in Protestantschen zin te vestigen en te handhaven. En daarin werd zij tegengewerkt door haar nicht Mary van Schotland, troonpretendente, overtuigd Katholieke, religieus gehoorzaam aan den Paus en politiek vernoocht aan de groote Katholieke naties.... Is het dan wonder, dat zij, die in haar leven slechts intrigue en zwaard als strijdmiddelen had zien en had voelen optreden, zich sluw en onbarmhartig keerde tegen die nicht.... die (ook de vrouw in Elizabeth sprak mee!) bovendien zooveel gelukkiger was door haar ordelijke geboorte en moederschap?

Mary van Schotland, Maria Stuart, wordt door velen beschouwd als een dweperige intrigante, een

ter wenschten niet door Engeland te worden opgeslokt, en werkten dus de verlovingsplannen in Mary's prille jeugd uit alle macht tegen. Toen werd het zesjarige Schotsche koninginnetje (wier moeder als regentes fungeerde) naar Frankrijk gezonden, als bruid van den Franschen kroonprins, met wien zij in 1558, nog geen zestien jaar oud, in het huwelijk trad. Zoo werd zij koningin van Frankrijk (1559), maar reeds in 1560 stierf Frans II, haar man, en in 1561 keerde de weduwe, 19 jaar oud, naar Schotland terug.

Daar was tijdens haar afwezigheid een felle godsdienststrijd uitgebroken, met dit resultaat, dat de Staten het Katholicisme hadden afgeschaft, het Protestantisme ingevoerd en een verdrag met Elizabeth gesloten. Koningin Mary wenschte dat verdrag, buiten haar om aangegaan, niet te erkennen, vóór zij met haar Parlement had overlegd. En omdat Mary het verdrag niet erkennen wou, gunde Elizabeth haar geen vrijgeleide bij haar overtocht van Frankrijk naar Schotland. Misschien was 't slechts de zware mist, die voorkwam, dat Mary door de vloot van Elizabeth gevangen werd genomen.

Er volgden voor Mary moeilijke regeeringsjaren, waar zij zich handig doorheensloeg, in schijnbare vrede met Elizabeth. Het verdrag bekrachtigen wilde zij echter niet, en de kracht, waarmee zij het Protestantisme te keer ging, alsmede verschillende verwickelingen in haar particulier leven, verhoogden

huichelachtige landverraadster. Maar zij was geen van beide. Zij was koningin van Schotland en beschouwde zichzelf als de enig rechthebbende op den Engelschen troon; immers, zij was de volle nicht van Hendrik VIII, terwijl Elizabeth slechts regeerde krachtens een in Katholieke opvatting onrechtmatige beschikking van haar vader. Zij had te kampen tegen opstandigheid en burgerkrijg onder haar eigen volk, de Schotten, en werd door Elizabeth in alles tegengewerkt en belaagd; dus ging zij schrap staan, zich verdedigen, linksen rechts steun en hulp zoeken. Méér nog dan Elizabeth werd zij bij al haar doen gedreven door besef van recht en plicht, maar zij ging minder listig door dik en dun dan haar mededingster.

Waren de pogingen van Hendrik VIII, om 'n huwelijk tusschen zijn zoon Edward (VI) en Maria Stuart tot stand te brengen, gelukt, dan was Elizabeth waarschijnlijk nooit koningin van Engeland geworden, en dan waren Engeland en Schotland reeds veel vroeger onder één scepter verenigd. De Schotten ech-

ter vertrouwen en de welwillendheid van Elizabeth geenszins. Mary beging, schijnt het, zwakheden, onvoorzichtigheden, roekeloosheden.... maar dat het slechtheden waren, is nooit bewezen: integendeel, volgens veler getuigenis werd zij het slachtoffer van geweld, kuiperijen, smerige trucs van de Schotsche edelen. Dát die heeren kuitpen en knoeiden, is bewezen, en dat koningin Elizabeth hen begunstigde, staat evenzeer vast. Hoe het zij, de goede naam van de ongelukkige Mary leed groote schade (zij werd van moord op haar man en bevoorrechtiging van den moordenaar beschuldigd) en de oproerigheid tegen haar werd zóó groot, dat er geen bedwingen meer aan was. Mary's legers werden verslagen, zelve moest zij in ellende vluchten.

Mary vroeg Elizabeth om hulp, maar Elizabeth wou haar niet eens te woord staan. Listiglijk, verraderlijk begunstigde zij Mary's tegenpartij in Schotland, en de Schotsche koningin hield zij streng bewaakt, nu op 't eene, dan op het andere kasteel — zoodat het Mary onmogelijk was, aan Frankrijk of Spanje de hulp te vragen, die Engeland, haar nicht, haar weigerde.

Die gevangenschap heeft koningin Mary heel haar verdere leven moeten verduren, terwijl haar zoontje James koning van Schotland werd gemaakt, onder voogdij van de opstandige edelen. Vreemde mogendheden drongen er op aan, dat de gevangene recht zou worden gedaan — Elizabeth antwoordde, dat zij Mary's lieve zuster was, de beste vriendin, die zij ooit had; dat zij haar een tehuis had gegeven toen haar onderdanen haar verjoegen en naar het leven stonden. En Elizabeth breidde haar invloed in Schotland en haar macht naar buiten gestadig uit. En geen mogendheid was in staat of bereid, tegen de machtige koningin van Engeland op te treden ten bate van de weggekuipte vorstin eener zwakke, arme, inwendig verdeelde natie....

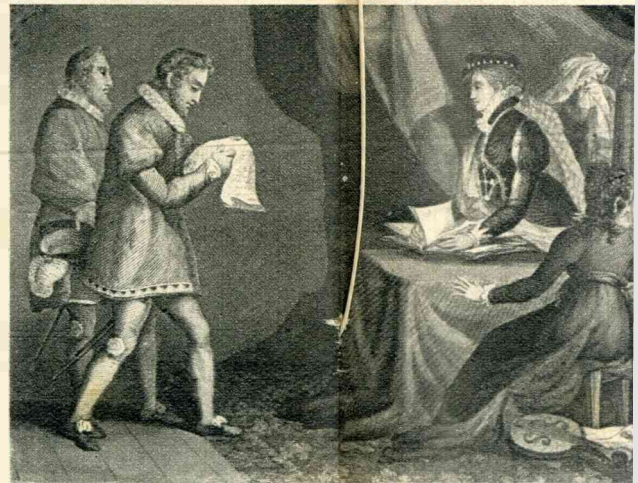
Maar zorgeloos triomfeeren deed Elizabeth nog lang niet. Eenigen van haar edelste onderdanen beraamden plannen, om de gevangene te bevrijden, misschien om een revolutie te verwekken en Mary op den Engelschen troon te plaatsen.

Natuurlijk stelde Mary pogingen in het werk, om in relatie te blijven met degenen, die haar goed gezind waren, en hulpkrachten binnen of buiten het land aan te werven, teneinde haar vrijheid of gezag geheel of gedeeltelijk terug te krijgen. Bij één dier samenzweringen maakte een zekere Anthony Babington het plan, Elizabeth te vermoorden. Dit kwam aan het licht, en Babington werd met zes anderen opgehangen. Op de kamers der koningin werden de kasten opengebroken, en in haar correspondentie vond men sporen van medeplichtigheid aan het complot. Mary werd in staat van beschuldiging gesteld, en zou terechtstaan voor een commissie van veertig rechters, edelen van beide religies. Zij was nu zesenvierzig jaar oud, en had door ziekte en leed al haar vroegere schoonheid verloren. Haar haar was zoo grijs als dat van 'n zeventigjarige.

Mary erkende het gezag van die rechtbank niet; immers, zij was koningin, de gelijke van Elizabeth, en kon zich dus niet door de onderdanen van Elizabeth laten vonnissen; maar met een dreig- en vleibrief bracht Elizabeth haar er toe, zich in de vernedering te schikken.

Dit was niet wijs van Mary — immers zij stond in 'n veel te ongunstige positie.

Zij was een vrouw, die een gevangene, onervaren papieren of getuigen of er geschied was en hetgeen den inbrengen. Haar vrienden, die uit angst vande bres dorsten springen overtuiging en handig had gesteld, om zich uit den, gaf zij toe. Zij was Elizabeth, en zij was haar leven als koningin en zij dan geen bevrijding. Maar dat zij had meegen vermoorden, ontkende zij den afschriften overgelegd geschreven zou hebben werden er getuigen voor konden staven. Mary lo waaruit haar bekendheid Zij kon wellicht haar ons haar papieren teruggaf, e bank liet verschijnen. Ma geweest. Wel werden de zitting van de rechtbank Mary; en toen één der t zijn meesteres getuigde, commissie het zwijgen

De voorlezing van 't doodeconnis aan koningin Mary van Schotland.

opzicht. De gevangene bevestigde Elizabeth's eindelijken zette Elizabeth's testament, dat de secretaris den dag stuurde Davison maliteiten en maatregelen volgden.

Mary van Schotland lu haar werd voorgelezen; dien dag al lang had ve zij in gevangenschap ge een last voor zichzelf; eervoller einde van zulk te storten voor haar ge besloot zij: „Wat den c betreft, neem ik God tot dacht, er nooit naar ge Na het vertrek der aanz met haar bedienden en zij dien nacht niet meer

Den volgende morgen door haar bedienden gev kasteel (Fotheringay), wa treurende personeel troo een beroep op haar waa op aan, dat een paar v tegenwoordig zouden zijn

Mary beklom het sch vonnis sprak zij de aa vorstin, zei ze, geen ond ment, door onrecht en g God, dat zij deze gel geloof te getuigen, en op had ondernomen tegen l echter van harte al haar

Hier viel een Anglica rede; zij begon te pr geloof/sijver gedreven, de digt/zelf niet moeilijk t wandde zich af — hij haar opnieuw in 't gezic Toen verzocht een d

Rizzio, secretaris en gunsteling van koningin Mary, in haar tegenwoordigheid vermoord.

TWEE NEN

van Elizabeth geenszins. Men, onvoorzichtigheden, lechtheden waren, is nooit er getuigenis werd zij het t, smerige trucs van de kuitpen en knoeiden, is lichen begunstigde, staat e naam van de ongelukwerd van moord op haar moordenaar beschuldigd) rd zóó groot, dat er geelers werden verslagen, t. p, maar Elizabeth wou istiglijk, verraderlijk be in Schotland, en de

voorzetting van 't doodevonniss aan koningin Mary van Schotland.

ar verjoegen en naar het lde haar invloed in Schot- en gestadig uit. En geen tegen de machtige konin- n bate van de weggekuipte ndig verdeelde natie. . . . d Elizabeth nog lang niet. en beraamden plannen, om bten om een revolutie te elschen troon te plaatsen. en in het werk, om in ie haar goed gezind waren, a het land aan te werven, geheel of gedeeltelijk terug ringen maakte een zekere Elizabeth te vermoorden. ington werd met zes an- der koningin werden de ar correspondentie vond aan het complot. Mary gesteld, en zou terecht- ertig rechters, edelen van eide religies. Zij was nu esenveertig jaar oud, en had oor ziekte en leed al haar roegere schoonheid verlon- en. Haar haar was zoo grijs is dat van 'n zeventigjarige. Mary erkende het gezag van ie rechtbank niet; immers, ij was koningin, de gelijke an Elizabeth, en kon zich us niet door de onderda- en van Elizabeth laten onnissen; maar met een reig- en vleibrief bracht Elizabeth haar er toe, zich de vernedering te schik- en. Dit was niet wijs van Mary — immers zij stond in veel te ongunstige positie.

Zij was een vrouw, die alleenstond, sinds negentien jaar een gevangene, onervaren in de rechtsgeleerdheid, zonder papieren of getuigen of raadgevers, onbekend met hetgeen er geschied was en hetgeen de aanklagers tegen haar zouden inbrengen. Haar rechters waren vijanden, en enkele vrienden, die uit angst voor eigen leven niet voor haar in de bres dorsten springen. En toch verdedigde zij zich met overtuiging en handigheid. Dat zij pogingen in het werk had gesteld, om zich uit de macht van haar nicht te bevrijden, gaf zij toe. Zij was de gelijke, niet de onderdaan van Elizabeth, en zij was onrechtmatig gevangen gehouden, haar leven als koningin en als moeder was gebroken. Mocht zij dan geen bevrijding zoeken en hulp tot bevrijding? Maar dat zij had meegewerkt aan plannen om Elizabeth te vermoorden, ontkende zij met alle kracht. Als bewijs werden afschriften overgelegd van brieven, die zij aan Babington geschreven zou hebben; maar niet de brieven zelf; noch werden er getuigen voorgeleid, die het gezag der papieren konden staven. Mary loochende de echtheid van den brief, waaruit haar bekendheid met het moordplan moest blijken. Zij kon wellicht haar onschuld bewijzen, zei ze, als men haar haar papieren teruggaf, en haar secretarissen voor de rechtbank liet verschijnen. Maar dit tweeledig verzoek werd afgewezen. Wel werden de beide secretarissen in een volgende zitting van de rechtbank gehoord, maar niet in het bijzijn van Mary; en toen één der twee mannen voor de onschuld van zijn meesteres getuigde, werd hem door den voorzitter der commissie het zwijgen opgelegd. Daarna werden Mary en haar beide secretarissen schuldig verklaard aan samenzwering tegen 't leven van Elizabeth — hetgeen gelijk stond met een doodevonniss, uit te voeren naar het welbehagen van de koningin.

Elizabeth had nu 't leven van haar vijandin met een schijn van recht in handen. Zij aarzelde echter nog drie maanden lang; wél wenschte zij zich van haar nicht te ontdoen, maar het zou haar aangenaam geweest zijn, als een verknochte onderdaan door sluipmoord de schuld op zichzelf had genomen. Zelfs liet zij aan Mary's gevangenvaarders een brief schrijven met verwijt van nalatigheid in dit

opzicht. De gevangenvaarders echter dankten voor de eer. Eindelijk zette Elizabeth haar handteekening onder 't document, dat de secretaris Davison haar voorlegde. Den volgenden dag stuurde Davison het papier door, en de noodige formaliteiten en maatregelen tot voltrekking van het vonnis volgden.

Mary van Schotland luisterde kalm, toen haar doodevonniss haar werd voorgelezen; daarna verklaarde zij, dat zij naar dien dag al lang had verlangd; bijna twintig jaar lang had zij in gevangenschap gekwijd, nutteloos voor anderen en een last voor zichzelf; en zij kon zich geen gelukkiger of eervoller einde van zulk een leven denken, dan haar bloed te storten voor haar geloof. Met de hand op 't Evangelie besloot zij: „Wat den dood van de koningin, uw souvereine, betreft, neem ik God tot getuige, dat ik daarover nooit gedacht, er nooit naar getracht, er nooit in toegestemd heb.” Na het vertrek der aanzeggers bad Mary, sprak zij hartelijk met haar bedienden en schreef zij brieven; slapen schijnt zij dien nacht niet meer gedaan te hebben.

Den volgenden morgen daalde zij in staatsie-gewaad, en door haar bedienden gevolgd, af naar de groote hall van het kasteel (Fotheringay), waar 't schavot was opgeslagen. Haar treurende personeel troostte zij nog; toen drong zij er met een beroep op haar waardigheid als vrouw en als koningin op aan, dat een paar van haar dienstboden bij haar dood tegenwoordig zouden zijn. Met veel moeite kreeg zij dit gedaan.

Mary beklom het schavot, en na de voorlezing van het vonnis sprak zij de aanwezigen toe. Zij was 'n souvereine vorstin, zei ze, geen onderdane van het Engelsche Parlement, door onrecht en geweld gefolterd. Echter dankte zij God, dat zij deze gelegenheid had om openlijk voor haar geloof te getuigen, en opnieuw te bezweren, dat zij nooit iets had ondernomen tegen het leven van haar nicht. Zij vergaf echter van harte al haar vijanden.

Hier viel een Anglicaansch geestelijke, Fletcher, haar in de rede; hij begon te preeken, en voegde, misschien door geloofsjijver gedreven, de ongelukkige vrouw bittere beledigingen toe. Mary verzocht hem meermalen, 't haar en zichzelf niet moeilijk te maken, maar hij sprak door. Zij wendde zich af — hij liep om het schavot heen en sprak haar opnieuw in 't gezicht.

Toen verzocht een der edelen den geestelijke, liever te

bidden; en Fletcher bad. Zijn gebed was een vervolg op zijn preek, maar Mary luisterde niet; met luider stem zei ze in 't Latijn gedeelten uit de Psalmen op, en toen Fletcher zweeg, begon zij in 't Fraansch en later in 't Engelsch te bidden.

Zij liet zich door haar dienstboden den hals ontblooten, en daarna door de beulen naar 't blok leiden. Geblinddoekt knielde Mary neer, en met vaste stem zei ze meermalen: „Heer, in uw handen beveel ik mijn geest.”

Doch de snikken en klachten der toeschouwers ontroerden den beul. Hij beefde, sloeg onhandig toe, en veroorzaakte een diepe wond in het onderste gedeelte van den schedel. De koningin verloorde zich niet, en met den derden slag was het hoofd van het lichaam gescheiden. Toen de beul het omhoog hield, waren de trekken zoo verwrongen, dat het gelaat niet te herkennen was.

Elizabeth bleef aanvankelijk onverschillig bij de mededeeling, dat Mary van Schotland niet meer leefde. Den volgenden ochtend echter toonde zij zich zeer bedroefd en stelde zij Davison en haar ministers in staat van beschuldiging, omdat zij het doodevonniss hadden laten uitvoeren. Vrij spoedig echter herwonnen de heeren de gunst der koningin, behalve Davison — die bleef van ambt en goederen beroofd: de zondenbok.

Koningin Elizabeth van Engeland.

Koningin Mary van Schotland wordt ter dood gebracht.

GOUDBLOND MEISJE

door A. L. Provost en L. Black

Gorham zat zoo'n beetje te teekenen op zijn vloeiblad. Mevrouw Payne had hem een paar interessante nieuwtjes gemeld, maar zij deed 't half uit jaloezie... zij kon lastig worden, en was best in staat, alles te bederven, als 't haar zelf beter uitkwam... 't Geval had weer haakjes...

Na de lunch kreeg hij een briefje van Parsons: „Kom om drie uur Grandon.”

Hij begreep 't niet, maar hij ging. Zij hadden afgesproken, dat Parsons niet meer op zijn kantoor zou komen. Toen hij Parsons in een hoekje zag zitten, achter een groote krant, begreep hij, dat er iets niet in den haak moest zijn. Parsons groette hem knorrig.

„Ik moet direct de rest van mijn portie hebben. Ik moet weg.”

„Waarom? Wat is er?”

Gorham nam een stoel en stak een sigaret aan. De boodschap beviel hem niet, maar de gejaagde manier van doen van Parsons beviel hem nog minder.

„Ze zitten achter me aan.”

„Onzin. Wie?”

„Weet ik dat?” riep Parsons. „Ik zie zoo dikwijls denzelfden kerel achter me, dat ik er de zenuwen van krijg. Ik weet niet of 't hierom gaat of om 't vroegere zaakje, maar ik word geschaduwd, dus ik wil weg, zoolang ik nog kan. Ik moet vóór vanavond mijn portie hebben, in contant geld.”

„Hoeveel dacht je dan wel dat je portie was? Je hebt twaalf mille gehad, klinkende munt.”

„Ja, wat zou dat?” stootte Parsons op. „Die heb ik gekregen, omdat 't een chèque op mijn naam was — omdat ik nou eenmaal 't haasje ben. Maar die papieren, die ik van haar heb, en die ik jou heb gegeven om te verkopen — hoe zit 't dáár mee? Wou je zelf houden, hè? Zeker tachtig mille! Gauwdief, ik zal je...”

„Wát zul je?” Gorham keek hem ijsig aan. Hij wist, dat er geen mensch in de buurt was. „Wou je soms piepen? Zou ik maar laten. Je hebt veel te veel achter den rug. En wáár wou je over piepen?”

„Zoo veel!” Er schraapte iets in Parsons ingehouden stem, maar hij wist, dat hij vast zat. „Heb jij soms zoo'n liebleik verleden?”

„Goed, ga je gang,” snauwde Gorham. „Ga jij maar aan de politie vertellen wat je wilt. Alleen zul je geen regeltje in mijn boeken en geen papiertje op mijn kantoor vinden, dat iets met de Vereenigde Rosario te maken heeft. Je kunt 't me lastig maken over een paar oude zaakjes, maar onthou één ding: met getuigen tegen mij veeg je je eigen leetje niet schoon. Ik draai je zóó de kast in. Denk daar maar om. Spaart je een hoop narigheid.”

Hij zag aan Parsons' oogen, dat hij gewonnen had. Parsons dorst niet. Had hij van 't begin af wel geweten.

„Mooie kameraad ben jij,” mopperde Parsons schor. „Je hebt me dezen keer te grazen, maar ik krijg je nog wel. Denk daar maar om, als je bij je fijne kennissen zit — vandaag of morgen pak ik je in je lurven!”

De krant gleed op den vloer, toen Parsons opstond, met een valsche grijns en kwaadaardige oogen.

„Praat geen onzin, Parsons. En vergeet niet, dat ik je twaalf mille in je zak heb gespeeld — die had je anders nooit bij mekaar gekregen. Dus mag ik óók wel wat hebben. Tronwens, ik moet hier blijven, ik mag 't met dat ouwe wijf uitvechten. Jij kunt nog maken dat je wegkomt, als je denkt, dat je geschaduwd wordt. Hier heb je vijfhonderd — meer heb ik niet bij me.”

„Aalmoezen kun je houden!” Parsons keerde zich vloekend af en liep de deur uit.

Gorham wachtte een paar minuten en ging toen naar een andere deur.

Als hij van dat zaakje in New Orleans wist, dacht hij cynisch, had ik 'm nooit kunnen overbluffen. Even bleef hij op den drempel staan kijken naar het stadsgewoel, waar hij zóó uit weggerukt kon worden — als dat zaakje uit New Orleans bekend werd. Toen zette hij de herinnering van zich af. Wat zou 't? Parsons wist er niets van.

Hij zal zich wel koest houden, peinsde hij.

KORTE INHOUD VAN HET VOORAFGAANDE

Gloria Staunton, secretaresse van de rijke mejuffrouw Harriet Endicott, bemerkt, dat deze geregeld effecten verkoopt zonder het geld weer te plaatsen, alleen om aan de verlangens van haar verkwistenden neef Jack Moreland te kunnen voldoen. Frances Payne, een jonge weduwe, die voor haar huwelijk regelmatig juffrouw Endicott op haar landgoed Berkenwoud bezocht, ontmoet een zekeren Wayne Gorham, van beroep makelaar. Deze Gorham wil voor zaken Jack Moreland spreken, en verzoekt Frances Payne hem met de familie in kennis te brengen. Jack doet Gloria een huwelijksaanzoek, doch zij slaat dit af en zegt dat ze niet van hem houdt en geen echtgenoot zou willen hebben, die niet in zijn eigen levensonderhoud zou kunnen voorzien. Mejuffrouw Endicott heeft hen in den tuin opgemerkt en ontslaat haar secretaresse wegens haar al te vriendschappelijke houding jegens Jack. Deze is voor eenige dagen op reis en weet niet wat er tijdens z'n afwezigheid gebeurd is. Bij zijn terugkeer vertelt hij tot groote verbazing en schrik van zijn tante, dat hij bij een garage als monteur in dienst is getreden. Van de nieuwe secretaresse, die een vriendin van Gloria is, weet hij haar adres te bemachtigen en gaat haar onmiddellijk bezoeken. Gloria's oom is gestorven. In zijn testament laat hij haar al zijn bezittingen na, op voorwaarde dat ze binnen een maand trouwt. Nog slechts twee dagen resten haar, en hoewel ze Jack Moreland niet lief heeft, vraagt ze hem, met haar te trouwen, teneinde de erfenis in handen te krijgen. Ze wil hem daarna nooit weer zien. Jack stemt toe; ze trouwen daarop in een naburigen staat. Juffrouw Endicott's vermogen slinkt hoe langer hoe meer — ze neemt het besluit Gorham te raadplegen. Hierdoor raakt ze in de macht van een tweetal geraffineerde oplichters. Gloria vertoeft voor eenigen tijd in een hotel aan zee. Ze ontmoet daar Alan Chase, een jong architect, wien ze opdracht geeft een ontwerp te maken voor een hotel voor werkende meisjes, dat zij wil laten bouwen. Chase is in gezelschap van Frances Payne en mevrouw Daimler, waarmee ze kennis maakt. Gloria neemt Frances Payne in haar dienst. Jack heeft z'n betrekking in de garage opgezegd. Hij werkt nu bij een automobielfabriek ergens in 't midden-Westen. Gloria ontmoet hem bij het huwelijk van Amy Chase. Ze heeft bij een detective-bureau informatie gevraagd naar Parsons. Deze blijkt inderdaad een groot oplichter te zijn. Ze wil Jack waarschuwen, om de bezittingen van z'n tante te redden, doch slaagt er wederom niet in hem te bereiken. Intusschen probeert Gorham steeds met Gloria in contact te komen, hetgeen hem nog niet gelukt is.

Nu kunt u verder lezen.

En 't moest toch ééns komen. Maar als er politie achter hem zit, laat ik me toch liever niet met hem zien.

Parsons dwaalde doelloos door de straten. Zijn eerste woede was overgegaan in een doffen haat. Gorham had hem er tusschen genomen. Vandaag of morgen... hij zette een vuist en mompelde iets, zoodat een voorbijganger hem aankeek.

Dit bracht hem te binnen, dat hij gevolgd werd. Hij moest weg zien te komen... Hij ging naar zijn kamer en piekerde.

Hij was platzak. Twaalf mille waren zóó op aan een speeltafel. Hij had nog geen vijftig dollar op zak. Hoe ver kwam je daar mee? Had hij die vijfhonderd van Gorham maar aangenomen. Ze kwamen hem toe.

Er kwam een sluwe, verre blik in zijn oogen. Hij wist wel ergens geld te zitten.

Daar zittend in zijn schemerige kamer, zag Parsons een open deur voor zich, een ouderwetsch ijzeren kistje vol papieren. Veel er van waren waarde-looze Rosario-aandeelen, maar er waren ook staats-papieren bij, die je overal zóó in kon wisselen. Hij was met het terrein van Berkenwoud bekend, hij kende den hond, hij kende ramen en deuren en gangen.

Hij wachtte, tot 't donker was. Toen liep hij langzaam, maar scherp naar weerszijden uitziende, naar een garage en huurde hij een wagen. Dat was veiliger dan de drukte van een trein en een station.

Een half uur later reed hij snel voort op den weg naar Berkenwoud.

De middag verging, en nog geen Jack, en ook geen telefoon. Gloria werd eerst ongeduldig en toen ongerust. Frances kwam binnen.

„'t Is prachtweer. Zullen we bij de Willoughby's thee gaan drinken?”

„Ga jij maar, Frances. Ik heb echt geen zin.”

„Mal kind! 't Lijkt wel of je verliefd bent, zoo zit je den heelen dag te kniezen.”

Frances ging echter ook niet. Zij zat een deel van den tijd op haar eigen kamer en dan weer bij Gloria. Gloria wou maar, dat ze ging. Zij wou Jack alleen spreken.

't Was al donker, toen hij kwam. Hij was in smoking, blijkbaar op weg om ergens te gaan dineeren.

„Pardon dat ik je heb laten wachten, maar ze hebben me pas gewaarschuwd, toen ik weer uit wou gaan. Kan ik iets voor je doen?”

Gloria keek hem glimlachend aan. „Denk je, dat ik je alleen roep, als ik iets van je gedaan wil hebben? Dat is misschien waar geweest, maar nu is 't wat anders.”

Hij keek verwonderd en lachte toen. „Zoo? Dat spijt me. Ik was al blij, dat ik me verdienstelijk kon maken.”

„Dat kun je ook, en je bent de eenige, die in dit geval iets doen kan. Wacht even.”

De deur, die door een klein tussenkamertje naar het vertrek van Frances leidde, stond op een kier. Gloria ging er heen en deed haar dicht, en Jack's oogen volgden haar.

Zij had een saffier-blauwe avondjapon aan. Daarboven glansde het wondere goud van haar haar. Gloria's haar had iets levends. Hij staarde naar haar, zonder lach. Dat was zijn vrouw, dat slanke, stralende schepseltje. Hij had haar zooeven met één korte beweging in zijn armen kunnen nemen, maar hij had zich niet verroerd. Er stonden twee dingen tusschen hen: zijn belofte, haar vrij te laten, en die rijkdom van haar. Zijn nieuwe plannen, waarop hij zich had laten meedrijven bij 't trouwen van Amy Chase, slonken snel weg, nu hij de sprekende blikken van haar weelde zag. Trots zei hem, dat hij daar tegenop moest kunnen, minstens in prestaties, maar daar was hij nog een heel eind vandaan.

Toen Gloria weer zat wachtte hij beleefd, wat ze zeggen zou.

„Er is iets, dat ik je vertellen wou. 't Is over je tante.” Zij liet haar stem dalen en keek hem aan met een lief, ernstig gezicht.

„Ja, Gloria...”

„Ik heb iets gehoord, dat me van streek heeft gemaakt. Zooals je weet, is juffrouw Dalton, haar tegenwoordige secretaresse, een oude vriendin van mij. Zij heeft me in huis genomen, toen ik van Berkenwoud kwam. En nu is Sara ontzettend ongerust over een man, die daar herhaaldelijk komt, om juffrouw Endicott aandeelen te verkopen. Hij heet Parsons.”

„Parsons? Die is er toch nooit geweest, terwijl ik thuis was.” Jack keek twijfelachtig. Hij sloeg blijkbaar den ernst van Sara's nieuws niet zeer hoog aan. „En tante Harriet laat gewoonlijk haar makelaars bij zich komen.”

„Haar makelaar is Wayne Gorham.”

„Gorham! Mooi stuk makelaar. Ze had vroeger altijd Pritchard en Ames. Vertel eens verder.”

Zij sprak snel door, en hij luisterde nu ernstig. Er kwam warmte in zijn gelaatsuitdrukking, toen hij te hooren kreeg, dat ze hem bij McGilvary had gezocht en daarna naar het detective-bureau was gegaan, maar voor hij iets kon zeggen, ging de deur open en kwam de stem van Frances Payne tot hen, vol, ironisch en vroolijk.

„Glory, kind, als we nu niet direct gaan eten, zijn we te laat voor den schouwburg, en je weet, dat je de Welby's uit hebt genoodigd. O, ik wist niet dat je bezoek had. Hé, 't is Jack!”

Hij voelde iets in zijn hand glijden, een rechthoek van opgevouwen papier, en de prikkende aanraking van Gloria's vingertoppen. Kalm stak hij het papier in zijn zak. Toen was Frances bij hem, habbelend, druk en vrijmoedig, en zij vroeg hem, mee te gaan naar den schouwburg.

**ZEVENDE
VERVOLG**

Dwing haar niet

**... tegen haar wil
levertraan
in te nemen!**

Het is fout Uw kind tot iets te dwingen, waarvan het een onoverkomelijken afkeer heeft. Bovendien is het onnoodig, daar levertraan alléén meestal niet voldoende is. Scott's Emulsion mist dien beruchten traansmaak en bevat bovendien een aantal versterkingsstoffen, dat levertraan niet heeft, en waar het kinderlichaam toch niet buiten kan.

Scott's Emulsion is onmiddellijk verteerbaar.

GEEN ENKEL levertraanproduct is zoo makkelijk opneembaar als Scott's Emulsion. Scott's is een „emulsie” en dit betekent, dat de levertraan in dit product zoo fijn verdeeld is, dat het onmiddellijk geheel door het lichaam wordt opgenomen. Behalve vitamine A en D van levertraan bevat het phosphor voor hersenen en zenuwen en hypophosphieten van kalk en soda. Koop nog heden bij Uw apotheker of drogist een flesch *originele* Scott's Emulsion. Prijs fl. 1.05, grootte flesch fl. 1.90.

DOOR het gebrek aan zongedurende den zomer hebben Uw kinderen niet genoeg kracht in reserve. De - gelukkig tamelijk goedaardige - griepiepidemie, die er thans heerscht, is hier een gevolg van. Scott's Emulsion verhoogt Uw kinderen het gebrek aan zon en maakt ze bestand tegen kou en vocht. 1 Lepel Scott's Emulsion heeft dezelfde werking als 2 uur zomer-zonneschijn. Ook na een verkoudheid is Scott's sterk aan te bevelen.

Scott's Emulsion

HET door dokters aanbevolen versterkingsmiddel, met een meer dan 50-jarige reputatie.

„Glory heeft een loge gehoord, en daar is nog een plaats in over. Ik weet zeker, dat ze 't goed vindt.”

„Ik zou heel graag willen, maar ik ben vanavond bezet. Ik ga morgen naar Berkenwoud, maar als ik terug ben, kom ik aan, als ik mag.”

De vraag, vriendschappelijk maar formeel, gold Gloria. Zij boog glimlachend het hoofd, en hun blikken ontmoetten elkaar. Toen vertrok hij, en Gloria bleef achter met een haast pijnlijke onrust, waar zij zelf niet goed wijs uit kon worden.

Als Jack alleen was geweest, had hij den brief, dien Gloria hem gegeven had, ladelijk gelezen. Maar toen hij een taxi wou wenken, gleed een groote wagen bij hem aan langs het trottoir, en mevrouw Dickerson wou hem met alle geweld naar zijn plaats van bestemming brengen. Beleefdheid verbood hem te weigeren, al was hij liever alleen gebleven. Hij besloot, den volgenden dag een vroegeren trein naar Berkenwoud te nemen, dan hij van plan was geweest.

Eerst toen hij dien avond laat op zijn kamer kwam, kon hij den brief gaan lezen, dien Gloria hem in de hand had gestopt. Het was het rapport, haar door het detective-bureau gezonden.

Een paar minuten zat hij er op te staren. Het was erger, dan hij verwacht had: geen onvoorzichtige geldbelegging, geen lichtzinnig koopen van dubieuze waarden, maar een schurkachtige opzet om een oude vrouw te bestelen. Hij dacht aan een zinnetje van Gloria, den middag, toen zij hem afwees: wat zou hij beginnen, als zijn tante al haar geld eens kwijtraakte?

Hij keek op zijn horloge. Hij kon nog net weg — dan sprak hij zijn tante na 't ontbijt, altijd een gunstig moment. Misschien was de ochtendtrein even goed, maar hij voelde zich gedrongen, onmiddellijk te gaan. Een paar minuten later klopte hij aan de deur van Bill Daimler's kamer, maakte zijn excuus en rende de trap af, om een taxi te zoeken en den trein van middernacht te halen.

ACHTTIENDE HOOFDSTUK

Stilte en duisternis in het groote huis op Berkenwoud; stilte en duisternis in het park rondom. Voorbij de garage, niet ver van den leveranciersingang, stond een auto zonder licht, alsof hij daar voor den nacht geparkeerd was. Kelly, de bull-terrier, had wel wantrouwig den vreemden wagen besnuffeld en een spoor gevolgd, dat recht van 't portier naar een zwarte schaduw van struikgewas liep, maar Kelly had maar één kik kunnen geven bij zijn verwonderde herkenning; toen had hij iets zwarts en verstikkends om zijn kop gevoeld, iets met een zware, weêr lucht, en nu lag hij roerloos achter de garage.

Tusschen de heesters bewoog zich voorzichtig een man. Ergens in de verte floot met zwakken weergalm een locomotief. Het geluid stierf weg, en de stilte leek nog dieper.

De man werkte zich omhoog naar een balkonnetje. Hij kende de sluiting der glazen deuren, en hij werkte zonder gerucht. De deur week, en hij ging binnen. Als 't meeliiep, kon hij over een kwartier weer buiten zijn en verdwijnen, en geen mensch zou er iets van weten — tot juffrouw Endicott weer eens in haar geldkistje keek.

Weer kwam het klagelijk geluid van de locomotief, nu dichterbij. De laatste trein...

Het huis was oud, en veel gerepareerd was er de laatste jaren niet. In de kamer van juffrouw Endicott was er een plank in den vloer, die kraakte. Sara

Dalton werd opeens wakker, ging opzitten en vroeg zich af, of zij gedroomd, of dat gerucht werkelijk gehoord had.

Maar er kwam verder geen geluid uit de kamer aan den overkant der hal, en Sara herademde. 't Was niet ongewoon, dat juffrouw Endicott, met haar slapeloosheid van ouderdom, 's nachts opstond en las, tot ze weer dommelig werd. Trouwens, ze had haar secretaresse vinnig verboden, binnen te komen, als ze niet geroepen werd. Kon een probleem geven, als juffrouw Endicott 's nachts eens ziek werd, dacht Sara.

Weer geluid! Nu was er vast en zeker een stoel verschoven! Koude vrees vatte haar, en zij greep naar een ochtendjas.

Toen, uit de stilte, een verstikte kreet — een slag.

Zij kwam bij de deur en rukte die open — en zij sloeg neer door 't geweld van een zware vuist.

Snelle voetstappen gingen de hal door, een forsche gedaante schoof voor haar duizelend gezicht en verdween. Sara kwam overeind en stiet een doordringenden gil uit.

De trein van middernacht ging wanhopig langzaam. Hij was vaak te laat, en dat vanavond nog erger dan anders. Jack tastte in zijn zak naar zijn sleutels en vond ze.

Als ik er niet meer in kan, trek ik in een van de kamers boven de garage, dacht hij. Ze verwachtten me niet, en als tante Harriet wat hoort op zoo'n tijd, denkt ze, dat ik een inbreker ben.

Vrede en duisternis deden de rustige streek, toen hij aan het kleine stationnetje uitstapte. Voertuigen waren er op dat uur niet. Wie niet per eigen wagen naar huis kon rijden, kon heelemaal niet rijden. Maar hij vond 't best. Zoo'n loopje was ook wel prettig.

De vertrekkende trein verdween, zwart en licht in 't donker, het station had hij achter zich, en met een flinken pas ging hij den weg langs. De pittige nachtlucht deed hem goed, na dat gepraat aan het diner en de dompigheid in den trein. Blij dat hij weer buiten was, al was 't maar voor kort.

Langs binnenwegen, die hij van kind af kende, naderde hij snel zijn doel. Die donkere massa voor hem uit was Berkenwoud, de beschermende boomen rond het huis.

Ergens boven zag hij een flauw schijnsel; licht leek 't, maar te klein, om een raam te vullen. Jack fronste en tuurde, of hij zich niet vergist had. 't Verdween onmiddellijk weer, kwam terug en verdween opnieuw. 't Kon op de kamer van tante Harriet zijn.

Wat was dat voor licht, dat bewoog en verschoof, op en neer, hier en daar, naar den wil van een ongeziene hand?

Zijn tante gebruikte nooit een zaklantaarn, voorzover hij wist. Naar dat donkere bovenvenster kijkend zette hij 't op een draf.

Door de stilte scheurde een gil, fel van schrik en angst. Er schoten lichten aan, normale lichten nu. En de eerste rij ramen, die doorschenen werden, waren die van zijn tante's kamer op de tweede verdieping.

Toen hij de laan door holde kwamen er andere lichten hier en daar, alsof het heele huis op de been was. Hij gooide een deur open, zag bleke, bange gezichten boven aan de trap, jachtende gestalten, met zonderlinge, snel aangeschoten kleding. Perkins, de oude butler, kwam de trap haast af getuimeld.

„O, meneer Jack! Juffrouw Endicott... ze is vermoord! Ik ga de politie opbellen.”

Spaart plaatjes voor onze albums.

Een traditioneele tractatie!

... Droste Pastilles ... een lekkernij, die terecht in eere wordt gehouden. Haal weer een doos in huis: U kunt er velen uit tracteeren! Verkrijgbaar in de smaken: dessert, melk, mocca, bitterzoet.

DROSTE VERPLEEGSTER CACAO

**Ruwe
handen**
genezen vlug met
PUROL

Doos 30-60 ct. Bij Apoth. en Drogisten

**laxer-
tabletten**
werken zacht en zeker
Doos 60 ct.

Grieperig-Verkouden?

Dan Dampo inwrijven en diep inademen. Pot 50, Doos 30 ct. Bij Apoth. en Drogisten

Dampo
lucht op en geneest

**Het minste
tandbederf**
en de schoonste tanden,
indien U poest met de
antiseptische tandpasta
IVOROL
Tube 60 en 40 ct. Doos 20 ct.

Overspannen?
Sterk en kalmeer Uw
zenuwen dan met
**MIJNHARDT'S
ZENUW-TABLETTEN**
Koker 75 ct. Bij Apoth. en Drogisten

Vervolg op pag. 26

De nieuwe Waalbrug, die naar verschillende zijden een prachtig uitzicht biedt.

KRIS-KRAS DOOR EIGEN LAND

NIJMEGEN

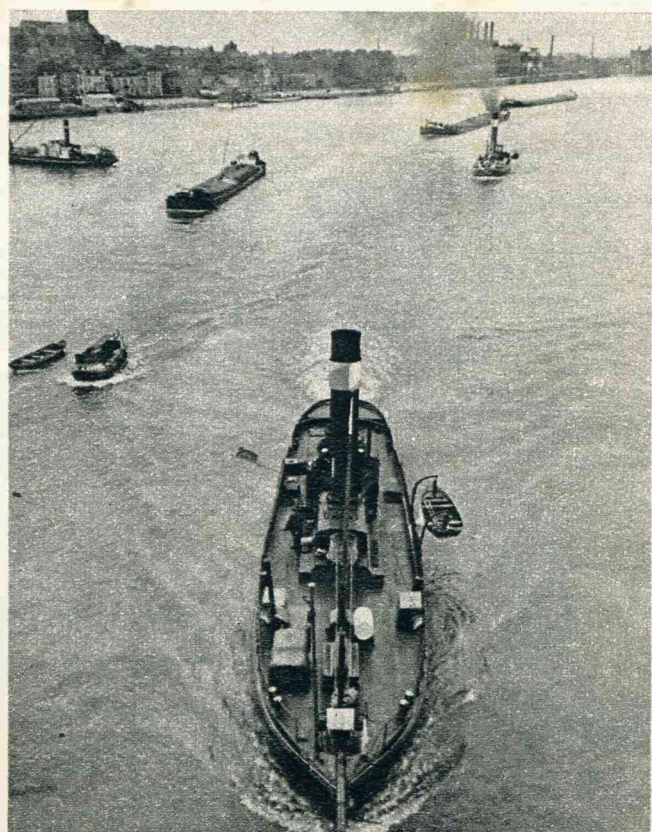
De rommelmarkt achter de oude Sint Stefanuskerk.

In het Kronenburgerpark met den ouden kruittoren.

De oude stad aan de Waal verraaft nog in talrijke gebouwen haar rijke historie, maar tevens gaat zij groot op een menigte nieuwe instellingen, vooral op Katholiek gebied. Nijmegen is een aantrekkelijke stad voor vreemdelingen, want het is bijzonder schilderachtig gelegen, rijk aan mooie parken en nauw verbonden met een omgeving vol natuurschoon. Door de nieuwe brug over de breede rivier wordt het verkeer van Noord en Zuid sterk bevorderd en zoo maakt het grijze Noviomagum den indruk van een nijvere, welvarende en tegelijk zeer gemoedelijke plaats.

Drukte op de Waal.

Een ongeluk, dat goed afliep. Nabij Hulst kwam een autobestuurder met z'n auto in de sloot terecht na een plotseling uitwijkende fietsrijdster te hebben aangereden. De fietsrijdster bekwam eenige onbetekenende blessures. De autobestuurder kwam er met den schrik af, maar fiets en auto werden erg beschadigd.

Zeeuwsch Nieuws

De neutrale kinderzangvereniging „Euphonia” te Vlissingen gaf onder leiding van den heer Venterogel haar jaarlijksche uitvoering van een kinderoperette in „De oude Vriendschap”. Foto van de jeugdige acteurs en actrices.

Op het eind van de vorige week werd ook door de Zeeuwsche jeugd nog even geprofitteerd van de sneeuw, die nu iets langer bleef liggen dan in het begin van de week, maar toch ook wederom te gauw verdwenen was om er eens echt van te genieten. Een sneeuurballengerecht.

Het fiksche elftal van Axel, dat zich het kampioenschap wist te verwerven in de derde klasse A.

Te Goes worden voorbereidselen getroffen voor den bouw van een nieuwe telefooncentrale voor geheel Zeeland. Een foto van de plaats, waar de centrale verrijzen zal.

ZEEUWSCHE OMROEP

Hallo! hallo! hier is de persdienst van den officieelen Zeeuwschen Omroep. Het verder vertellen van al deze berichten, in welken vorm ook, is geoorloofd.

Men meldt ons uit Driewegen, dat de rekening van het musschengilde sloot met 'n goed saldo van enkele centen. Daar men er in deze organisatie aan gewoon is, zich blij te maken met een doode musch, was de vreugde over dit resultaat groot!

Wij vernamen uit goede bron, dat in verband met de plotseling ingevallen strenge vorst de rijksontvangers bevel hebben gekregen, al het bankpapier dat ze hebben, op de radiatoren of nabij de kachel te leggen om ijsvorming in het watermerk tegen te gaan; op dezelfde wijze zal men een poging doen om de bevroren credieten te ontdooien.

Een spotvogel te Rilland zond ons een grapje naar aanleiding van het feit, dat de raad pas de vorige week besloot een Kerstgave aan de werklozen te verschaffen.

Rilland behoeft zich echter niet te schamen. Als alle dorpen slechts 'n maand met hun tijd ten achter waren, zou de vooruitgang niet te klagen hebben.

Zierikzee is zeer geschokt door het feit, dat enkele inwoners hun vernuft misbruikt hebben om de gasfabriek te benadeelen. Zij vijlden aan stuiverstukken net zoo lang, tot ze de functie van duurder gaspenningen vervulden.

De daaders zijn gesnapt en zullen ondervinden, dat men beter een mooien stuiver op de spaarbank kan hebben dan een leelijken in den gasmeter!

Uit Vrouwenpolder bericht men ons, dat het plaatselijke vleeschfonds floreert en het die instelling waarlijk naar den vleeze gaat.

Met de meeste beslistheid kan worden tegengesproken, dat men dit schitterend succes bereikte door het vleesch onder de pekkel te houden!

Uit Goes vernamen wij, dat de bestrating van de Groote Markt eindelijk 'n feit zal worden. Weldra zal met de aanbesteding de uitvoering beginnen. Tegelijk zal een groote loods gebouwd moeten worden voor het opbergen van de officieele correspondentie, welke over deze zaak de laatste jaren gevoerd is.

In zijn Nieuwjaarsrede heeft de burgervader van Vlissingen meegedeeld, dat dezen zomer het Nollebosch enkele dagen per week overdag geopend zal worden. Des nachts gaat de zaak weer dicht.

De bond van struikrovers en de vereniging tot bevordering der belangen van roofdieren moeten hierover zeer ontstemd zijn.

Door de genomen regeringsmaatregelen inzake teeltbeperking is op het eiland Tholen het aantal krulstaarten zóó verminderd, dat het bezit ervan 'n bron van voordeel en onderscheiding is.

De politie zal deswege de voormalige scheldwoorden „varken of zwijn” niet meer als beledigingen beschouwen.

De zwijntjesjagers hebben hun operatie-terrein verlegd.

Uit Ierseke meldt men ons, dat de politie-boot „de Ekster”, buiten de vaart gesteld is, wijl de bemanning verkouden geworden is. Men is van plan, het vaartuig nu „de Snip” te noemen!

Hier is nu niets meer aanwezig, waarom wij sluiten tot de volgende week, dames en heeren!

De slee is ook nog heel eventjes van stal geweest; maar het ware glijgenot bracht ze niet, daar op de meeste plaatsen de straatsteenen boven de sneeuw uitstaken.

Maar koud was het en daarom liet zus er zich maar goed induffelen.

Wat we deze lente en zomer zullen dragen

Kraaglooze Mantelpakjes!

Vele mantelpakjes en mantels, welke straks gedragen worden, zullen kraagloos zijn en bij sommige zijn ook de revers verdwenen. Andere vertoonen breede ronde revers, op de schouders smal toeloozend en in den hals opgeslagen. Weer andere hebben een uiterst laag kraagje en in plaats van revers een grooten strik. Zoo zijn er tal van variaties; kraagloos met scherpgepunte revers welke boven de schouders uitsteken, revers met ingezette en geplooid stukjes, enz. enz. De afbeelding hiernaast toont een kraagen reversloos mantelpakje. De bescheiden kopmouwjes, de breede ceintuur, het lichte klokken van het manteltje, maken het tot een eenvoudig, doch cachet-vol geheel. Dit en tal van andere modellen zult U vinden in de nieuwe „Zomerpracht“, welke in de eerste dagen van Maart verschijnt, uitgebreider dan ooit.

Enkele stalen tweedstof, welke straks zeer in de mode zullen zijn.

Zoals hierboven gezegd, zal de nieuwe „Zomerpracht“ in de eerste dagen van Maart verschijnen. Het zou echter wel verstandig zijn, het nu reeds te bestellen. U bent dan één van de eersten die het ontvangen en U kunt tijdig Uw keuze maken. We hebben dit jaar een vroege Paasch en wie zou er dan niet op z'n best uit willen zien? „Zomerpracht“ is weer uitgebreid. Het bevat nu 64 pagina's met 335 modellen, waaronder ruim 100 voor kinderen. (Knippatronen binnen 24 uur leverbaar.) Er staan weer vele uitstekende artikelen met tal van nuttige wenken in. Toch blijft de prijs 60 ct.

PATRONENKANTOOR PANORA
Nassauplein 1 - Haarlem - Postgiro 293631

Bestellingen kunnen als volgt geschieden: door bemiddeling van Uw agent of bezorger; door girostorting op No. 293631; door toezending van het bedrag per postwissel of in postzegels (uitsluitend à 5 en 6 cent).

GOUDBLOND MEISJE

Vervolg van pag. 23

Jack was de trap al op, nam drie treden tegelijk.

„Zoek 't huis door!“ riep hij al hollend.

Vóór hem stroomde licht uit een open deur. Onwillekeurig hield hij zijn vaart in. 't Was een kamer, die hij sinds zijn jongensjaren kende. Door de deur van de tweede kamer zag hij verspreide papieren, een metalen kistje met open deksel, en iets verder Sara Dalton, zijn tante's secretaresse, op den vloer knielend, met een stil, grijs hoofd tegen haar borst. Zij hoorde hem en keek op.

„Zij zal hem bij zijn werk overvallen hebben,“ zei ze zacht. „'t Moet vlug gebeurd zijn. Ze is... niet meer.“

Er stond een groot medelijden in Sara's gezicht. Het werd er bijna knap door. In dit oogenblik vergat zij de norscheid en onredelijkheid en de scherpe terechtwijzingen, zag zij enkel een hulpeloos grijs hoofd, wreed neergeslagen. Heel voorzichtig maakte zij plaats voor hem en wendde zich af.

„'t Was die Parsons,“ zei ze. „'t Was donker, maar hij was 't zeker.“

De naam viel als een druppel zuur op zijn bewustzijn en beet er in. Parsons, de schurk, die haar bestolen had! Hij nam het tengere, oude lichaam op zijn armen en droeg het naar het groote bed. Hij had dat al meer gedaan, als zij ziek was. Tegen ieder ander was zij hooghartig en heerschzuchtig en eigenzinnig geweest, maar hij had geen scherp woord en geen onverdraagzaam oordeel van haar gekregen. Zij hield van hem, en had geleefd in haar trots op hem. En hij was te laat gekomen, om haar te redden.

„Ik ga hem achterna,“ zei hij. „Hoe ziet hij er uit?“

„Groot, breed, donker...“ Sara zweeg eensklaps.

Uit de omringende stilte, ergens achter het huis, gonsde een motor.

„Die... die rijdt weg!“ riep Sara.

Hij was haar voorbij, de hal in. De groep dienstboden stootte uiteen. Er klonken snikken.

Het ronken van den motor werd al zwakker door den afstand, maar was in de zwarte eenzaamheid nog duidelijk te hooren.

Jack rukte aan de garage-deuren. Daar stond de two-seater, klaar om morgen gebruikt te worden. Geen der andere wagens ontbrak. Het was een vreemde auto, die vertrok. Parsons was door 't een of ander — licht of kreten of een onwilligen motor — tot nu toe opgehouden.

De two-seater kwam met een ruk naar buiten. Glimmend en stampend ging hij den weg op, achter Parsons aan.

De grijze wagen kon op den open weg honderd mijl per uur halen; was hij eenmaal op gang, dan kon alleen een race-wagen tegen hem op.

Hij had een langen rechten weg voor zich, en hij kende, ook bij nacht, alle bochten precies. Open veld en lage heggen gaven hem vrij zicht, maar voortschietend licht werd hij niet gewaar. Hij draaide zijn eigen licht uit.

In de verte, onder 't licht van een brug, meende hij een jagende vlek te zien. Die ging naar New York of naar de Westchester-heuvels.

Hij dacht aan een stil, grijs hoofd op een kussen, een wild neergeslagen hoofd. De two-seater raasde de brug over, tachtig mijl makend. Hij draaide de lichten weer aan, tunnels borend in den nacht.

Gloria sliep niet gauw in dien avond. Zij had Jack ingelicht, en de rest was zijn zaak, maar toch was zij niet gerust. Wie weet, hoe ver juffrouw Endicott al gekomen was in haar verdwazing.

Zij ergerde zich ook om die storting, waardoor Frances, zonder erg of opzet, haar onderhoud met Jack had afgebroken. Zij had hem nog willen zeggen, dat Parsons wist, waar de brandkast stond, maar zoover had ze niet kunnen komen. Misschien zou Sara 't hem vertellen.

Eindelijk kwam de slaap. Op den achtergrond van haar geest bewogen zich rusteloos schaduwgestalten. Sara was er bij, en Jack. Daarna was Jack er alleen nog maar — hij keek haar boos aan en vroeg, of ze hem soms wou betalen, omdat hij haar getrouwd had. Toen was ook hij verdwenen, zij was alleen tusschen vreemde rotsen, donker met hoge boomen en doornstruiken, waar ze doorheen moest, en steeds riep in de verte, heel flauw, de stem van Jack. Eindelijk zag ze zijn gezicht, wit tegen een diepte van zwartheid. 't Leek stil, donker water, en zij stond op den rand, wou naar hem grijpen, maar kon niet bij hem komen. „Gloria!“ riep hij — dan gleed hij weg — „Gloria! Gloria!“ — zijn stem klonk zwak — en werd stil.

Zij schrok wakker in daglicht, in de behaaglijkheid van haar kamer.

„Wat een afschuwelijke droom!“

Zij probeerde 't uit haar hoofd te zetten, maar de verschrikking bleef. Ze zag dat witte gezicht nog, ze hoorde hem nog flauw om hulp roepen. Als ze wist, dat hij veilig was, ging 't misschien over. Zij had een goed voorwendsel om op te bellen — zij kon vragen, of hij nog even aankwam, voor hij naar Berkenwoud ging.

De stem, die antwoordde, klonk zeer zacht. Nee, meneer Moreland was er niet. Onverwachts vertrokken, met den trein van twaalf uur. Gloria keek op de klok. Half zeven! Geen wonder, dat het meisje haar stem had ingehouden.

Die brief van Grantham en Hyde had hem zeker 't snelle besluit ingegeven, dadelijk naar Berkenwoud te gaan. Zij stond op, nog onrustig, en ging naar een open raam. Op straat begon het verkeer van den dag. De atmosfeer was helder, zacht, versterkend. Het lokte haar.

Daar, achter de daken en de velden, lag Berkenwoud, nog stil en slapend. Zij had het niet gezien sinds dien anderen vroegen ochtend, toen zij vandaar vertrokken was. 't Kon wel aardig zijn, dien kant eens op te gaan, 't deftige hek te passeeren, dat haar slechts als een tam secretaresse gekend had.

Er vormde zich een eigengereid plan in haar geest. 't Was heerlijk weer en haar auto stond in een garage dichtbij. Wat was er tegen, op avontuur te gaan, den frissen morgen in, ergens langs den weg te onthijten misschien? Jack was nu op Berkenwoud. Zij kon hem ergens opbellen, hij kon bij haar komen en de rest van haar verhaal hooren. Als zij hem zag, zou zij 't visioen van dat witte gezicht in de zwartheid kwijt zijn. Onzinnig, dat zij 't zich zoo aantrok, een droom!

„Ik ga!“ zei ze. „En ik ga alleen.“

Zij belde om haar auto en kleedde zich snel aan, zonder de hulp van Cécile. Frances werd voorloopig niet wakker — misschien was ze tegen dien tijd alweer terug.

Zij ging zacht naar beneden. Haar

wagen stond voor, en een paar minuten later was zij de laan uit, naderde zij het open veld, om bekende wegen nieuw te zien, om Jack te zien — vreemd, dat ze er naar verlangde, Jack terug te zien! — om te doen, waar zij zin in had; vrij van de spiedende oogen van Frances Payne, die haar sinds dien avond van Amy's huwelijk hadden gehinderd. Zij lachte even, een beetje bitter. Zij kon op 't oogenblik geen medelijden hebben met mevrouw Payne.

NEGENTIENDE HOOFDSTUK

Mevrouw Payne werd wakker, geeuwde en belde om Cécile en haar onthijt. Cécile kwam, en trok de gordijnen open, een vloed van licht de kamer binnenlatend.

Ook de herinnering ontwaakte en er trokken harde lijnen in 't knappe gezicht der jonge weduwe. Toen Cécile weg was, haalde zij een verfrommelde enveloppe onder haar hoofdkussen vandaan. Zij keek er knorrig naar. Er schoot woede in haar op, net zoo'n heftige opwelling als den vorigen avond, toen zij die enveloppe gevonden had, en woest kneep haar kleine hand het papier in elkaar. Toen streek zij het kalm weer glad.

't Was een oude enveloppe, open en leeg, met een getypt adres: „Mrs. John Moreland, Granliden Apartments". In een hoek, met nette zwarte letters, stond de naam „John Carver, Advocaat-Notaris".

Zij had 't onder een stoel gevonden, nabij de plek, waar Jack en Gloria hadden gezeten, toen zij den vorigen avond binnenkwam. Wie van beiden had het stuk papier verloren?

Een geheim huwelijk?

Het flitste in mevrouw Payne's oogen. „Ik zal 't haar laten bezuren, wát 't ook is!"

Cécile kwam met het ontbijt, en Frances speelde kalmte.

„Heeft juffrouw Staunton al ontbeten?"

„Juffrouw Staunton is met den auto uit, mevrouw. Ze had een briefje voor me neergelegd."

„Zoo vroeg?" Frances trok ongeloovig haar wenkbrauwen op.

„Ja, mevrouw. 't Is heerlijk buiten."

„Zal wel — voor wie er van houdt."

Mevrouw Payne geeuwde even. „Zei juffrouw Staunton, dat ze naar buiten ging?"

„Nee, mevrouw, maar de portier zei 't."

„Zoo. Interessant. Je kunt wel gaan, Cécile."

Toen het meisje weg was, duwde Frances het blad van zich af. Dus

Gloria was „naar buiten", nadat ze Jack gisterenavond alleen had gesproken. De portier had zeker verstaan, wat ze tegen den chauffeur zei.

Enfin, dacht mevrouw Payne, nu heb ik tenminste mijn handen vrij... Wat zou Wayne Gorham blij zijn, als ik 't hem vertelde. Maar hij zal moeten wachten, tot ik 't tijd vind om hem in te lichten.

Weer ijde Gloria over buitenwegen voort in de frischheid van den morgen, maar nu zat zij in haar eigen wagen, met den livrei-rug van haar chauffeur vóór zich, en niet in den grijzen tweesater, met Jack, eigenaardig kalm, aan haar zijde.

De stad lag ver achter haar; een goudachtig waas hing over den weg en de velden en de boschjes. Een weg links lokte haar. Die leidde van den grooten weg af, maar ze had tijd genoeg om te verkennen.

„Neem dien weg links, Edson. We vinden later wel een weg terug."

Zij reden tusschen heggen door, zagen toen boomgaarden, korenvelden, en stukjes bosch, waarin de eerste bladeren neerdwarrelden. Tot er, vóór hen, een ruw beschilderde pijl oprees:

„Omrijden. Brug dicht."

Zij namen den zijweg en reden door, langzamer, want de weg was slecht. Het ging op en af, en 't was er doodsche, met stukken wild bosch aan weerskanten, en soms tusschen de boomen grijze rotshoogten.

Gloria keek om zich heen. 't Was een lange omweg, of Edson had een verkeerden hoek genomen. En de bosschen herinnerden haar zoo aan dien naren droom. 't Gaf haar een vreemd onrustgevoel.

Er kwam een vlakker gedeelte, en zij reden sneller. Toen een bocht, een snelle zwenking, om een botsing te mijden met een grauwe massa aan den kant van den weg, en een hortend stoppen — zij moest beide handen uitstrekken, om niet voorover te vallen.

Een omgeslagen auto lag bijna voor hun wielen — geslipt, scheen het, in een poging, om een anderen wagen te volgen, die eensklaps het bosch in was gedraaid. Die andere wagen was niet ver gekomen: hij stond tegen een groep jonge boomen, gehavend en met modder bespat gelijk de eerste.

Edson was direct uitgestapt, en Gloria volgde hem. „Ik zal maar even kijken, juffrouw. Lijkt me niet in orde." Hij liep naar den kant van den weg en keek den berm langs.

Wordt vervolgd.

Lijders aan suikerziekte en allen, die suiker moeten mijden

prijzen **Hermesetas**

tabletten uit zuivere kristal-saccharine,

zonder eenigen bij- of nasmaak. Zij zijn gemakkelijk oplosbaar en kunnen uitstekend bij het koken en bakken gebruikt worden. Gegarandeerd onschadelijk, zelfs voor de gevoeligste maag.

Verkrijgbaar bij apothekers en dragisten in handige schuifdoosjes à 43 cts. inhoudende 500 tabletten.

A.G. „Hermes" Zürich 2, Zwitserland

ZWITSERSCH FABRIKAAT

Net klaar met mijn wekelijksche wassching met Silvikrin Liquid Shampoo.

„Ik sla geen week over. Kun je gelooven. Wat knap je daar van op, geweldig. Je voelt dat die Shampoo goed is voor je haar."

Silvikrin Liquid Shampoo, de eenige Shampoo ter wereld met de beroemde haarvoeding Neo-Silvikrin. Gegarandeerd zonder vrije alcali. Geen akelige parfumlucht, maar een geur, waar ook mannen van houden: Lavendel. Iets anders, dan gewone Shampoo. En tenslotte: de voordeeligste Shampoo!

GRATIS:

Bij elken flacon een gratis proef-flacon voor 2 wasschingen. Als de wassching hiermede niet bevalt, ontvangt U Uw geld terug.

Flacon voor 10 wasschingen **48 c.**
Silvikrine Laboratorium Rotterdam

De Shampoo voor Mannen

HET PRACHTIGE HERINNERINGSALBUM

dat ons blad ter gelegenheid van 't Prinselijk Huwelijk heeft uitgegeven, is bijna uitverkocht — nog weinige exemplaren zijn voorradig! Laat deze unieke kans u niet voorbijgaan — een derde druk van dit waardevolle gedenkboek zal niet kunnen volgen! — Abonnés, die het herinneringsalbum nog niet ontvingen, kunnen dat alsnog bestellen bij den boekhandel of onze agenten. Rechtstreeksche toezending volgt alleen na ontvangst van 30 cts. in postzegels of na overschrijving van genoemd bedrag op girorekening 142700 van

PANORAMA — HAARLEM

Prijs
25 ct.

PANORAMA, Geïllustreerd weekblad. Verschijnt Donderdags. Tezamen met een der lokale weekbladen De Stad Amsterdam, Groot Rotterdam, 's Gravenhage in Beeld, Ons Land, Ons Zuiden of Ons Zeeland — f 1.62½ per kwartaal of f 0.12½ per week. Franco per post f 1.75 per kwartaal bij vooruitbetaling. Koloniën f 7.65 per jaar bij vooruitbetaling. Voor postabonnementen en adreswijzigingen van post-abonneementen gelieve men zich uitsluitend te wenden tot het bureau te Haarlem. — Bureaux: HAARLEM, Nassaulaan 51. Tel. Int. 13866. Giro nr. 142700. — AMSTERDAM, N.Z. Voorburgwal 262. Telefoon Interc. 33170. Giro nr. 97946. ROTTERDAM, Stationsweg 24. Telefoon Interc. 50540. Giro nr. 101981. 's GRAVENHAGE, Stationsweg 95. Tel. Interc. 111666. Giro nr. 43141. UTRECHT, Biltstraat 142. Telefoon Interc. 15473. Giro nr. 149597. 's HERTOGENBOSCH, Stationsweg 27. Telefoon Interc. 1215. Giro nr. 129750. MAASTRICHT, Stationsstraat 20. Tel. Interc. 5851. Giro nr. 124690. VLISSINGEN, Badhuisstraat 3. Tel. 81. — De voorwaarden van onze gratis ongevalverzekering zijn op aanvraag verkrijgbaar.

Een betrekking

Zend deze annonce in open couvert, met Uw naam als afzender, of schrijf een briefkaart aan PBNA-Arnhem 60 P, en U ontvangt gratis alle inlichtingen over het speciale PBNA-systeem van technisch briefonderwijs, waaraan reeds tallozen een goede betrekking te danken hebben.

1912 - ONS JUBILEUMJAAR - 1937

EEN SCHRIJVER, DIE IN DE HARTEN SLOEG

Een jeugdportret van Charles Dickens, door Ary Scheffer.

CHARLES DICKENS, 125 JAAR GELEDEN (7 FEBRUARI 1812) GEBOREN

Zóó gretig, met zóó'n lach, zóó ontroerd, zijn er waarschijnlijk van géén schrijver de boeken gelezen, als de werken van Charles Dickens.

Zooals iedereen loopen leert, zooals iedereen weet wie Tjil Uilenspiegel was, zooals iedereen den naam Fokker kent, zoo heeft iedereen, die niet totaal van-geen-toeten-of-blazen-weet, Dickens gelezen; althans de voornaamste werken van Dickens. Zoo weet iedereen, wie Samuel Pickwick was en David Copperfield en Martin Chuzzlewit. Zoo kent men algemeen de namen van Sam Weller en Alfred Jingle, van Pecksniff en Micawber, van kapitein Cuttle en den klammen Uriah Heep en den keiharden Scrooge. Even geliefd als Shirley Temple hebben Florence Dombey, en Emily, en Dora Copperfield en de kleine Nelly zich weten te maken;

Mr. Pickwick.

De oude Chuzzlewit en Mercy.

maar die verbeeldingsfiguren van Dickens zijn al een eeuw geliefd en zullen nog miljoenen harten blijven ontroeren, als Shirley Temple grootmoeder is en vergeten.

Een paar tientallen jaren heeft Dickens het minder „gedaan” — dorst de jeugd die groote dikke werken niet goed aan, en zochten de ouderen naar zenuwachtiger, heftiger, of cynischer lectuur. Voor een deel is dit (voor-zoover het ons land betreft althans) te wijten aan het erbarmelijke geknoei der menschen, die de meest courante Dickens-uitgaven in het Nederlandsch redigeerden; voor een ander deel aan de malle mode, om zich te geneeren voor het normaal-menschelijke, en een afwijking te willen schijnen, aan afwijkingen te willen smullen; voor de rest aan de haast, waarmee gelezen wordt, en den onwil, aan lectuur een stukje denkende aandacht te geven. Immers, denken werd een paar tientallen jaren met ijver gemedend, en aandacht had men enkel voor de daden van spieren en werktuigen.

Scrooge en Bob Cratchit.

Sam Weller.

Die tijd raakt weer over. De menschen schatten het vliegtuig en den voetbal hoog, maar zien toch weer de waarde van de gedachte en de ontroering, en zij snappen weer, dat het compleet-menschelijke toch altijd het echte doel van de menschelijke aandacht verdient te zijn. Dat een geestige opmerking meer behagen geeft dan een borrel en de aanschouwing van een welgeplaatsen linkschen haakschen, en dat men zich voor menschelijk medelijden en

aandoening om een anders lot even weinig hoeft te schamen als voor eigen liefde jegens vrouw en kind of behoefte aan lichaamswarmte.

Dickens heeft nooit geschreven om zich aan te stellen; nooit, om tot eigen glorie opzienbarende voorstellingen te geven; nooit, om voor een klein klikje van eigenwijzelingen het genie uit te hangen. Hij schreef niet als een kunstenaar, die met een theorie en een manier godje meent te worden, maar puur als een mensch, die uit zijn oogen kijkt, de menschen op een gewoon-menschelijke wijze goed of slecht, hatelijk of beminnelijk vindt, en puur als een menschenvriend, die anderen pret of ontroering tracht te bezorgen. Omdat hij echt door-en-door een kijkend, normaal-denkend, scherpzinnig en geestig en gevoelig mensch was, dáárom is hij beroemd geworden als weinigen, werden zijn boeken letterlijk

Kleine Nel in den antiquiteitenwinkel.

door iedereen genoten, en herleven zijn roem en zijn succes bij ieder herdenken van zijn naam.

Wat er op zijn romans, als letterkundig werk bekeken, aan te merken valt, trachten we niet weg te redeneeren. Zijn verhalen zijn niet in strakke eenheid gebouwd, bepalen zich niet tot de ontwikkeling en afwikkeling van de intrigue, vertoonen geen eenheid van bedoeling. Had Dickens zijn verhalen zoo gebouwd, dan had hij er eenige duizenden kunnen schrijven in plaats van tientallen, zonder te wauwelen of zichzelf te herhalen, gelijk bijkans iedere veelschrijver doet. Het gebeurt, nu hij in elk boek zóóveel heeft gelegd — al, wat hem onder het schrijven het teekenen of bedenken waard leek — dat het verhaal niet opschiet, dat men den draad even kwijtraakt; en het gebeurt ook, dat het streven naar scherpheid van lijn en naar raakheid in het ontroeren zich te buiten gaat in kennelijke overdrijving.

Maar daar staat veel tegenover. Als Dickens afdwaalt, langdradig is, blijft toch ieder woord het lezen waard, lóónt ieder woord het lezen. Doordat alles zoo frappant wordt voorgesteld en uitgesproken. Geen zin en geen wending, of er ligt iets scherpzinnigs, iets geestigs of gevoeligs in te waardeeren. Wie zich even den tijd gunt, met voldoende rustige aandacht, om in Dickens te lezen, zooals hij bijv. naar een redenaar zou luisteren — zonder jagen naar het eind van het verhaal — die zal blij worden, en den heelen Dickens uit willen lezen. Zéker, als hij genoeg Engelsch kent, om den oorspronkelijken tekst te gebruiken. Leest hij een vertaling, en stuit hij op dorheden of onbegrijpelijkheden of stijfheden, dan wete hij, dat de vertaler verraad heeft gepleegd.

David Copperfield.

Uriah Heep en David Copperfield.

Mr. Micawber.

want Dickens is overal sappig en klaar en vlot. — De overdrijvingen moet men een schrijver vergeven, niet enkel om het vele, dat er aan voortreffelijkheid mee samengaat, maar óók om de overdrijvingen zelf; want daar volgen weer andere voortreffelijkheden uit, ten eerste; en ten tweede: het is onmogelijk, te schrijven zonder overdrijving.

Iedere romanfiguur, bijna iedere letterkundige tekst is een overdrijving: zonder éénzijdig belichten en karaktergeeten kan geen karakter geteekend worden, noch op het tooneel, noch in een film, noch in een boek. We gaan juist kijken en lezen, om vrij te komen van het vlakke, evenmatige, alledaagsche... en wie

héél scherp kijkt, zal in het leven zelf nog schriller tinten en vormen aantreffen, dan waartoe de meest overdrijvende schrijver zich in zijn werk verstout. Er zit alleen, in het leven, witkalk over de muurschilderingen. Moest Dickens u dan de kalk toonen, in plaats van de tafereelen er onder?

Er vallen uit het leven van Dickens geen schokkende dingen te verhalen. Er zijn zooveel jongetjes, die in hun jeugd allerlei bekommelingen zien en beleven; het wemelt van de heeren, die krachtens hun beroep in alle mogelijke voertuigen zitten en in honderd hotels logeeren; de wereld is propvol menschen met verliefdheden en huiselijke vreugden en verdrieten. Dickens hoefde niet naar zonderlinge landen met eigenaardige menschen, om beschrijvenswaardige figuren en toestanden te vinden. Hij had twee oogen, wijd open, hij hoorde wat hij hoorde en wist goed, wat hij zag, en hij dacht en voelde er het zijne bij, met een sprankelend ver-

nuftigen geest en een licht en diep geraakt hart. Overal om hem heen was het volle leven, en overal wist hij het te grijpen, en daarom is hij overal interessant.

* * *

We kunnen, als we zijn leven dóórneuzen, heel aardig nawijzen, waar hij zijn typen en toestanden vandaan heeft; wanneer hij omging met bootwerkers en met visschers praatte, hoe hij het kostschoolgedoe uit dien tijd kende en waar hij zijn scherp kijk op de advocaterij opdeed; we kunnen zelfs den vinger leggen op de episoden in zijn eigen levensgang, die hij ook de figuren uit zijn romans laat doormaken. Als kind werkte hij op een fabriek — net als David Copperfield; als journalist zat hij herhaaldelijk in diligences en vertoefde hij in logementen, gelijk de vele personen, door wier lotgevallen de Engelsche postkoetsen en hotelletjes zoo bekend zijn geworden; als jong-

mensch van vijftien kwam Dickens op een advocaten-kantoor, en zijn her-

inneringen staan op vele pagina's van de onsterfelijke Pickwick; in Mrs. Nickleby herkennen we Dickens' moeder, in Kleinen Tim zijn neefje, in Rose Maylie en Kleine Nelly het zusje van zijn vrouw, in honderd andere figuren uit zijn werken honderd vrienden, kennissen en oppervlakkige ontmoetingen.

Die snuffelarij geeft ons een kijk op Dickens' genie, en op zijn succes; zijn genie was zoo groot, omdat hij wist te boeien, te amuseeren en te ontroeren met de teekening van karakters, zooals wij er allemaal in ons leven meemaken;

en zijn succes was zoo groot, omdat wij in zijn personen de waarachtigheid van het leven herkennen, en in zijn spot en ontroering onze eigen aandoeningen weervinden.

Om zoo te kunnen schrijven, moet men niet enkel 'n talent van woord en gedachtegoochelaarij bezitten, maar vooral uitmuntten in gewone, maar complete en evenwichtige en diepe en krachtige menselijkheid.

Dickens was „doortrapt” mensch.

Mr. Pecksniff.

Daarom is hij ons niet enkel als schrijver geëerd, maar als mensch dierbaar, dóór hetgeen hij schreef en de wijze, waarop hij het schreef; al valt daarop wel iets te bedillen, vooral door een lezend publiek, dat door grillen des tijds wat afwijkt van normaal-menschelijken smaak!

Oliver Twist.

Here Oliver Twist is in which the old gentleman does not say, though I do, that Chapman and Hall are the best of booksellers just present or to come, and my trusty friends, which I give under my hand for the benefit of Edward Chapman, his book, this is the day of November 1839.

W. D. O.

Charles Dickens

Handschrift van Charles Dickens.

ARIE IS UIT DE PENARIE

U kent vast dit heer,
hij heet Arie
Heel vaak zit hij in
de penarie,
Maar nu lacht hij wijs
Want hij wint vast een prijs
Op den achttienden
Februari!

In totaal wordt ook dezen keer weer een bedrag van tweeduizend gulden onder onze vaste lezers verdeeld. Ieder, komt in aanmerking, mits hij reeds op 6 Jan. j.l. als abonné in onze registers stond ingeschreven en daarin ook voorkomt op 18 Februari, den dag waarop wij de namen der gelukkigen publiceeren.

Bent U echter na 6 Januari Panorama-lezer geworden, maakt U dan geen zorgen. Den volgenden keer komt U ook in aanmerking voor een der talrijke geldprijzen.

Op 't dorpsplein der Lilliputters is altijd gelegenheid tot 't houden van een praatje.

HET LAND VAN LILLIPUT WORDT WERKELIJKHEID!

De dwergen besluiten een eigen staat te stichten met eigen miniaturisteden en dorpen, waarin alleen dwergen mogen wonen.

In den loop van het jaar 1935 was te Boedapest een aantal dwergen uit alle hoeken der wereld bijeengekomen tot het houden van een zwaarwichtige vergadering. Er heerschte een wrevelige, bittere stemming onder het dwergenvolk; een stemming, die eenigszins valt te vergelijken met den gemoedstoestand, waarin Gulliver de Lilliputters aantrof, toen zij onderling op voet van oorlog leefden. Met dit verschil dan, dat ditmaal hun wrevel niet elkander betrof, maar eensgezind gericht was tegen de „reuzen” ofwel het menschenras, dat hen omringde!

Zij waren er tijdens de vergadering over ontstemd, dat de wereld in het geheel geen rekening houdt met de behoeften der dwergen. De huizen zijn allemaal veel te groot, de trappen niet te beklimmen. In de badkamers der hotels moeten de dwergen halsbrekende toeren verrichten en scherp opletten niet te verdrinken. De bedden zijn veel te hoog en slechts na een langdurige training en met acrobatische behendigheid te bereiken!

Nog grooter ergernis verwekte 't feit, dat de

De burgemeester:

dwergen, hoewel zij in treinen, trams en autobussen niet meer plaats innemen dan een kind, toch den vollen prijs der „volwassenen” moeten betalen.

Ook de restaurants maakten een punt uit van heftige discussies.

Ten eerste was het voor de dwergen een onmogelijkheid gebruik te maken van de stoelen, daar

Paarden, kippen, honden, alle gebruiksvoorwerpen worden, wat hun afmetingen betreft, aan de behoeften van 't dwergvolk aangepast.

zij, eenmaal veilig gezeten, nauwelijks met 't hoofd boven de tafel uitkwamen. Bovendien waren de maaltijden in 't geheel niet op de magen der dwergen berekend. Om nog te zwijgen van de vorken, lepels en messen, de drinkglazen en de borden!

Alleen de stroomlijn-taxi's bleken in de gunst der vergaderden te staan. Deze waren gelukkig zó laag gebouwd, dat de doorsnee-mensch zich als een zakmes moest vouwen om er in en uit te stappen, terwijl de dwergen daarentegen met opgericht hoofd, zonder te riskeeren dat zij hun hoeden afstieten, in de taxi's konden plaats nemen en ze weer verlaten.

Er gingen ook stemmen op, die de groote confectiezaken in de wereldsteden verzochten, dwerg-costumes in voorraad te nemen.

De dames, die op die bewuste vergadering aanwezig waren, wonden zich vooral heftig op over het ongemak der hotelkamers.

Zij konden daar niet eens behoorlijk het haar kammen of toilet maken, want alle spiegels hingen veel te hoog.

Natuurlijk zullen de schildwachten in het moderne stadsbeeld van den dwergenstaat niet ontbreken.

Aan het eind werden een aantal conclusies opgesteld en klemmende verzoekschriften de wereld ingezonden; waarna de vergadering vol hoop uiteenging.

Een jaar ging voorbij, een jaar waarin alles bleef zooals het was, voordat de dwergen het geweten der wereld hadden opgeschrikt door hun verzoekschriften en eischen. Niemand scheen naar hen te luisteren.

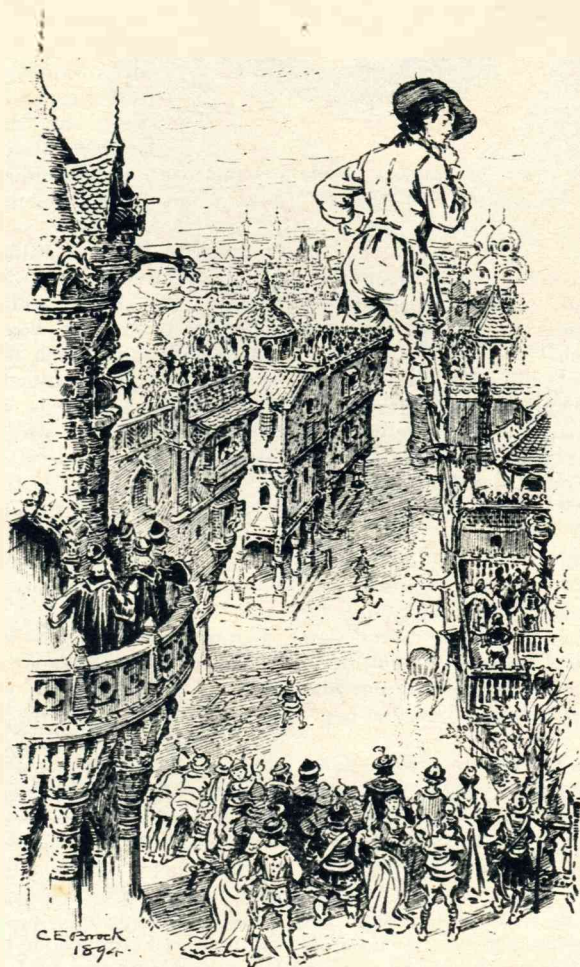
Toen greep Julius Gont, een der leiders van het Internationale Dwergenverbond, resoluut in. Deze Julius Gont, zelf een dwerg, geldt in Boedapest als een „groot” zakenman. Hij bezit daar een flink warenhuis, dat geheel door hem geleid wordt en de dwergen van verschillende landen voorziet van tooneelbenodigdheden en alles wat zij kunnen gebruiken, van schoenen tot meubelstukken, ja, zelfs complete miniatuurstadjes toe!

Hij riep de dwergen opnieuw tot een vergadering te Boedapest bijeen en zij besloten thans een eigen staat op te richten, met eigen steden en dorpen.

Hiertoe werd land aangekocht in Hongarije en Julius Gont zette zich, geholpen door andere voormannen, meteen aan de uitwerking der verschillende ideeën en het onder de oogen zien der honderden problemen.

Hoewel de nieuwe dwergenstaat nog geen officieel naam voert, kan men hem het best betitelen als „Het Lilliput der werkelijkheid”.

„Het hoofddoel van dit alles,” aldus Julius Gont, „is, ons, dwergen, een plaats te geven waar wij kunnen leven in een omgeving en sfeer, die geheel op ons is afgestemd. Wij zullen nooit gelukkig kunnen zijn, zoolang wij ons in alles moeten aanpassen aan 't

Gulliver's wandeling door de straten van Lilliput's hoofdstad.

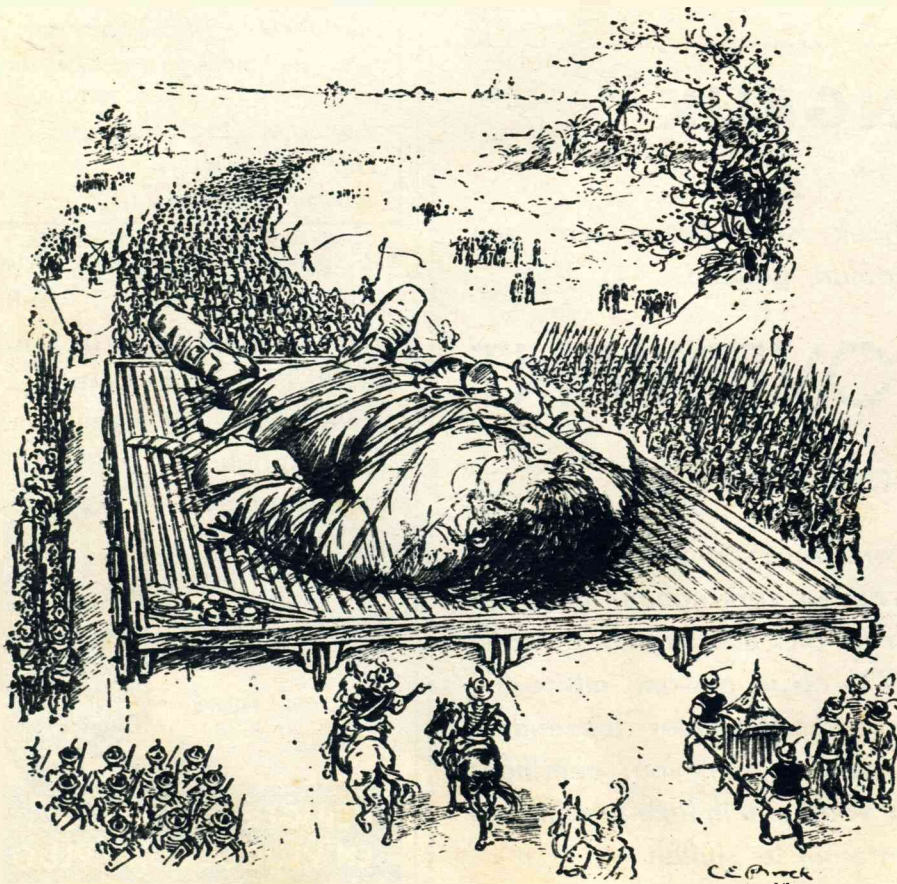

Op deze manier zullen de dwergen in hun eigen spoorwegecoupé's niet meer de couranten behoeven te lezen.

tempo en de afmetingen der doorsnee-menschheid. Wij gaan dus nu onze eigen verhoudingen scheppen, dan zullen wij bevrijd zijn van het minderwaardigheidsgevoel, dat ons tot nu toe drukte en beklemd. Wij zullen ons behaaglijk voelen, vrije mensen, in een eigen omgeving.”

Het gevoel der minderwaardigheid vooral, dat zoo gemakkelijk het hart der dwergen binnensluipt, als zij zien, dat zij meestal tot vermaak der „grooten menschen” dienen, is volgens Julius Gont geheel misplaatst.

Volgens hem zijn de dwergen niet de door erfelijkheid onvolgroeide kinderen van normale ouders, zooals men in wetenschappelijke kringen algemeen aanneemt, maar de regelrechte nakomelingen van een praehistorisch geslacht van blanke dwergen, die vroeger het Europeesche werelddeel bewoonden. Er zijn in den loop der tijden talrijke ondergrondse labirintes ontdekt, met deuren en doorgangen zóó smal, dat alleen een dwergvolk zich daardoor kon bewegen. Deze ondergrondse doolhoven werden

Gulliver wordt door de dwergen gevankelijk naar de hoofdstad gevoerd.

Gulliver kust de hand der keizerin.

THERMOGÈNE

warmte-opwekkende
pijnstillende

watten

tegen

HOEST,
KEELPIJN,
GRIEP, SPIT,
RHEUMATIEK,
STEKEN
IN DE
ZIJ,
ZENUWPIJNEN

Thermogène ontwikkelt een wel-
dadige warmte, die den bloeds-
omloop bevordert en onmiddellijk
een eind maakt aan de congestie,
die verkoudheid, pijn en stijfheid
veroorzaakt. Leg een vel Thermo-
gène op de pijnlijke plek en
U kunt Uw dagelijksche bezig-
heden normaal blijven verrichten.

Doozen à 35 en 55 cent

Het THERMO-KURAS

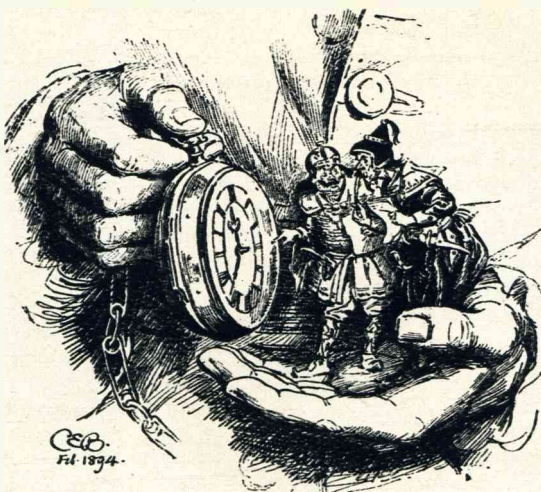
Voor hen, die Thermogène ge-
bruiken bij aandoeningen der
luchtwegen, waarbij het niet
noodig is het bed te houden,
hebben wij het Thermo-Kuras
vervaardigd. Het bestaat uit twee
vellen onzer watten, die op hy-
drophile-gaas genaaid zijn, en is
zoodanig gevormd, dat het rug
en borst bedekt. Verstelbare ban-
den en gespen maken het voor
elke lichaamsgrootte geschikt.
Voor hen, die zeer vatbaar zijn
voor verkoudheid en bronchitis,
is het Thermo-Kuras een onmis-
baar kledingstuk en het doel-
matigste middel ter voorkoming
van alle ziekten, die door vocht
en koude worden veroorzaakt.

THERMO-KURAS fl. 1.10

Verkrijgbaar
bij Apothekers
en Drogisten

"Thermo-Kuras"

Twee officieren van 's konings garde
luisteren naar het horloge van Gulliver.

bloot gegraven in Oostenrijk, Hongarije
en Duitschland, juist in die landen,
waar thans nog de meeste dwergen
geboren worden.

Het is opmerkelijk dat in de sagen,
de legenden en de sprookjes dezer
landen de dwergen het veelvuldigst
optreden in de gestalten van feeën en
toovenaars, die uit den grond te voor-
schijn komen.

Het land, dat door de dwergen is aan-
gekocht, beslaat een oppervlakte van
meer dan honderd vierkante mijl. De
beoefening van landbouw vormt het
hoofdbestaan der dwergen. Hierbij staan
zij natuurlijk voor 'n aantal moeilij-
kheden, die eerst dienen te worden opge-
lost.

Wat het vee betreft, de gewone door-
snee-kip is voor de dwergen natuurlijk
te groot, maar er zijn — gelukkig voor
hen — verschillende zeer kleine kippen-
rassen, die zij in hun dwergenstaat
kunnen importeerden.

Erger is 't al met de paarden! De
praehistorische monsters, die door de
menschheid-in-doorsnee worden ge-
bruikt, vinden in den dwergen-staat
geen... onderdak! Zelfs de Shetland-

ponnies zijn nog rijkelijk
grootte beesten.

En dan de koeien! De
dwergen hebben er maar
van afgezien om deze logge
monsters in hun staat te
importeerden. Zij zullen zich
liever beperken tot geiten.
Ook de waakhonden zijn
over 't algemeen te groot,
misschien kunnen zij pin-
chertjes en andere rassen
van die snoezige schoot-
hondjes met kwaadaar-
digheid en helse woede
bezielen!

De landbouwmachine-
rieën kunnen zij natuurlijk
zelf vervaardigen, aange-
past aan de afmetingen
en behoeften der dwergen.
evenals de verkeersmiddelen, zooals
fietsen, auto's en treinen.

Natuurlijk," aldus Julius Gont, „zal
onze dwergenstaat veel toeristen
trekken. Zij zijn er welkom, maar zij
zullen er niet mogen wonen."

Huwelijken tusschen de dwergen en
de bewoners der gezantschapsgebouwen
— Gont droomt reeds van een verre
toekomst, waarin de dwergenstaat ook
beschikt over 'n specialen zetel (let-
terlijk en figuurlijk!) in den Volken-
bond — zullen niet worden toegestaan.

Ook zullen de vreemdelingen slechts
op vertoon van 'n paspoort de grenzen
van den staat mogen passeeren.

Zoo zijn er duizend en een problemen,
die door Julius Gont en zijn helpers
onder 't oog moeten worden gezet
en... meteen opgelost.

Allen zijn er vast van overtuigd, dat
't plan voor verwezenlijking vatbaar
is en zoo zal dan misschien over eenigen
tijd in 't oude Europa een nieuwe staat
verrijzen, zal het land der Lilliputters
werkelijkheid worden, met eigen mi-
niatuurspoorwegen en -autobanen, met
miniaturstadjes en -dorpen. De foto's,
bij dit artikeltje geplaatst, geven den
lezer reeds een goed idee er over hoe
het er in dezen dwergenstaat zal uit-
zien en toegaan!

Illustraties uit „Gulliver's travels", van Dean Swift. — Uitgave:
MacMillan & Co., Londen.

BELANGRIJK

....

De Hollandsche Bibliotheek is wederom met een
nieuw premieboek uitgekomen, getiteld:

HET HART OVERWINT

door Karl Unselt

Wij bevelen u dit boek om zijn spannenden inhoud
warm aan. Het is vanaf heden verkrijgbaar bij onze
bezorgers, agenten en aan ons hoofdkantoor tegen
den geringen prijs van 17½ ct. in gewone uitvoering
en 70 ct. in luxe-prachtband. Wanneer toezending
per post verlangd wordt, gelieve men voor een inge-
naaid exemplaar 5 ct. en voor een in luxe-prachtband
10 ct. aan postzegels extra bij te sluiten.

Een
nuttige
wenk!

„Toen ik dit leuke kinderjurkje
kocht, hing er een kaartje aan
met een Lux-wasvoorschrift.
Zodra het jurkje vuil was, heb
ik het natuurlijk in een Lux-
soepje gewassen."

„Ging het
goed?" „Uit-

stekend. 't Is keurig schoon ge-
worden, zacht en soepel gebleven
en de kleuren zijn nog zo helder
als toen het pas nieuw was."
„Ja, de fabrikanten van die
leuke jurkjes weten natuurlijk
wel, dat je ze in Lux moet wassen.
Hoe attent om er zo'n handig
wasvoorschrift aan te hangen!"

De grote verdienste van
Koudwater Lux is de snelle
oplosbaarheid, zelfs in koud
water. Zodoende komen er
zowel bij het wassen als
bij het spoelen
nooit onopge-
loste zeep-
deeltjes in het
weefsel en
wordt vooral
wol nooit hard
of stug.

VEILIGER DAN VEILIG...
EN VLUGGER DAN VLUG

*Met Carnaval, bij maneschijn,
Zit hier Pierrot, met minnepijn,*

*Hij ziet hier toe, met leede ooghen,
Hoe hij door Colombine wordt bedrogen.*

Door een enkel schot verwisselde Harry Ashton (Herbert Marshall) zijn luxe-leventje met een cel.

Zijn vrouw (Gertrude Michael) had het laatste woord en ook . . . het laatste schot aan het einde van de film. De man, die indirect door haar schuld 17 jaar lang in de gevangenis had doorgebracht, werd, daar hij haar afschuwelijke chantage dwarsboomde, uit den weg geruimd. Het was echter tevens de laatste euvel daad, welke zij kon stellen.

DE MAN, DIE TERUGKWAM....

E. A. Dupont is een knap regisseur, die reeds verschillende bewijzen van zijn kundigheid heeft gegeven, o.a. met de in 1930 gemaakte film ATLANTIC. Reeds eenige jaren zit hij ergens in Hollywood, waar zijn productievermogen niet zoo groot is als aanvankelijk gehoopt werd. Een zijner eerste films nu is deze, die hij voor PARAMOUNT maakte en die binnenkort in Nederland zal worden uitgebracht.

Nieuw is het drama niet, dat ons in deze film voor oogen getooverd wordt.

Reeds verschillende malen zijn soortgelijke onderwerpen behandeld, doch 't groote succes, dat zij hadden, heeft de filmmakers steeds weeraan doen besluiten er andermaal naar te grijpen. Het is echter de wijze waarop de stof verwerkt is, die het 'm doet en die er waarschijnlijk toe zal bijdragen, dat men thans met even dankbare en enthousiaste oogen dit zoo radicale Amerikaansche drama zal bekijken als vroeger. Want Amerikaansch is het heel sterk, dat staat als een paal boven water. Al wordt er ook maar een paar keer in geschoten, daar staat tegenover, dat ieder schot raak is en telkens een groote verandering in den gang van het verhaal brengt. De man die terugkwam is de voormalige houder van een speelhuis, tot levenslange gevangenisstraf veroordeeld, wijl hij den man, die zijn oogen naar zijn vrouw had durven opheffen, à bout portant neerschoot. Alvorens naar de gevangenis te worden gebracht, heeft hij zijn kind in veilige handen gesteld, zonder dat zijn vrouw daar iets van weet. Zeventien jaar later krijgt hij gratie en juist op het goede oogenblik om er voor te kunnen zorgen, dat zijn aan lager wal geraakte vrouw haar voornemen, om chantage te plegen op de opvoeders van haar kind, niet ten uitvoer kan brengen. Dat kostte andermaal twee menschenlevens, maar het doel werd bereikt, want het meisje trouwt met het ongerepte bewustzijn, dat zij het kind is van een paar andere menschen. Dit is zoo ongeveer het gegeven, doch de uitwerking is helder en klaar en met groote kennis van zaken, iets waarvoor trouwens de naam van E. A. Dupont borg staat, al willen we daarmee ook geenszins beweren, dat zijn verblijf in de U.S.A. zijn kunstenaarschap veredeld heeft. Maar dat is een andere kwestie, die hier eigenlijk niet ter zake doet.

De dochter (Jane Rhodes) van dit liefstallige echtpaar, die er echter heelemaal niet van bewust is, dat zij uit een misdadigersomgeving komt. Zal het de slechte moeder gelukken, het geluk van haar kind te verstoren?

Droevig lot van een rijken hond

De ongehuwde juffrouw Margaret McDermott, te Chicago, die kortelings overleed, vermaakte aan haar hond, „Pet”, haar heele vermogen van ruim vijftienduizend dollar. Hierdoor werd de vijfjarige witte kees een der rijkste honden van Amerika, en tevens de ongelukkigste.

Wat zijn lichamelijke behoeften betreft wordt Pet natuurlijk puik verzorgd: hij heeft een aangenaam onderdak, wordt keurig onderhouden en krijgt geregeld smakelijk eten, maar hij is zelf geen meester van zijn hondenleven en kan zich op een echt tehuis naar zijn smaak niet beroemen. Een gewone hond, die niet meer waard is dan de prijs van zijn halsband en zijn belastingpenning, mag katten achterna zitten, en met kinderen stoeien, en naar hartelust deelnemen aan hondsche spektakels — Pet echter kan en mag niets van dat al.

En alsof die rampspoed nog niet groot genoeg was — zijn recht op de erfenis wordt nog voor de rechtbank van Chicago betwist ook, en in plaats dat hij begrepen wordt, meegevoel vindt, hoort hij de menschen hatelijke opmerkingen maken over de hoeveelheid geld, die voor hem besteed wordt.

Ja, wél is Pet een arm rijk hondje geworden, toen hij de trouwe metgezel van juffrouw McDermott werd! De rijke vrijgezellin overstelpde hem met genegenheid. Dit vond Pet wel prettig — alleen had 't niet zoo'n jaloersche liefde moeten zijn. Door de ramen van de woning zijner meesteres, Wayne Avenue 5347 te Chicago, kon hij het gedartel van andere honden in het nabije park gadeslaan. Groote honden en kleine honden en middelmatige honden, ze waren er allemaal. Als Pet zijn natten zwarten neus, niet grooter dan een knoop, stevig tegen de

Weemoedig aanschouwt Pet het gedartel van zijn minder rijke, onbezorgde soortgenooten in het park....

ruit drukte, kon hij zelfs een paar van zijn hondsche kennis herkennen.

Pet was dol op kinderen, maar juffrouw McDermott niet. Dus mocht hij, zoolang zij leefde, nooit met kinderen spelen, en na haar dood bleek er in haar testament een bepaling te staan, waardoor dat amusement hem uitdrukkelijk verboden werd. Eén der alinea's zei: „De uitvoerder van mijn laatsten wil moet zorgen, dat mijn witte Eskimo-keeshond (reu) wordt toevertrouwd aan de zorgen van een vrouw, die van honden houdt, en die hem een prima tehuis zal geven, waar geen kinderen zijn.”

Toen juffrouw McDermott overleden was, werd Pet naar de woning geleid van mevrouw Hilde Rohde, die de dame in de laatste weken van haar ziekte verpleegd had. Dit was een kort tijdperk van geluk in het leven van Pet, want mevrouw Rohde had een kleinzoon van zeven jaar, Laurence Dennis, die het dier ging troetelen en onderwijzen.

In drie weken tijds leerde Pet de gewone hondenkunsten aan. Hij kon doodliggen, mooi zitten en „spreken”, en over den molligen uitgestrekte arm van zijn jeugdigen meester springen. Pet was één en al pret en energie, als men hem vergeleek met het bundeltje luiheid, dat in de woning van wijlen zijn meesteres op fluweelen kussentjes had gerust.

Maar het was een korte vreugde. Laurence Dennis was een kind, en juffrouw McDermott had Pet bij testamentaire beschikking verboden, bij kinderen in huis te wonen. De uitvoerder van het testament, George Trude, een advocaat, kwam Pet dus weghalen, en bracht hem tijdelijk in zijn eigen woning over. Toen legde mevrouw Rohde een rekening over voor het onderhoud van Pet.

Op die rekening stonden twee posten; ten eerste de verzorging, voedsel inbegrepen; ten tweede „auto-huur”. Juffrouw McDermott was namelijk de laatste drie weken van haar leven te ziek geweest, om met Pet uit te rijden, dus had mevrouw Rohde toen een auto tot dat doel gehuurd, à \$ 1.00 per half uur.

Het kostgeld voor Pet was allesbehalve laag; er stond \$ 25 per week voor opgeschreven: beide posten totaal beliepen \$ 32 per week.

Deze hoge rekening wekte de verontwaardiging op van den advocaat Thomas W. Flynn. Toen de neef en de nicht van juffrouw McDermott, Martin J. Clarke en mevrouw Mary Prendergast, een beroep op het gerecht deden, om het testament nietig te laten verklaren en Pet van zijn erfdeel te berooven op grond, dat de erflaterster niet goed bij haar hoofd moest zijn geweest, betoogde hun advocaat, mr. Flynn:

„Het is waanzinnig, een kapitaal vast te zetten voor de verpleging van een hond, terwijl duizenden kinderen in Chicago verzorging en eten te kort komen. De nalatenschap kan, tegen 6%, een inkomen van \$ 1500 per jaar opleveren, genoeg dus, om een heel gezin royaal te onderhouden.”

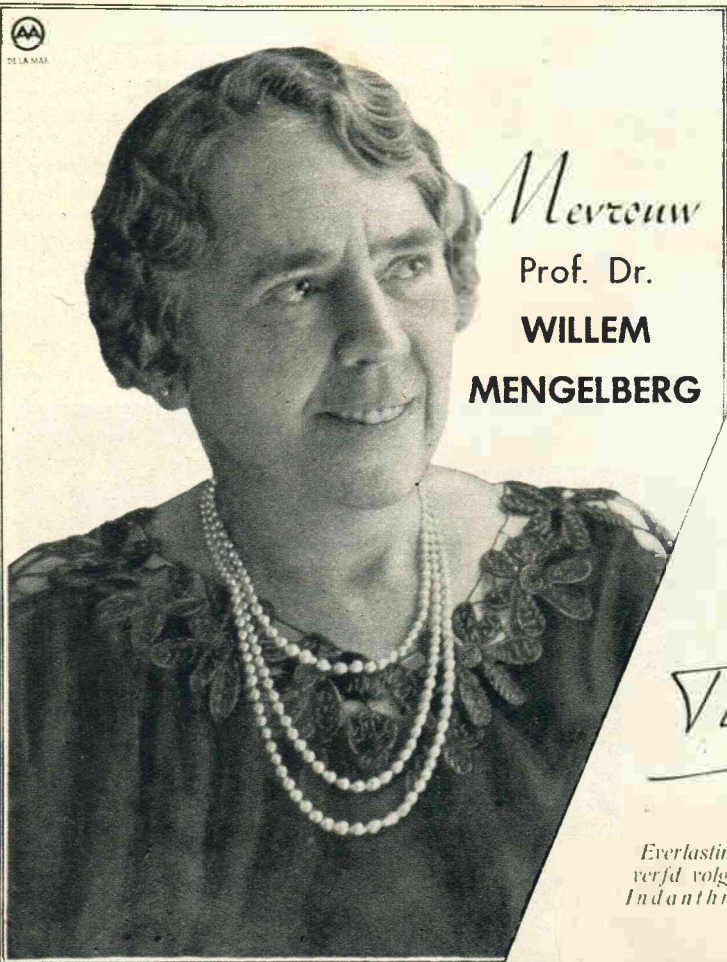
In afwachting van de rechterlijke beslissing woont Pet volgens zijn stand bij mr. Trude, den executeur, in. Het echtpaar Trude heeft geen kinderen. 's Winters wonen zij in de stad, 's zomers nemen zij Pet mee naar buiten. De hond wordt teederlijk bewaakt en verzorgd door de Trudes en hun personeel.

Intusschen voelt Pet zich nog verre van gelukkig. Als hij de kans kreeg, ging hij waarschijnlijk op een holletje terug naar het huis van mevrouw Rohde, om met Laurence Dennis te spelen, en hij zou er zich niets van aantrekken, of mevrouw Rohde hem voor kost en inwoning \$ 32 per week rekende of het dubbele van dat bedrag.

Misschien zou Pet het ware geluk vinden, als hij geadopteerd werd door een der honderden menschen, die aangeboden hebben, voor hem te zorgen, sinds de omvang van zijn erfenis bekend werd.

Maar Pet huldigt nogal bedenkelijke opvattingen over die hondlievende aanbiedingen. Hij is er lang niet zeker van, of de liefhebbers hem tot zich willen nemen om hemzelf, of omdat ze zin hebben in zijn \$ 25.000.

WAT ANDEREN ZEGGEN VAN EVERLASTING

Mevrouw
Prof. Dr.
WILLEM
MENGELBERG

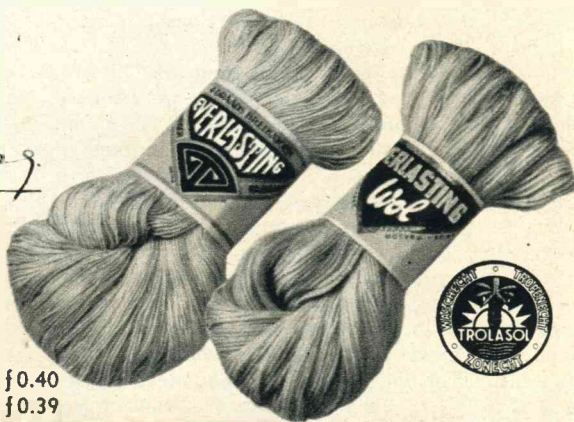
Echtgenoot van een der meest geniale toonkunstenaars in de geheele wereld te zijn, is een voorrecht, dat slechts aan weinige dames tebeurt valt. Mevrouw Mengelberg kan op dit voorrecht bogen: en niemand is meer enthousiast dan zij-zelve, wanneer de Groote Orkestleider zijn triomfen viert en stampvolle zalen in verrukking brengt. Maar Mevrouw Mengelberg stelt óók belang in de écht vrouwelijke dingen van het leven - en daarom kan zij ons iets vertellen van Everlasting:

„Ik brei nog al eens iets voor kinderen in mijn omgeving en ook voor eigen gebruik. Dat ik daarvoor altijd Everlasting kies, ligt eigenlijk voor de hand, want niet alleen is dit een merk van Nederlandsch fabrikaat, maar het is bovendien oneindig veel beter dan onverschillig welke andere breiwool en katoen uit het binnen- of buitenland. Het verbaast mij heelemaal niet, dat Everlasting onder ons, dames, zooveel opgang maakt”.

Villy Mengelberg

Everlasting wol en katoen zijn ge-
verfd volgens Trolasol-systeem en
Indanthren-Trolasol systeem.

breikatoen p. knot f0.40
wol p. knot f0.39

EVERLASTING

MEISJESSPEELPAKJE

LEEFTIJD 3—4 JAAR

Benodigd 150 gram crème, 100 gram blauw en wat rood, donkerblauw, geel en beige Everlasting breikatoen, 4 aluminium breinaalden no. 2½, 1 stalen haaknaald no. 4, 8 knoopjes en 2 drukknoopjes.

Men breit het pakje in 2 delen, een vóór- en achterkant, en men zet op onderaan de pijpjes. Het gehele pakje is 47 cm. lang en de lengte van de mouwtjes is 24 cm., zonder den omslag; 3 cm. is 8 st. breed en 11 n. hoog.

Voorkant: Opzetten met blauw voor het halve rechterpijpje 28 st. Hierop 12 n. 2 r., 2 aver., vanaf hier gaat men tricotst. breien.

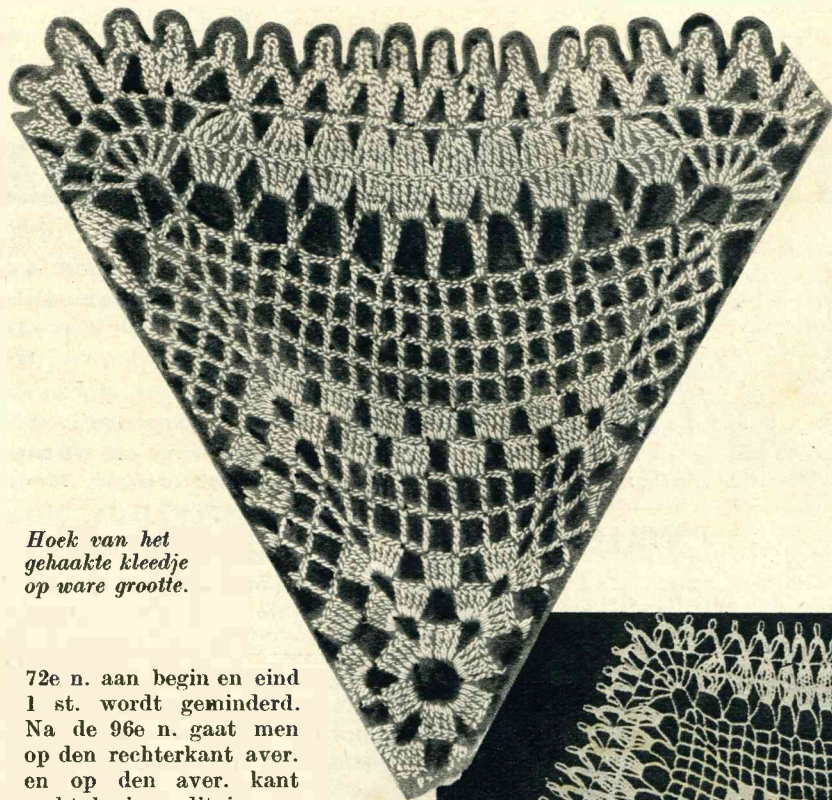
13e n. 2 r., uit den volgende st. 2 st. breien, 8 × herhalen, 1 r. (37 st.) Nu gaat men voor het kruisje op het eind van de aver. naald en aan 't begin van de r. n. 1 st. meerderen. Dit herhalen totdat men 48 st. heeft. Voor het halve linkerpijpje zet men ook 28 st. op en breit dit als het rechter, doch tegengesteld. Nu zet men de st. van de beide pijpjes op 1 n. en wel zoo, dat de kruisjes tegen elkaar komen; er zijn nu 96 st. Hierop breit men 68 n. Nu gaat men met crème verder het bovenstuk breien. Brei 52 n., verdeel daarna voor het split de st. in tweeën en ga op 48 st. het rechtergedeelte breien. Brei 18 n. Hier begint het schouderpasje. Men breit als volgt: begin aan den rechterkant, 15 st. r. * 2 aver., 2 r. te zamen, 1 r., vanaf * 5 × herhalen. Er blijven 42 st. en de n. eindigt men met 3 aver. Terug 1 st. afhalen en r. op r. en aver. op aver. breien. Zoo breit men door totdat het pasje 12 n. lang is. Nu voor den hals aan den kant van het split 10 st. afkanten en 3 × om de andere n. 1 st. minderen. Het pasje in patroon doorbreien, totdat het in het geheel 30 n. lang is; afkanten.

Nu op de 48 st., die men bij het split heeft laten staan, het linkergedeelte breien. Dit breit men als het rechter, maar tegengesteld.

Achterkant: Men zet op en breit als bij den voorkant, totdat de st. van de pijpjes weer op een naald staan. Nu breit men hier een verhooging, als volgt: brei aan den rechterkant 56 st., omkeeren, 16 aver., omkeeren, de n. recht terugbreien, 1 n. aver., nu 64 recht, omkeeren, 32 aver., omkeeren, de n. r. terugbreien, 1 n. aver.; men gaat steeds 8 st. verder. Dit herhaalt men totdat er nog 8 st. over zijn. Nu weer verder breien, totdat het blauwe broekje aan den zijkant evenveel n. hoog is als aan den voorkant. Dan het bovenstuk van crème breien; dit breit men als den voorkant, maar zonder split. Ter hoogte van den schouderpas breit men 3 aver. * 1 r., 2 r. samen, 2 aver., vanaf * 5 × herhalen, 30 st. r., * 2 aver., 1 r., 2 r. samen, vanaf * 5 × herhalen, 3 aver.; blijven 84 st. Dezen pas breit men 30 n. hoog, r. op r., aver. op aver.

Er wordt geen hals ingebreid, men kant dus alle st. tegelijk af, als het pasje 30 n. lang is.

Mouwtjes: Opzetten met crème 56 st., hierop breit men 96 n. tricotst., waarin in de 24e, 48e en

Hoek van het gehaakte kleedje op ware grootte.

72e n. aan begin en eind 1 st. wordt geminderd. Na de 96e n. gaat men op den rechterkant aver. en op den aver. kant recht breien; dit is voor de manchet. Zoo breit men 12 n. en met blauw 8 n. r. (is 4 ribbels), afkanten.

Voor het ceintuurtje zet men met blauw 148 st. op, hierop breit men 16 n. r. (is 8 ribbels), afkanten.

Kraagje: Naai de schouders aan elkaar; men neemt van den achterkant evenveel st. als men bij de voor-schouders heeft. Men neemt rond den hals 78 st. op. Brei hierop met crème 20 n. tricotsteek en met blauw 8 n. r. (is 4 ribbels), afkanten.

Afwerken: Naai de zijnaden dicht tot op 4 n. onder de schouderpasjes. Dit stuk blijft open voor de armsgaten; naai de naden van de

mouwtjes dicht. Plaats nu de mouwtjes in de armsgaten. Haak met crème 1 toer vasten om het split. Langs 't kruisje, dat open blijft, haakt men met blauw aan den voorkant 1 toer met lusjes. Men werkt als volgt: * 8 vasten, 8 lossen, deze haakt men met halve vasten op de 2e vaste terug, om de 8 lossen, 8 vasten, vanaf * herhalen, er komen 8 lusjes. Aan den achterkant haakt men 2 toeren vasten, hierop plaatst men de knoopjes.

Voor de sluiting van het split draait men 2 koordjes, ca. 32 cm. lang, knoopt de einden af en plaatst ze 10 st. vanaf het split onder den kraag. Het ceintuurtje hecht men op den rechter-zijnaad in het midden vast en naait op de einden de drukknoopjes. Men werkt op den voorkant met kruissteek 3 figuurtjes.

SIERLIJK ZESHOEKIG KLEEDJE

GEHAAKT VAN EEN RESTJE HAAKGAREN

Jammer om dat restje fijn haakgaren zoo renteloos in uw handwerkmandje of restjesdoo te laten liggen. U zou er zoo goed dit aardige kleedje van kunnen maken, dat gehaakt werd van garen nr. 80 en een middellijn heeft van 19 cm., waardoor het bv. heel goed op een presenteerblaadje, een bonbonschaaltje of iets dergelijks kan gelegd worden, iets wat zoo buitengewoon aardig staat. We beginnen in het midden met een ring van 24 lossen en haken daarna als volgt:

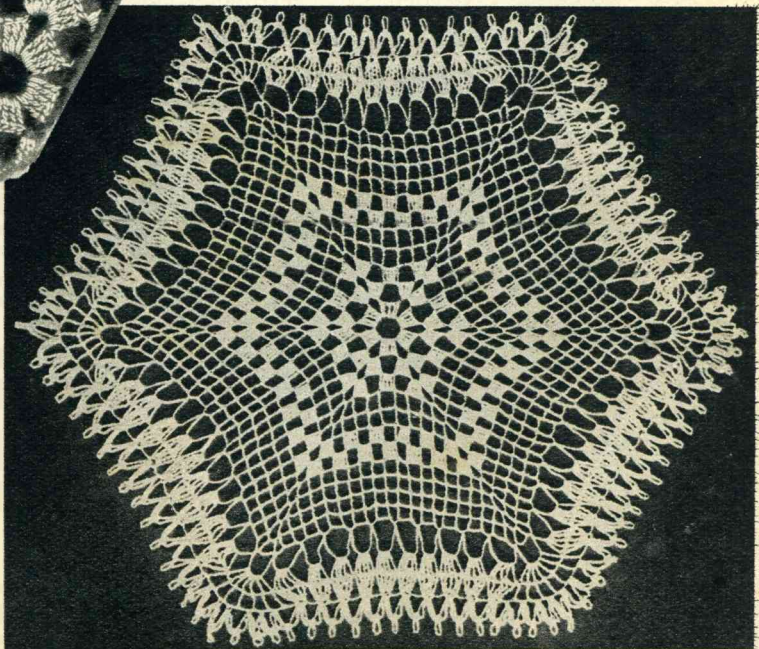
1e toer: 6 × afwisselend 5 d. st. om den ring en 5 lossen. In plaats van het 1e d. st. haakt men altijd 4 lossen. Op het einde den toer met 1 kettingsteek aan het begin van den toer vastmaken.

2e toer: met kettingsteken tot aan de 2e losse van het 1e boogje haken. Dan om ieder lossenboogje 5 d. st., 5 lossen, 5 d. st. en nog 5 lossen haken.

3e toer: met kettingsteken tot aan de 2e losse van het eerste boogje; × 5 d. st., 5 lossen en nog 5 d. st. om de volgende 5 lossen; 3 lossen, 5 d. st. in het volgende gaatje, 3 lossen. Vanaf × steeds herhalen.

4e toer: 1 d. st. in het 1e der 5 d. st., 3 lossen, 1 d. st. in 't laatste d. st. van dezelfde stokjesgroep, 3 lossen, 1 d. st. om de volgende 5 l., 5 lossen, 1 d. st. om dezelfde 5 l., 3 l., 1 d. st. in het volgende d. st., 3 l., 1 d. st. in het laatste d. st. van dezelfde stokjesgroep; 3 l. 1 d. st. in het volgende d. st., 3 l., 1 d. st. in 't laatste d. st. van dezelfde stokjesgroep, 3 l. Vanaf het begin steeds herhalen.

5e toer: telkens afwisselend 1 d. st. in 't volgende d. st. en 3 l.; voor de hoeken haakt men: 3 l., 1 d. st., 5 l., 1 d. st. en nog 3 l. om de volgende 5 l. Daarna verder afhaken volgens werkproefje.

DIVERSE KOUDE SCHOTELTJES

ZALMSLA (6 à 8 personen)

2 blijms zalm, 1 fleschje mayonnaise, 2 kropjes sla, 2 hard gekookte eieren, 4 tomaten, zilveruitjes, augurkjes en kappertjes.

Ontdoe de zalm van graten en vellen en verdeel ze in groote stukken. Leg in het midden van een schotel eenige mooie, gele blaadjes sla in den vorm van een krans met de punten naar boven. Leg hierin en hiertusschen een stukje zalm, giet er wat mayonnaise overheen. Leg vanuit dit middelpunt in den vorm van een breede, rechte streep wat zalm, die met mayonnaise wordt overgoten. Leg er smallere streepjes fijn gehakt ei, waarop fijn gehakte peterselie is gestrooid, tusschen. Verder streepjes van schijven tomaat, augurkjes en zilveruitjes.

KREEFTSLA (6 à 8 personen)

2 blikjes kreeftmayonnaise, 1 kropje sla, 2 hard gekookte eieren, 5 tomaten, zilveruitjes, kappertjes, olijven, enz. Bereid deze sla als zalmsla.

KIPPENMAYONNAISE (6 à 8 personen)

300 gram vleesch van kip, 2 kropjes sla, 1½ eetlepel slaolie, 3 eetlepels kruidenazijn, wat zout en peper, 1 eetlepel kappertjes, mayonnaise, 2 hard gekookte eieren, piccalilly.

Snijd van de kip het vleesch in niet te kleine stukken. Roer olie, azijn, peper zout en kappertjes door elkaar en vermeng hiermee de stukjes kip. Laat dit mengsel onder af en toe roeren eenige uren staan. Maak de sla met wat olie en azijn, peper en zout aan, leg deze op een schotel, giet er nog wat mayonnaise overheen en leg hier vervolgens de stukjes gemarineerde kip op. Maak alles zoo glad mogelijk, door er nog wat mayonnaise overheen te gieten. Leg in het midden van de opgehoopte massa een kapje van een hard gekookt ei en leg vanuit dit middelpunt naar alle zijden in den vorm van een ster groote strepen van piccalilly. Garneer verder nog met partjes hard gekookt ei.

HARINGSALA (6 personen)

3 zoute haringen, 2 zure appelen, 1 groote biet, 300 gram koude gekookte aardappelen, 2 kropjes sla, mayonnaise, 1 hard gekookt ei, augurkjes, 2 tomaten.

Week de haringen eenige uren in water met een scheutje melk, om den zouten smaak wat te verdrijven. Snijd ze vervolgens in kleine stukjes, snipper de appelen en hak de biet fijn. Maak de aardappelen met een vork of puree-knijper fijn. Hak van 1 krop sla de blaadjes fijn. Vermeng alle ingrediënten met elkaar, roer er naar smaak wat mayonnaise doorheen. Maak van dit mengsel een glad bergje op een schotel, giet over 't geheel nog wat mayonnaise, leg in het midden een opgerold stukje haringfilet, leg vanuit dit middelpunt naar alle kanten dunne reepjes augurk, waartusschen stervormig uitgesneden schijfjes tomaat worden gelegd. Versier den onderste rand van de haringsla met partjes hard gekookt ei, blaadjes sla, waarop schijfjes tomaat en waaiervormig uitgesneden augurkjes.

ITALIAANSCHESLA (6 personen)

1 blik gemengde groenten of versche groenten in combinatie met groenten uit blik als: worteltjes, bloenkool, sla-boonen of prinsesseboonen en dop-erwtten; 150 gram ham, een paar augurkjes, 200 gram tomaten, 50 gram oude kaas in dobbelsteentjes gesneden, 2 à 3 hard gekookte eieren, peper, zout,

olie, azijn, peterselie (ongeveer ½ eetlepel), mayonnaise. Voor de marinade: 1 theelepel mosterdpoeder, 1 dl. slaolie, ½ dl. azijn, gehakte prei, stukjes ui, mespuntje zout en peper.

Kook, zoo nodig, de groenten gaar en laat ze uitlekken. Snijd ze in kleine stukjes of reepjes, maar niet te fijn. Hak de ham fijn, tevens de augurkjes. Laat de groenten, ook de tomaten, ham en eieren ieder afzonderlijk gedurende ½ uur in de marinade trekken. Deze marinade bereidt men door mosterdpoeder en een weinig azijn met wat zout en peper tot een papje te roeren, hierbij langzaam de olie te gieten en daarna de rest van den azijn erbij te voegen. Tevens voegt men er het gehakte preitje en stukje ui bij. Vermeng ten slotte alle ingrediënten, waarvan boven genoemde uit de marinade gehaald zijn, met elkaar en voeg er mayonnaise naar smaak bij. Doe het mengsel in een glazen schotel en garneer het slaatje als volgt: Leg in het midden een kransje van partjes hard gekookt ei. Spuit vanuit dit middelpunt 8 langwerpige bladen in den vorm van een ster, van mayonnaise, die, wanneer ze niet stijf genoeg mocht zijn, met wat gelatine tevoren kan vermengd worden. Vul de ruimten binnen den omtrek der „bladen" op met fijn gehakte augurkjes, fijn gewreven eigeel of eiwit, geraspte kaas, gesnipperde zure appelen, reepjes tomaat, gehakte aspic, enz.

Leg tusschen de „bladen" waaivormig uitgesneden augurkjes, afgewisseld met schijfjes opgerolde ham.

WAT ZULLEN WE ETEN?

- Zondag:** Vermicellisoep. Blinde vinken. Spertieboonen (uit blik). Aardappelen. Sneeuwpudding.
- Maandag:** Varkensrollade. Gestoofd Brusselsch lof. Aardappelen. Wentelteefjes.
- Dinsdag:** Koude rollade. Gestoofde koolraap. Aardappelen. Vermicellischotel.
- Woensdag:** Gebakken bokking. Gestoofde bieten. Aardappelen. Karnemelkpap.
- Donderdag:** Gekookt spek. Stampot van zuurkool. Deensche vla.
- Vrijdag:** Magere groentesoep. Gestoofde garnalen. Winterwortelen. Aardappelen.
- Zaterdag:** Runderrolletjes. Appelpoes. Aardappelen. Rijstebrij.

NUTTIGE WENKEN

Bij het schoonmaken van groenten en fruit hebben de handen der huisvrouw vaak veel te lijden. Afwrijven met een citroenschil draagt er echter voor een groot deel toe bij, de handen weer hun oorspronkelijk uiterlijk terug te geven.

Velvet kan uitstekend gewassen worden in een zeepsopje van warm regenwater en een of andere zachte vlokkenzeep. We spoelen het goed na in helder koud water en hangen het nat in de buitenlucht op om te drogen.

MINTA Keps

Verkade's „Minta Keps" zijn heerlijk frisch in den mond. Ook bij thee smaken zij bijzonder goed. Probeert U ze eens! Prijs 2 ons voor 25 cent. In luxedoosjes 40 cent. Vraagt U uw winkelier ook eens naar de verschillende andere soorten Verkade's „Keps"!

VERKADE

Geen hinder meer van droge nagelriemen.

Het nieuwe Cutex-oliehoudende nagelriemwater (Cutex Oily Cuticle Remover) houdt Uw nagelriemen soepel en glad.... en verwijdt de oude nagelriemen op gemakkelijker en eenvoudiger wijze.

Cutex artikelen zijn overal verkrijgbaar.

CUTEX

voor
gesoigneerde
nagels.

Ja...ik ben blij dat ik
weer teruggekomen ben op
SUNLIGHT ZEEP

U bent heus voordelig uit elke keer, dat U Sunlight Zeep koopt. Geen andere zeep geeft zulk een „overvloedig vet sop" dat de vuile plekken in Uw goed volkomen helder maakt zonder hard wrijven. Sunlight Zeep biedt U het beste, wat op zeepgebied bestaat en is nu toch goedkoper dan ooit. Bovendien heeft elk pak nog een bon voor fraaie geschenken.

nu
10ct
met geschenken
bon

BLOUSES WEER IN HET MIDDELPUNT DER BELANGSTELLING

den rok gedragen kan worden, zal velen welkom zijn, daar lang niet elk figuur op zijn voordeel uitkomt met in den rok gedragen blouse. Nieuw is de wijze, waarop de ruimte in de bovenmouw verwerkt is.

Model nummer twee doet al héél erg ouderwetsch aan en tóch zullen we volgend seizoen weer veel smockwerk zien.

Nog veel ingewikkelder is de verzameling platte plooien, waaruit het vest van de derde blouse bestaat. Daar hier als materiaal tafzijde gekozen werd, staan de stolpplooien eenigszins uit, wat oorzaak is, dat dit model uitsluitend voor niet zware figuren geschikt is.

Tenslotte een extra gedistingeerd model van fijne zwarte kant over witte tafzijde.

's Ochtends van huis gegaan in een zwart mantelpakje met zoo'n blouse is men ook voor middagthee en zelfs voor bezoek aan restaurant paraat.

Nu de eerste schuchtere sneeuwkllokjes te voorschijn piepen en een enkele zonnedag reeds spreekt van komende lente, staat het mantelpak weer in het midden der belangstelling. En mèt het mantelcostuumpje als onmisbaar attribuut óók de blouse.

Volgend seizoen over het algemeen minder casaques dan dezen winter, óók al met het oog op de kwieke korte jasjes, de z.g. „spencers”, die naar aanleiding van de Rubens-tentoonstelling ten toonee zullen verschijnen. Blouses, die van wel geheel verschillend materiaal vervaardigd worden, al naar haar bestemming. Voor het tweedpakje van 's ochtends vooral veel jersey-stoffen. Voor het gekleeder ensemble voor het middaguur zijde, crêpe de chine, marocain, taf, velours en van die alleraardigste reliëfstoffen, waaraan het volgend seizoen zoo rijk zal zijn.

Voor 's avonds naast lamé en ciré vooral kantstof. Het feit, dat de blouse van het eerste plaatje boven

ALS DE STRENGSTE KOU VOORBIJ IS

38a. Mantelcostuum van wollen stof, twee rijen knopen, ingezette panden, bontcol; de rok heeft een voorbaan met plooiën. Benodigd: 3 m. à 140 cm. br. Verkrijgbaar in maat 40, 42, 44, 46.

42a. Mantelcostuum van effen stof, driekwart lang, tailleurmodel, kleine kopmouw, rok met overslag. Benodigd: 3.25 m. à 140 cm. br. Verkrijgbaar in maat 40, 42, 44, 46.

46a. Mantelcostuum van noppé, raglanmodel, rug met ingezet figuur, hoog gesloten, kraag van fluweel, rok met overslag. Benodigd: 3.25 m. à 140 cm. br. Verkrijgbaar in maat 42, 44, 46, 48.

Van alle in deze rubriek afgebeelde genummerde kostuums, die ontleend zijn aan het modealbum „Winterweelde” zijn patronen verkrijgbaar tegen den prijs van 50 cts. voor complets, 35 cts. voor mantels en japonnen en 20 cts. voor rokken, blouses, kleine avondjassen en kinderkleding. Bij bestelling vooral opgeven 't gewenschte maatsnummer. Bestellingen kunnen geschieden bij uw agent of bezorger; door girostoring op No. 294631; door toezending van het bedrag per postwissel of in postzegels (alleen van 5 en 6 cent) aan het PATRONENKANTOOR „PANORA”, NASSAUPELLEIN 1, HAARLEM waarbij 5 cts. extra voor toezending per post verschuldigd is. Men kan echter de patronen ook afhalen aan het bureau van dit blad.

„IK HEB MIJN BEST GEDAAN”...

Hoe langer ik leef, hoe meer ik tot de overtuiging kom, dat „ik heb mijn best gedaan” een vervelende uitvlucht is, om onze vaak meer dan treurige middelmatigheid te verontschuldigen.

Natuurlijk zijn er mensen, die het heel eenvoudig en echt-gemeend zeggen, niet als een uitvlucht of een verontschuldiging, maar eenvoudig als een feit, dat zij meenen te moeten constateren. Met rustige zekerheid zijn zij ervan overtuigd, dat zij al hun krachten, vaak meer dan menselijkerwijze gesproken mogelijk was, hebben ingespannen om het gestelde doel te bereiken. Ondanks alle teleurstelling en tegenwerking hebben zij weten door te zetten, tot zij bijna niet meer konden. Maar zij gaven den moed niet op en... bereikten tenslotte ook wat zij wilden bereiken! Grote mannen en vrouwen, helden en heldinnen moeten zoo hebben gewerkt en geworsteld voor hun ideaal.

Maar... ik heb het nu niet over zulke helden en heldinnen, doch wel over onszelf, mij en u, doodgewone... mensen, die iederen dag opnieuw weer „ons best” doen. Het is niet genoeg. En wij weten dat! Wij mikken zoo hoog, maar wij komen zoo bedroevend veel lager neer. Of — wat nog erger is — wij geven ons niet eens meer de moeite om hoog te mikken, maar leven rustigjes voort, terwijl we gelaten en misschien wel een tikje zelfvoldaan zeggen: „Och, ik doe mijn best.”

Wij zeggen dat, omdat we zelf weten, dat het niet waar is, althans niet voor de volle 100% en ook nog niet voor 90%!

Als wij werkelijk — ieder voor onszelf — ten volle beseffen, wat voor krachten, talenten en mogelijkheden er in ons sluimeren, dan mogen wij ons werkelijk niet langer tevreden stellen met een leven, waarin wij onszelf slechts

voor de helft of misschien zelfs voor veel minder geven en de rest „onder water houden” — om het zoo maar eens uit te drukken.

Wij zijn dan als de ijsberg, die óók voor het grootste gedeelte onder water blijft en zich maar voor een achtste gedeelte boven de oppervlakte daarvan verheft. Zou er geen kracht denkbaar zijn, van buitenaf, die deze logge ijsmassa op kan heffen, tot zij, zooal niet geheel, dan toch voor het overgrote deel te voorschijn komt?

Dat de ijsberg voor zeven-achtsten onder water blijft, is geheel overeenkomstig de wetten der natuur. Hijzelf heeft niet de kracht in zich om zich verder boven de watermassa te verheffen. Daárom juist gaat de vergelijkings tenslotte niet op. Want wij hebben wel degelijk de kracht in ons, om ons op te heffen, boven het gewone niveau uit, zoodat al onze sluimerende gaven tot volle activiteit opgestuwd worden.

Die kracht is onze wil, die maken moet, dat het niet bij hoog-mikken alleen blijft, maar dat wij het gestelde doel zooal niet geheel bereiken, dan toch zoo dicht mogelijk benaderen.

Wat wij moeten doen?

Gelooven en vertrouwen in die innerlijke kracht! En och, verder heeft ieder voor zich toch wel op de eerste en voornaamste plaats zijn grotere en kleinere dagelijkse plichten. Die zoo goed, zoo volmaakt mogelijk te vervullen, en daartoe iederen dag weer opnieuw het voornemen te maken, dat is zeker wel het eerste doel, dat wij ons moeten stellen. Juist door in het kleine groot te zijn, zullen wij ver uitkomen boven het kleine, bekrompene en middelmatige.

Dat kunnen we slechts bereiken door in alles beter dan „ons best” te doen!

Kom je bridgen vanavond?

Nee, ik kan niet. Ik heb weer zoo'n ontzettende last van verstopping en ga vanavond groote schoonmaak houden

En morgen...?

Dan voel ik me slap en beroerd. Maar wat wil je?

Dat je eens even naar me luistert. Mijn dokter gaf me een geneesmiddel tegen mijn chronische constipatie. 't Heet Normacol, is zuiver plantaardig en zacht-werkend.

Werkelijk, dat is abnormaal!

Integendeel, Normacol maakt je ingewanden juist weer normaal.

Heusch? Hoef ik dan niet thuis...?

Nee, koop even een busje en kom gerust. Normacol geneest je geleidelijk.

Nu, als het jou van je chronische constipatie afgeholpen heeft, moet het wel goed zijn!

VOOR H.H. MEDICI

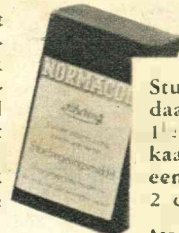
Normacol is een zuiver plantaardig laxermiddel (hoofdbestanddeel: plantenharz). Het bevat geen scheikundige bestanddeelen, die den darmwand prikkelen, noch vloeibare paraffine.

De Normacol-korreltjes zwellen in den darminhoud gelatineus op en maken de ontlasting los en gemakkelijk. De kleine hoeveelheid FRANGULA in Normacol stelt de darmwandspieren in geregelde werking, totdat de normale toestand weer is ingetreden. Aan Normacol raakt men dus niet gewoon, waardoor het vooral voor chronische constipatie het aangewezen geneesmiddel is.

NORMACOL herstelt de normale darmfunctie.

Langs natuurlijke weg herstelt Normacol de normale darmfunctie. Smakeloos en gemakkelijk in te nemen, wordt Uw constipatie geleidelijk door Normacol genezen en U raakt er dus niet aan gewoon.

Prijs fl. 1.-, groote bus fl. 2.20: verkrijgbaar bij alle apotheken en goede drogisterijen.

CONSTIPATIE kan ernstig zijn, vooral als het te wijten is aan een organische storing. Raadpleeg Uw dokter om zeker te zijn!

Stuur onderstaande coupon nog vandaag in open envelop, gefrankeerd met 1 ct. postzegel, of zend ons een briefkaart. Dan ontvangt U gratis en franco een proefbusje Normacol, genoeg voor 2 dagen.

Aan C. N. Schmidt, Keizersgracht 31, Amsterdam. P. 12

NORMACOL

Voor Regelmatige Werking!

Den Heer
Mevr.
Mej.

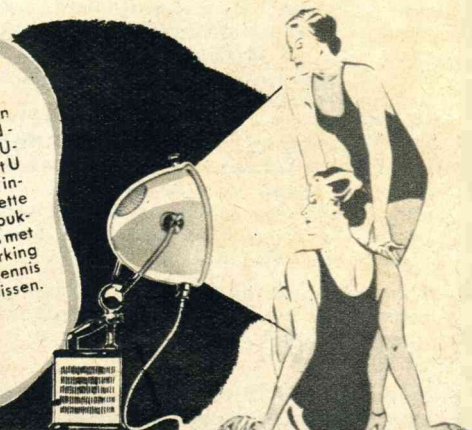
Adres

Plaats

Een bleke huid heeft Hoogtezon nodig!

Hoe makkelijk kan een valse, bleke huid in een gezonde bruine teint worden veranderd — slechts 3 à 5 minuten onder de „HANAU-HOOGTEZON” en 6 à 8 uur later bespeurt U reeds de uitwerking! De huid wordt, door de inwerking van de geneeskragtige, ultraviolette stralen, rood, later bruin; onzuivere huid, puikels en mee-eters verdwijnen. — Wie eens met de geneeskragtige en cosmetische werking van de „HANAU-HOOGTEZON” heeft kennis gemaakt, zal haar niet meer willen missen.

RAADPLEEG UW ARTS.
Vraag om de gratis brochure
843 en een demonstratie, die
tot niets verplicht.

Kunstmatige HOOGTEZON

ORIGINEEL
HANAU

N.V. „Almara”, Amsterdam, C. (107) Rokin 86, Tel. 37822-35822
(Ook verkrijgbaar bij andere Med. Instrumenten-Handelaars)

IK ONTZIE TOCH GEEN MOEITE OF LAST
IK GEEF MIJ TOCH ALTIJD AAN MIJN WERK

Het zijn toch geen overdreven
verwachtingen, die ik van het
leven heb?

Waarom hebben mijn werk,
mijn inspanning, mijn leeren,
mij dan niet de positie ge-
bracht, waar ik recht op heb?

WAAROM?

De weg vooruit en omhoog
ligt open voor iedereen met
gezonde hersenen en
voldoende ambitie.

WAAROM ??

Velen zullen hierop zonder verder nadenken antwoorden, dat de crisis hiervan de schuld draagt; anderen nemen aan, dat gemis aan „kruiwagens” de oorzaak is.

Doch slechts diegenen kunnen geholpen worden in hun desillusie, die bereid zijn de vraag te overwegen: „Ligt het misschien ook aan mijzelf, dat ik mijn doel niet bereikte, dat ik niet ben geworden, waarnaar ik streefde?”

Slechts diegenen, die zichzelf onderstaande vragen eerlijk durven beantwoorden, hebben kans vooruit te komen... hun doel te bereiken. Stel Uzelf dus de volgende vragen en beantwoord ze ze nauwgezet.

Heb ik mijn Aandacht, Wilskracht en Zintuigen onder alle omstandigheden tot mijn dienst?

Is mijn Geheugen betrouwbaar? Is mijn Waarnemings- en Concentratievermogen sterk? Kan ik vlug en flink een besluit nemen en uitvoeren? Ben ik sterk in Oorspronkelijke Ideeën? Heb ik veel zelfvertrouwen?

Kan ik mij gemakkelijk ergens uitwerken? Kan ik „Neen” zeggen, als het noodig is? Kan ik nieuwe zaken uitdenken? Ga ik wel zoo vooruit als ik zou wensen? Ben ik een kalm, krachtig werker? Weet ik, hoe ik werken moet om er het meeste profijt van te trekken?

Ben ik onder alle omstandigheden een goed, vlot spreker? Heb ik mijn hersenen en mijn tong steeds en gelijktijdig tot mijn beschikking? En dit tegenover iedereen?

Kan ik zóó met personeel omgaan, dat wij beiden tevreden zijn?

Wordt mijn werk gewaardeerd?

Zie ik kans, mijn wensen en denkbeelden in praktische daden om te zetten en er wezenlijke waarden van te maken?

Kan ik uit mensen en zaken halen, wat er in zit? En er in brengen, wat er niet in zit? Ben ik een PERSOONLIJKHEID?

Wanneer U op deze vragen volmondig „Ja” kunt zeggen, dan kunnen crisis en gebrek aan „kruiwagens” U niet deren.... dan komt U er tóch... en spoedig!

Wanneer U NIET volmondig „Ja” op deze vragen kunt zeggen, wanneer U gevoelt, dat er hier en daar nog dingen te verbeteren zijn, dan hebt U de oorzaak van uw tegenspoed, van het niet in vervulling gaan van uw idealen, gevonden.

**DIT IS DE EERSTE STAP NAAR
EEN BETERE TOEKOMST**

DE TWEEDE STAP

op den weg naar Succes, naar de verwezelijking van uw dromen, is het vaste besluit, die eigenschappen te ontwikkelen, welke onherroepelijk succes tengevolge hebben. Die eigenschappen en vermogens zijn onder andere:

Geduld, Beslistheid, Zelfkennis, Snel, Doelbewust Handelen, Arbeidstactiek, Doorzettingskracht, Concentratiegewoonte, Waarnemingsvermogen, Logisch Redeneeren, Vrij, voor de vuist weg Spreken tegenover elk publiek, een zuivere, beheerschte Uitspraak, Volharding, Wilskracht, Karakterkracht, Overtuigend en zonder vrees Uw meening verdedigen onder alle omstandigheden, een juist Oordeel, Ontwikkeling van Nieuwe Ideeën, Oorspronkelijkheid, Initiatief, Organisatietalent, Tact, Bestuurskracht, Inzicht, Boven alles: een nooit falend Geheugen!

Als U besloten hebt, U deze vermogens eigen te maken, dan volgt noodzakelijk de vraag:

HOE moet ik dit doen?

Op deze vraag zijn twee antwoorden mogelijk; er zijn twee scholen of instituten, waar men deze eigenschappen kan verwerven. De eene school is „het leven”. Over deze school zijn verschillende spreekwijzen en gezegden in omloop, zooals: „Met schade en schande wordt men wijs”, „Wie niet hooren wil, moet voelen” en andere. Menschen met veel aanleg en verstand leeren het in deze school zeer zeker, doch er is één bezwaar aan dit onderwijs verbonden: n.l. dat men het eerst geleerd heeft, als men te oud is, om ervan te profiteren!

De tweede mogelijkheid om een Persoonlijkheid te worden, die succes MOET hebben, is: te profiteren van de kunde en ervaringen van hen, die de wetten van het succes zóó grondig hebben toegepast, dat het leven volgens de door hen samengestelde regels succes **waarborgt**.

Die tweede mogelijkheid is derhalve: het volgen van den PERSOONLIJKHEIDS-CURSUS van Dalmeijer's Efficiency Instituut te Amsterdam. (Opgericht 1912. Ruim 80000 Cursisten over heel de wereld.)

De derde stap op den weg naar Succes en Geluk is:

te onderzoeken of het volgen van Dalmeijer's Persoonlijkheidscursus U inderdaad geluk, succes en voorspoed waarborgt. Dit onderzoek kunt U beginnen door nevenstaande ervaringen te lezen, en te bedenken, dat de originele brieven hiervan ter inzage liggen met **nog duizenden dergelijke brieven meer**.

DE PROEF OP DE SOM!

Cursist 29689, Timmerman, schrijft uit Tilburg: „Ik verdien, dank zij Uw cursus, reeds enkele guldens per week meer. Mijn energie ontvang ik van Uw Instituut.”

Cursist 29871, Magazijnbediende, schrijft uit Almelo: „Het les-geld heb ik al lang terug. Ik kan niet anders dan dezen Cursus in ieders belang aanbevelen.”

Cursist 40329, Kantoorbediende, schrijft uit Rotterdam: „Uw cursus heeft mij goede diensten bewezen. Voor ik begon was ik overspannen, onrustig en gejaagd. Naast God heb ik aan Uw lessen veel te danken: ik werk nu rustig en opgewekt.”

Cursist 30347, Machinist, schrijft uit Amsterdam: „Ik werk in drieploegendienst, en als hoofd van een gezin van veertien personen heb ik weinig vrij voor studie. Toch voldoet de Cursus mij uitstekend: meer zelfvertrouwen, betere werkverdeling, beter geheugen, vrij in meeningsuiting... eenige der vele goede eigenschappen, welke men verkrijgt door Uw Cursus.”

Cursist 30615, Graanhandelaar, schrijft uit Noorden: „Ik ben over Uw Cursus op en top tevreden... de studie gaf mij groot financieel voordeel en hielp mij reeds door een groote moeilijkheid heen.”

Cursist 50072, Bakker, schrijft uit Leiden: „Ik heb genot van Uw Cursus. Mijn omzetpremie gaat, sinds ik het geleerde uit de lessen toepas, met sprongen naar boven. Iedere les is een goudbron vol kennis.”

Cursist 30365, Schoenmaker, schrijft uit Waalwijk: „Met veel succes heb ik Uw lessen gevolgd.”

Verdere bewijzen van doelfreffendheid van deze zeer bijzondere methode kunt ge U verschaffen door het lezen van eenige hoogst interessante brochures, die U bij inzending van onderstaanden BON zonder verplichting worden toegezonden.

Hierlangs afknippen en als brief opzenden aan de Adm. van DALMEIJER'S CURSUSSEN, Koninginneweg 182, Amsterdam Z.
Buiten op de envelop schrijven: „VOOR MEER SUCCES”.

BON voor
de Abonnés
van dit blad

Ondergeteekende verzoekt kosteloze toezending van de brochure over MODERNE PSYCHOLOGISCHE METHODEN tot ontwikkeling der PERSOONLIJKHEID voor volwassenen.

Naam:

Positie: Oud:

Straat: No:

Plaats: (P.K. 2-37)

Inullen in DRUKLETTERS s.v.p.